

605

БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУК

МОСКВА
ул. Фрунзе д. 10 институт сов.
Строительства и права биб-ке
внр-дек
Больш Друк 1

ГАЛОЎНАЕ

Ў НУМАРЫ:

Памяці Валерыяна Владеі-
міравіча Куйбышава

Савецкая Беларусь
ад з'езда да в'езда

Аб культуры і вучобе
рабочнікоў газет

Агляды друку

Неаслабляць падрыхтоўкі
к з'езду рабсельскраў

Магутны сродак выхаван-
ня людзей

Адфармленне газет — спра-
ва не толькі друкарні

Аб тэматыцы раённых
газет

СТУДЗЕНЬ

1935 г.

1-2

Водавецтва ЦН і П(О)Б
"Звязда"

З М Е С Т

ПАМ'ЯЦІ ВАЛЕРЫЯНА ВЛАДЗІМІРАВІЧА КУЙБЫШЭВА

А. Г. Чарвякоў.—Савецкая Беларусь ад
з'езда да з'езда 1

АБ КУЛЬТУРЫ І ВУЧОБЕ РАБОТНІКАЎ ГАЗЕТ

Заўвагі аб рабоце рэсничых газет (гу-
торка загадчыка аддзела культуры і
прапаганды левінізма ЦК КП(б)
Бел. Д. Ю. Комака з рэдактарамі ра-
сінных газет—залочнікамі КІЖ'а 4

М. Зерніцкі.—Дэпата ўдарнай работы
рабтнікау 12

АГЛЯДЫ ДРУКУ

Урокі мінулага года не ўлічаны 16

Не той мовай 17

Пра нінюлікаў на овінаферме і далі.
катнага рэдактара 18

АРТЫКУЛЫ

Н. Сырэц.—Не аслабляць надрыттоўкі
к з'езду рабселькорав 20

Юр. Белько.—Магутны ородак жытавал-
ня людзей 22

А. Антаневіч, М. Рэйдэр.—Дзіцячаму
друку ВССР—6 год 26

В. Мятла.—Тысяча пумароў 29

КОМУНІСТЫЧНЫ ДРУК ЗА МЯЖОЙ

Зм. Снежина.—Друк кітайскай Чырвонай
арміі 31

АБ ТЭМАТЫЦЫ РАЙОННАЙ ГАЗЕТЫ

М. Сакалоўскі.—Прыслухоўвацца да го-
ласу чытача 32

Гуцько.—Чаму не паказваецца знатных
людзей нашых вузля 35

Бортнінаў.—Я хачу ведаць, як працу-
юць іншыя партгорті 36

Шляхтунюў П. Ф., Нержанеўскі В. І.—
Мы не знаходзім у газеце таго, што
нас цікавіць 36

Гурэвіч М. Б.—Газета праходзіць міма
важнейшых спраў 37

Іван Лапуцэвіч.—Што робіцца на леса-
заводзе, на цагельні 37

Грыблат Сявелі.—Пра мясцовую пра-
мысловасць газета забыла 38

Канавалаў А. А.—Аб жыцці Чырвонай
арміі пішуць толькі ў свята 38

Галавач.—Наша газета алмабокая 39

Казлоўскі.—Не толькі выкрываць, але
і вучыць трэба 39

ФАБРЫЧНА-ЗАВОДСКІ ДРУК НА АГЛЯДЗЕ

Я. Эстэркін.—Чытач перарос сваю газету 40

Н. Турык.—Вучымце нас прадаваць 42

В. Марчэўская.—Актыўнасць рабочых
вышэй актыўнасці шматтыражкі 43

Новажэнец.—Затэяніце ў інтэрнат 44

ПЕРАШОКА З РЭДАКТАРАМ

А. Магусевіч.—Афармленне газеты —
справа не толькі друкарыі, але і
рэдакцыі 44

А. Лезін.—Своечасова і правільна
ўскрылі нашы недахопы 49

ВУЧОБА РЭДАКТАРА

Аб плане і планаванні газетнай работы 50

АРГАНІЗАЦЫЯ РАБОТЫ У РЭДАКЦЫІ

Аб рабочым дні рэдактара 52

І. Калтуноў, Т. Ганчароў.—Усё заста-
лося на старому 53

ЧЫТАЧЫ АБ МОВЕ ГАЗЕТЫ

Я. Гарцык, М. Васілеўскі.—Калі ж вы
навучыцеся граматна пісаць 54

М. Лаўніковіч.—Прыходзіцца рагатаць
рабуса 54

З АПОШНЯЯ ПОШТЫ

Ю. Смытка.—Стары халтуршчык змоў
выплыў на паверхню 56

КРЫТЫЧНЫЯ ЗАМЕТКІ

«Спят калектывізаны» ўводзіць на-
клёп на савецкае настаўніцтва 56

Кулінковіч, Шэдаў.—Чыя гэта газета.
Аб пумарацы газеты «За торф»

Ініцыятыва і практыка (3 і 4 старонкі
вокладкі)

Инд. 1953 г. 54872

30К-1/10005

Урадавае паведамленне

25 студзеня, у 14 гадзін 30 мін., памёр ад склероза сэрца першы намеснік старшыні Савета Народных Камісараў Саюза ССР і Савета працы і абароны, старшыня Камісіі Совецкага Кантроля, член Палітбюро ЦК ВКП(б)—таварыш

Валерыян Владзіміровіч КУИБЫШЭЎ

Инд. 1983 г. 54872

Прашчай, наш родны і блізкі Валерыян!

Наша партыя панесла вялікую страту: 25 студзеня 1935 года раптоўна памёр ад склероза сэрца тав. **Валерыян Владзіміравіч Куйбышэў**.

Валерыян Владзіміравіч Куйбышэў з юнацкіх гадоў змагаўся пад вялікім сцягам Леніна.

Ён упарта, не пакладаючы рук, працаваў і ў большэвіцкім падполлі, і на фронтах грамадзянскай вайны, і на важнейшых участках сацыялістычнага будаўніцтва.

Ужо ў 1905 годзе тав. Куйбышэў у Пецярбургу актыўна ўдзельнічае ў рэвалюцыі, як большэвік. Ён працуе затым у большэвіцкай арганізацыі Сібіры, як партыец-прафесіянал; у перапытках паміж неаднаразовымі ссылкамі і турэмнымі зняволеннямі ён вядзе кіруючую партыйную работу і ў большэвіцкай арганізацыі Піцера.

Лютаўская рэвалюцыя застае тав. Куйбышэва на дарозе ў чарговую ссылку ў Турханскі край.

Тав. Куйбышэў — арганізатар большэвікоў Самары і іх кіраўнік у часе Окцябрскага перавароту.

Тав. Куйбышэў быў адным з вядцейшых палітычных кіраўнікоў Чырвонай арміі ў баях супроць чэхаславакаў і калчакоўцаў, а затым на Туркестанскім фронце.

Нястомны, чоткі ў рабоце, бязмежна адданы справе пролетарскай рэвалюцыі — ён з'яўляўся ўзорам выдатнага большэвіцкага дзяржаўнага дзеяча.

Тав. Куйбышэў быў старшынёй рэарганізаванай па ўказаннях Леніна ЦКК-РСІ, вёў паслядоўную, непрыкмытую барацьбу з усімі ўхіламі ад генеральнай лініі партыі.

Буйнейшы арганізатар і знаток гаспадаркі нашай краіны, тав. Куйбышэў ўзначальваў у свой час Вышэйшы Совет Народнай Гаспадаркі, кіруючы сацыялістычнай індустрыяй. Тав. Куйбышэў ўзначальваў затым Дзяржаўную планавую камісію, кіруючы складаннем народна-гаспадарчых планаў 1-й і 2-й пяцігодкі.

Багацейшы вопыт арганізатарскай і гаспадарчай работы тав. Куйбышэва, яго шырокі дзяржаўны кругазор асабліва ярка праявіліся на пасту намесніка старшыні Совета Народных Камісараў СССР.

Тав. Куйбышэў памёр на баявым пасту, працуючы не пакладаючы рук з усіх сіл, да апошняй хвілінкі свайго жыцця.

Ён аддаў усё сваё жыццё, усёго сіл — справе рабочага класа, справе нашатага гераічнага народу.

Прашчай, наш родны і блізкі Валерыян!

І. Сталін

В. Молатаў

К. Варашылаў

Л. Кагановіч

М. Калінін

Г. Орджанікідзе

А. Андрэеў

С. Касіор

А. Мікаян

В. Чубар

Г. Петроўскі

П. Постышэў

Я. Рудзутан

А. Жданаў

Пропетары ўсіх краін, злучайцеся!

Б о л ь ш э в і ц к і д р у к

СТУДЗЕНЬ 1935 г. № 1-2 (25)

ЖУРНАЛ ЦК КП(б)Б

Адказны рэдактар А. ДЖЭЛЮК.

Выходзіць 2 разы ў месяц.

Адрэс рэдакцыі і выдавецтва
МЭНСК, Сове.ная 63, тэл. 22412

★ ★ ★

А. Г. ЧАРВЯКОЎ

Старшыня ЦВН СССР і БССР

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ АД З'ЕЗДА ДА З'ЕЗДА

Совецкая Беларусь прыходзіць да XI ўсебеларускага і VII ўсесаюзнага з'ездаў саветаў з апрамаценымі перамогамі на ўсіх франтах сацыялістычнага гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Асабліва вялікі поспехі сацыялістычнага будаўніцтва Совецкай Беларусі за апошнія пяць год, у сувязі з пераможным завяршэннем першай пяцігодкі і чатыры гады паспяховым выкананнем задач другога года другой — пяцігодкі. Гэтыя перамогі так значны, што карэнным чынам змяняюць выгляд Совецкай Беларусі.

З адсталай акраіны царскай Расіі, падняволенай парызмам, прыгнятаемай чорнасоценнай паліцэйскай і памешчыкамі, з краіны з адсталай сельскай гаспадаркай, з выключна слабай прамысловасцю, з «черты оседлости» для яўрэйскага насельніцтва, з яе нечалавечымі адзекамі. — Беларусь ператваралася ў краіну перамагаючага сацыялізма, у краіну індустрыяльна-аграрную з высокай тэхнікай як у прамысловасці,

так і ў сельскай гаспадарцы, у краіну суцэльнай грамаднасці і шырокага росквіту культуры, сацыялістычнай па змесце і нацыянальнай па форме.

Занова рэканструюваны старыя прадпрыемствы і пабудаван рад новых буй-

ных фабрык і заводаў, дзякуючы чаму валавая прадукцыя прамысловасці Беларусі павялічылася ў параўнанні з даваенным часам больш чым у 10 раз і складае звыш 60 проц. усёй валавой прадукцыі народнай гаспадаркі. Замест поўсаматужных і саматужных прадпрыемстваў Беларусь ўзбагацілася новымі буйнымі фабрыкамі і заводамі, абсталяванымі па апошняму слову тэхнікі і налічваючымі сотні і тысячы рабочых. Тэмпы развіцця прамысловасці ў Беларусі значна перавышаюць тэмпы росту прамысловасці Совецкага Саюза.

Пачынаючы з 1931 года, уступілі ў строй новыя буйныя прадпрыемствы: ілчэўска-іпчотачны камбінат, ілчэўскі

на-трыкатая фабрыка «КІМ», мас-лабойны завод у гор. Віцебску, дрэва-апрацоўчы камбінат імя Гінало, марга-рынавы завод, шклозавод імя Сталіна ў гор. Гомелі, Барысаўская макаронная фабрыка, Рэчыцкі ээкстрактыны завод, Крычаўскі цэментны завод, Магілёўскі трубалейны завод і рад іншых.

Вялікія поспехі дасягнуты ў справе выкарыстання мясцовай сыравіны, а таксама асваення новых відаў вытворчасці, вызваляючых Савецкі Саюз ад неабходнасці імпартаваць рад варштатаў з-за граніцы. Так, металазаводы Савецкай Беларусі ўпершыню ў Саюзе ССР вырабляюць цэнтравальны, пра-цэжны, калбровачна-абточны і рэзба-наразны варштаты, пілы для халоднай рэзкі метала, тарфяны камбайн-багер, прадольна-стругальны варштат і інш.

Разам з ростам прамысловасці ва многа раз вырасла колькасць рабочых у Беларусі за кошт уцягнення новых кадраў у вытворчасць з мінстэчак і вёсак. Замест 22,8 тыс. рабочых у 1913 годзе агульная колькасць рабочых у 1933 годзе перавышала 135 тыс. чала-век.

Значна змяніўся і нацыянальны склад рабочых за кошт вырошчвання мясцо-вых кадраў. У цэпзавай прамысловасці за таты толькі першай п'ятгодкі склад рабочых беларусаў павялічыўся з 21,8 да 61,4 тыс. і складаў 62,4 проц., а склад рабочых яўрэяў павялічыўся з 14,3 тыс. да 25,1 тыс.

Усё гэта яшчэ больш спрыяла далей-шаму ўмацаванню кіруючай ролі рабо-чага класа Беларусі ў справе соцьяліс-тычнага будаўніцтва. Рабочы клас Бе-ларусі цвёрда выказаў промфінплан другога года другой п'ятгодкі. Да сту-дзеня 1935 г. датэрмінова выканалі свой гадавы промфінплан саюзная пра-мысловасць БССР і такія галіны пра-мысловасці, як машынабудаўнічая, тар-фяная, скурана-абутковая, шкловая, харчовая, будматэрыялаў, мылавая, за-палкавая, фанерная, дрэваапрацоўчая, штурчанага валайна; выканалі план леса-сплаву, выканалі план сямпромкаапера-цый: Менск, Віцебск, Гомель, Магілёў, Барысаў, Бабруйск, Орша, Дуброўна, Рэ-чыца — буйвейшыя прамысловыя цэн-тры Беларусі — рапартавалі аб датэрмі-новым выкананні плана.

Соцьялістычная рэканструкцыя сель-скай гаспадаркі з'яўляецца самай цяж-кай задачай у справе соцьялістычнага будаўніцтва. Аднак і на гэтым участку Савецкая Беларусь, на аснове інду-стрыялізацыі Саюза ССР і БССР, на ас-нове бязлітаснай барацьбы з кулац-твам, шырокага развіцця МТС дабілася аграмаднага росту калгасаў і саўгасаў, чаромогі калгаснага ладу і ліквідацыі кулацкай кабалы. Сотні тысяч інды-дуальных распысканых селянскіх бяд-няцка-серадняцкіх гаспадарак, дзесяткі тысяч сталыпінскіх хутароў ператвары-ліся ў тысячы калгасаў, селянскія адна-асобныя палоскі замяніліся шырокімі на-лімі калгасаў і саўгасаў, на якіх працу-юць тысячы трактароў і навейшых склз-данных сельскагаспадарчых машын, на якіх увядзена правільны селя-варот, на якіх з года ў год ідзе паспяховая ба-рацьба за навышэнне ўраджайнасці.

Паспяховае завяршэнне ўсіх сельска-гаспадарчых работ 1934 года, датэрмі-новае і поўнае выкананне калгасамі сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай і значнае павелічэнне кошту ўраджання, забяспечваючае налішчэнне жыцці калгаснікаў, — з'яўляюцца лепшым па-казальнікам трыумфу калгаснага ладу, доказам таго, што бядняцка-серадняц-кае сялянства Беларусі цвёрда стала пад чырвоны сцяг соцьялізма. Лета і восень 1934 года азнаменаваліся новым масавым прылівам у калгасы і на 1 снежня ў калгасах Беларусі яднаецца звыш 70 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Калгаснае сялянства Беларусі, уабро-іўшыся ўказанымі паліты і любімага правадчыра таварышча **Сталіна**, паспяхо-ва змагаецца за поўнае ажыццяўленне лозунга аб ператварэнні калгасаў у большавіцкія і калгаснікаў у заможных. Калгаснікі Аршанскага раёна рапарту-юць: «зернавых у гэтым годзе па пра-цэдзень прыходзіцца 3 кілаграмы, а ў мінулым годзе было 1,9 кг., бульбы за-мест летаніх 3 кг. атрымліваем 10 кг. Нашы калгасы моцна сталі на іліях заможнага жыцця. Ужо ў гэтым годзе сотні калгасных сем'яў будуць жыць заможным, культурным жыццём. Расце і вяртае пролетарская культу-ра. Сетка школ вырасла ў два разы. Ка-лі ў 1931 годзе ў школах навучалася

10.060 чалавек, то цяпер вучыцца 26.709 чалавек. Усё гэта мы заявлялі таму, што часна выконваем указанні партыі і ўрада».

Поспехі Савецкай Беларусі ў справе культурнага будаўніцтва з'яўляюцца гонарам не толькі самой Савецкай Беларусі, але і ўсяго Савецкага Саюза. Беларусь да рэвалюцыі мела каля 70 проц. няграмадных. У сучасны момант Беларусь стала краінай сучаснай грамадскай, дзе ажыццяўляецца ўвагульнае абавязковае навучанне дзяцей школьнага ўзросту. Стварыліся і дасюль існуюць з'яўляюцца здабыткам дзяцей рабочых, калгаснікаў і працоўных Савецкай Беларусі.

Побач з пачатковай асветай расце таксама сярэдняя, спецыяльная і вышэйшая асвета. У 1934 годзе ў Беларусі працуе 18 вышэйшых навучальных устаноў, 81 тэхнікум, 35 рабфакаў, 76 школ ФЭВ. Працоўныя ўсіх нацыянальнасцей забяспечаны магчымасцю карыстання роднай мовай у школах, установах і інш.

Савецкая Беларусь дасягнула аграмадных поспехаў у справе развіцця друку, навукі, мастацтва, літаратуры, радыё і інш. Колькасць выдадзенай на беларускай мове за адзін 1934 год далёка перавышае ўсё тое, што было выдадзена на беларускай мове за апошнія 150 год перадавалі. Гадавы тыраж усіх газет у Беларусі, выдаваемых на беларускай, рускай, яўрэйскай, польскай, літоўскай, латышскай і інш. мовах перавышае 130 млн. экз., гэта значыць, што газета з'яўляецца здабыткам самых шырокіх мас працоўных горада і вёскі.

У Беларусі вырастаюць новыя кадры інтэлігенцыі і навуковых работнікаў з асяродка рабочых, калгаснікаў і сялян. Створана цэлая сетка навукова-даследчых устаноў з Беларускай Акадэміяй навук, заняўшая вядучае месца ў агульным культурным і гаспадарчым сацыялістычным будаўніцтве.

Пералічаных поспехаў і ўсё сацыялістычнае будаўніцтва Савецкай Беларусі з'яўляюцца часткай адзінага плана вялікай сацыялістычнай будовы ўсяго Савецкага Саюза, тамсама як і сама Савецкая Беларусь складае непарыўную

частку Савецкага Саюза. У гэтым аргументным адказе ўсіх частак Савецкага Саюза, у гэтым адзіным плане сацыялістычнага будаўніцтва заключаецца прынцып перамогі кожнай савецкай рэспублікі і ўсяго Савецкага Саюза.

Толькі дзякуючы таму, што Савецкая Беларусь складае неразрывную частку Савецкага Саюза, толькі дзякуючы таму, што Савецкі Саюз паслядоўна ажыццяўляе і ажыццяўляе палітыку камуністычнай партыі, накіраваную на ліквідацыю эканамічнай і культурнай адсталасці былых краін царскай Расіі і аказвае Савецкай Беларусі пастаянную аграмадную матэрыяльную дапамогу, Савецкая Беларусь дасягнула аграмадных гістарычных поспехаў у справе сацыялістычнага будаўніцтва. На аснове поспехаў Савецкай Беларусі і адначасовых поспехаў усіх рэспублік і абласцей Савецкага Саюза, яшчэ больш расце гаспадарчая, культурная, палітычная магутнасць Саюза ССР, як адзінай савецкай дзяржавы.

Палітыка савецкага ўрада з'яўляецца прамым выразненнем ленинска-сталінскай нацыянальнай палітыкі камуністычнай партыі.

Складанейшыя задачы сацыялістычнага будаўніцтва Савецкая Беларусь паспяхова вырашае пад кіраўніцтвам КП(б)Б толькі на аснове шчыльнай правядзення ленинскай нацыянальнай палітыкі, як магутнай зброі ўмацавання дыктатуры пролетарыята, у барацьбе за пролетарскі інтэрнацыяналізм, за інтэрнацыянальнае выхаванне шырокіх мас працоўных усіх нацыянальнасцей.

Таму поспехі Савецкай Беларусі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва з'яўляюцца яркім прыкладам трыумфу ленинска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Пад кіраўніцтвам КП(б)Б у Савецкай Беларусі сааружалі спробы вялікадзяржаўных шавіністаў сарваць ажыццяўленне ленинскай нацыянальнай палітыкі і адначасова разлуча разгромлены спробы беларускіх вайцёмаў і іх агентуры ўнутры партыі рэстаўраваць уладу капіталістаў і памешчыкаў.

У 1929-30 г. г. у Беларусі была раскрыта і разгромлена нацыянал-дэмакратычная контррэвалюцыйная арганізацыя на чале з Лёсікам, Некрашэвічам,

Краскоўскі і іншымі, члены якой — Ігнатоўскі, Прышчэпаў, Баліцкі, і інш. пралезлі ў партыю і, як правакатары-двурушнікі, ажыццяўлялі на справе дырэктывы заграшчых капіталістаў, якія імкнуліся шляхам адрыву Савецкай Беларусі ад Савецкага Саюза аднавіць у Беларусі ўладу капіталістаў, памешчыкаў і ператварыць Беларусь у сваю калонію.

Увесь прайшоўшы перыяд соцьялістычнага будаўніцтва праходзіў пад знакам жорсткай класавай барацьбы, пад знакам ліквідацыі астаткаў капіталістычных элементаў, аказваўшых жорсткае супрацьдзеянне соцьялістычнаму наступленню, пад знакам ліквідацыі вынікаў контррэвалюцыйнай шкодніцкай работы ўскрытых і разгромленых нацдэмаў і раду шкодніцкіх арганізацый.

У рабоце савецкіх, гаспадарчых, на-аперацыйных і іншых арганізацый Савецкай Беларусі было і яшчэ ёсць шмат недахопаў, якія з'яўляюцца крыніцай значных прарываў у рабоце. Гэта з'яўляецца тым болым недапушчальным, што Савецкая Беларусь мае ўсе магчымасці працаваць без недахопаў і паспяхова вырашаць задачы соцьялістычнага будаўніцтва на ўсіх без выключэння ўчастках работы.

У ліку сур'ёзнейшых прарываў за прайшоўшы час неабходна запомніць: дрэнны стан заготовкак 1932 года, недавальнічае кіраўніцтва сельскай гаспадаркай, спразу настаўніка Оцяпуры, прарывы ў рабоце самапромаагерацыі і інш. Гэтыя недахопы былі своєчасова ўказаны Цэнтральным Камітэтам ВКП(б) і ўрадам Савецкага Саюза.

З аграмадным задавальненнем неабходна прызнаць тую вялікую ролю, якую адыграла ў справе соцьялістычнага будаўніцтва Беларусі большэвіцкая крытыка работы Беларусі, змешчанае на старонках цэнтральнага органа «Правды».

У рэзультате паслядоўнага правядзення ўказанняў ЦК ВКП(б) і «Правды» і выпраўлення дапушчаных памылак у Савецкай Беларусі была ўскрыта і разгромлена новая контррэвалюцыйная арганізацыя, ядром якой былі перакінутыя заграшчых контрразведкай, пад відам праследуемых рэвалюцыйных дэячоў, піліёны і правакатары Рак-

Міхайлоўскі, Валопын, Калупці, Мятла, Гаўрылюк, Дварчанін і інш. Гэта контррэвалюцыйная арганізацыя прадаўжала падрыўную работу ўскрытых ужо раней нацдэмаўскіх шкодніцкіх піліёнаў і іншых арганізацый і, аднаючыся з нацыянал-фашыстамі, правакатарамі і шпіёнамі за грашчэй (Луцкевіч і Астроўскі ў Польшчы, Езавітаў у Латвіі, Язавюк у Літве), з рускімі, украінскімі беларусізацыйскімі, германскімі і польскімі фашыстамі, — вяла контррэвалюцыйную работу на прошы заграшчых контрразведкаў, ставячы мэтай падрыхтоўку тылу для імперыялістычнай інтэрвенцыі і адрыву Савецкай Беларусі ад Савецкага Саюза.

Узброеныя ўказаннямі ЦК ВКП(б) і ўрада Савецкага Саюза, а таксама большэвіцкай крытыкай «Правды», рабочых, калгаснікі, працоўныя, саветы Савецкай Беларусі пад кіраўніцтвам КП(б)Б і яе Цэнтральнага Камітэта паднялі рашучую барацьбу супроць недахопаў, перабудоўваючы сваю работу на аснове рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б. Указанні XVII з'езда ВКП(б) у галіне прамысловай, сельскай гаспадаркі, асабліва жывёлагадоўлі, транспарта, арганізацыі работы саветаў, ўзмацнення класавай шчыльнасці і інш. пакладзены ў аснову ўсёй работы саветаў Беларусі.

Гаворачы аб поспехах Савецкай Беларусі, як неадрыўнай часткі Савецкага Саюза, мы гаворым аб трыумфе генеральнай лініі партыі, бо гэтыя поспехі дасягнуты на аснове прасцейшага згуртавання рабочых, калгаснікаў пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі ў барацьбе за яе генеральную лінію.

Гаворачы аб поспехах Савецкай Беларусі, неабходна асоба падкрэсліць велізарную ролю ў справе барацьбы за соцьялізм і будаўніцтва Савецкай Беларусі таварыша **Сталіна**, вялікага па сваёй геніяльнай празорлівасці ваякатага нашай краіны, блізкага і даступнага разуменню і сэрцу кожнага рабочага, работніцы, калгасніка, калгасніцы і ўсіх працоўных. Уся гісторыя Савецкай Беларусі, яе стварэнне, барацьба за вызваленне, аднаўленне зруйнаванай пасля вайны гаспадаркі, - соцьялістычнае будаўніцтва, пышны росквіт культуры, нацыянальнай па форме і соцьялістычнай па зместу адбываліся пры непасрэд-

ным кіраўніцтве таварыша Сталіна.

Вось чаму рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя, працоўныя на выбарчых сходах саветаў аднадушна заяўлялі, што пераможі Савецкай Беларусі ёсць рэзультат кіраўніцтва вялікай камуністычнай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта, ша чале якога стаіць геніяльны рулявы, родны і блізкі таварыш Сталін.

Зладзейскае забойства таварыша С. М. Кірава—аднаго з лепшых сыноў і кіраўнікоў партыі і Савецкай краіны—зладзейскай рукою аднаго паследка зінтэлексуальнай антысавецкай групы, падсланага ворагамі рабочага класа, не пахіснула радоў будаўнікоў сацыялізма, але яшчэ мацней згуртавала рабочых, калгаснікаў і працоўных Савецкай Беларусі вакол партыі і яе ЦК на чале з таварышом Сталіным. Яшчэ цясней згуртаваліся рады рабочага класа і працоўных, яшчэ больш грознымі яны сталі для ўсіх ворагаў рабочага класа, яшчэ больш цвёрдым стаў поступ раволюцыйных барацьбітоў за сацыялізм, яшчэ мацней сціскае вытоўку дасорны соцыял-межы сучроць ўсіх ворагаў свай сацыялістычнай радзімы.

Савецкая Беларусь, знаходзячыся на

рубіжы Савецкага Саюза з капіталістычнымі светам, мае ўсе магчымасці, каб стаць перадавой рэспублікай сярод абласцей і рэспублік Савецкага Саюза. Носпехі сацыялістычнага будаўніцтва Савецкага Саюза і Савецкай Беларусі, як яго неадрыўнай часткі, раскырлі перад Савецкай Беларуссю неабмежаваныя магчымасці для далейшага сацыялістычнага развіцця і росквіту.

Аграмаднейшая актыўнасць рабочых, калгаснікаў і працоўных у дні неравыбараў саветаў сведчыць аб тым, што ператвараюцца Савецкай Беларусі ў перадавую, квітнеючую частку Савецкага Саюза з'яўляецца воляй нмагнільённых мас працоўных.

Перад усёй вялікай краінай будуючага сацыялізма, перад наступаючым VII з'ездам саветаў Саюза ССР мы бяром на сябе абавязальства зрабіць усё тое, што патрабуе ад нас наша партыя, наша краіна, справа рэвалюцыі для доблеснага выканання вялікай і ганаровай ролі, якая ляжыць на Савецкай Беларусі, як неадрыўнай частцы Савецкага Саюза, як фаріосце сацыялізма на заходняй мяжы з капіталістычным светам.

КАЛГАСНЫ АДПАЧЫНАК.

ПАСЛЯ РАБОТЫ. (Калгас імя Дзяржынскага, Рэчыцкага раёна).

АБ КУЛЬТУРЫ І ВУЧОБЕ
РАБОТНІКАЎ ГАЗЕТ

ЗАЎВАГІ АБ РАБОЦЕ РАЁННЫХ ГАЗЕТ

Гутарка загадчыка аддзела культуры і прапаганды ланінізма ЦК КП(б)Б
тав. Д. Ю. КОНИКА з работнікамі раённых газет — завочнікамі КІЖ'а.

Скліканне Комуністычным інстытутам журналістыні імя Кірава канферэнцыі завочнікаў з'яўляецца надзвычай каштоўным вопытам. На канферэнцыі вы ўбачылі канкрэтныя памылкі, промахі ў сваёй рабоце, убачылі, як не трэба працаваць, і пры дапамозе кіруючых работнікаў КІЖ'а падвучыліся, як трэба працаваць. Работа прароблена немаленькая. Гэта з пункту гледжання ацэнкі данай канферэнцыі.

Што-ж датычыць ацэнкі становішча нашых раённых газет, то трэба сказаць, што на гэтым участку нашай работы становішча далёка не здавальняючае. Нашы раённыя газеты працуюць слаба, недастаткова змагаюцца за ажыццяўленне дырэктыв партыі.

Раённая газета патрабуе моцнага кіраўніцтва з боку цэнтральных органаў раённага камітэта партыі, мясцовых работнікаў. Але такое кіраўніцтва мы на месцах яшчэ не ўсюды маем. Некаторыя раённыя газеты прадастаўлены самі сабе, канкрэтнага кіраўніцтва ім няма. Няма штодзённых указанняў, што вось такія і такія пытанні не адлюстроўваюцца на старонках вашай газеты, а калі і адлюстроўваюцца, то не зусім востра, і рэзультат гэтага — **небавітасць** раду раённых газет у барацьбе за выкананне важнейшых рашэнняў нашай партыі.

Зараз, на даным этапе нашай работы, пасля гістарычнага рашэння пленума ЦК ВКП(б) перад друкам стаяць адказнейшыя задачы. Неабходна давесці рашэнні пленума да кожнага рабочага, кожнага калгасніка. Ваша роля ў гэтых адносінах атрамадная.

Прапаганда гістарычных рашэнняў партыі ні ў якім разе не заключаецца толькі ў перадруку пастаноў пленума і змяшчэнні аднаго-двух прапагандыстскіх артыкулаў. Гэта работа доўгая і палі-

тычна-адказная. Вакол рашэнняў пленума наш друк павінен весці сістэматычную і глыбокую работу на сваіх старонках. Вы гэта зможаце рабіць толькі тады, калі самі будзеце над сабой працаваць, калі вы самі рашэнні партыі ўсвядоміце да канца, як большавікі, па-стаўленыя на важнейшым участку нашай работы. Пакуль вы самі не ўзброілі сябе рашэннямі партыі, дагэтуль вы не можаце іх давесці да свядомасці рабочага класа, калгасных мас.

Нашы газеты павінны як мага больш паказваць сваю арганізуючую ролю, ролю арганізатара, прапагандыста, агітатара. Вы павінны штодзённа даводзіць кожнаму пункт рашэнняў партыі да свядомасці мас, арганізоўваць людзей, арганізоўваць сваіх работнікаў, селькораў на рэалізацыю гэтых пастаноў. Кожны рабкор, селькор павінен, на-першае, сам добра ведаць гэтыя рашэнні, павінен быць агітатарам, прапагандыстам. Вы гэтага пакуль не дабіліся. У вас толькі адзінкі такіх рабселькораў. Я ўпэўнены, што кожны з вас, перш чым назваць прозвішча якога-небудзь селькора, павінен прунтоўна задумацца, каб успомніць, хто ў яго з'яўляецца такім добрым селькорам, рабкорам. А ў вас яны ёсць, толькі вы іх не ведаеце. І таму мы знаходзімся падчас у затруднёным становішчы ў адносінах вылучэння кадраў з рабселькораў.

У нас не халае газетных работнікаў. Мы з вялікай труднасцю знаходзім, калі нам трэба, рэдактара, намесніка, інструктара. Умець знайсці ўжо вырашанага чалавека вельмі вялікая справа. Трэба яго ведаць, трэба бачыць гэтага чалавека з пункту погляду яго перспектывага развіцця. Гэта прамая наша задача. Краваць людзмі — гэта зна-

тыць ведаць чалавека, своечасова пра-
гоўваць на рабоце і, калі ўжо вылучылі,
падтрымаць яго ў рабоце, а калі намы-
шліцца, то напраніць.

Вы павінны выходзіць людзей. Вы
павінны сістэматычна збіраць рабочыя
кораў на 5-10 дзён і як след напро-
ваджаць з імі. Перадвесьце той момант,
калі атрыман тут, у сваю работу і раб-
корамі, селькорамі, маршова крэх у ін-
шай форме, трэба гэта прадумаць. Мо-
жа трэба паслаць таварышоў з Менска
ў буйнейшыя раёны, каб дапамагчы са-
працоўніц гэту работу, паказаць на мес-
цы, як трэба арганізавана рабселько-
рабскую работу.

Мы ўжо больш падгода рыхтуемся да
гэтай работы, але мне здаецца,
што гэта работа яшчэ зусім не-
статкова. Гавораць, што ў нас 40 ты-
сяч селькорав. Але ніхто дакладна не
ведае, — колькі ў яго насне сель-
корав. Адны кажуць 250, другі — 400
трэці — 500. І патрабаванні ўдзель-
нарабскага каб, нарэшце, выдзяліць
юнацыю наш рабселькоравскі актыў
каб узніць кожнага на ўсё, замагаць
і дзяць прывязаным на лямі друку.

Безумоўна, сказаць, што ўсе нашы
газеты працуюць дрэнна, будзе напро-
візна. Аднак, гучаць лічбы нашы ра-
боты з тым, што партыя патрабуе ат-
вае, трэба з'ясаваць, што большасць
рабскага газет працуюць дрэнна. Пар-
тыя патрабуе працаваць і наварочніц-
ца ў сваёй рабоце вельмі хутка: хутка
бясняць, быць на вышыні пазней, як
абавязковы ў нашай сацыялістычнай
краіне, хутка арганізавана на-партый-
наму гэтым пазней, каб быць сапраўдным
прамаганцыстам, агітатарам і агітатарам
рам нас.

Вольна пытаюцца культурнага будаў-
ніцтва. У мінулым годзе быў склі-
кан з'езд савецкіх пісьмешнікаў. На 1935
год памятаецца рад другіх з'ездаў: алі-
тэктараў, работнікаў мастацтва. Усе гэ-
тыя пытанні павінны знайсці свой ат-
бітак у нашай рабоце. Газета абавяз-
на займацца ўсім пытаннем культуры
і быту працоўных. Вас павінна цікавіць
і калгаснік, і становішча кал-
гаснікаў, і чыталня калгаснікамі
дзец і т. д. У нас калгасы занялі

павольнае месца ў сельскай гаспадарцы
і для нас не ўсё раўна, якое станові-
шча калгаснікаў, як чысціцца копі, як
бывае хлеб і т. д. Гэтыя ўсе пытан-
ні павінны быць вярні ўзяты на падвы-
шэнне вышынню. А калі прагал-
дзілі нашы рабгазеты, то ў большасці
не былі, каб яны ўзялі і ставілі на
свае створках гэтыя вышынныя пы-
танні так, як ставілі іх наша партыя.
А без гэтых элементаў без ліквідацыі
— і культурных адносін у сям'і ў
дому калгасніка мы не можам прама-
дства не паводзім. Без гэтых прама-
дства — гэта прамадства і вельмі ро-
звітам культуры.

Нам трэба на ўсім нашым друку ўз-
мажніць большэвіцкую баявісць. Гля-
дзім на газету — такая яна часта па-
рыскава, не кліча, не мабіліуе. Не та-
кава ўжо аб кліне (кляне ў газетах
касама прама жулакавы, дзінні ўжо калі
х імлі: чалавек, партыя, якога змяш-
чаюць, сам сябе не пазнае), усе афар-
мленне газет часта вельмі дрэннае. Трэба
ўдзяць тэхнічнай гэтае справу, наза-
пакончыць з такімі адносінамі.

Вельмі многа яшчэ трафарэту ў на-
шых газетах. Вольна «шапкі». Над імі
не думаюць, таму адна шапка паходзіць
на другую, як дзве кроплі вады. Вось
важлівае «шапкі» «Чырвонай змены».
Шапкі вельмі колькасці яе нумароў
вешаючы, трафарэты, блізюбы.
Трэба абавязна рабскага барацьбу
прафарэту, істэрычнаму кроку, на-
штат «шпкі», «рабскага ўдзяць»
і т. д. Не крычаць і напраніць
трэба, а паказваць волю, усмешкаць
прычынны і каментарных вышаватых ў
гэтай рабоце на тым ці іншым уча-
стку, справай дапамагаць належаць ра-
боту, а не крыска і лаянкай. Лежыць
людзей трэба пырка паказваць у газе-
це, на іх прыкладзе выходзіць маса.
Але паказваць эмітных людзей сацы-
ялістычнага будаўніцтва трэба не толькі
ў святочныя дні, як гэта ў нас звычай-
на робіцца. Трэба паказваць іх і ў бу-
дзённым дні, паказваць умела, удумліва,
без сюсюкання, трафарэту, а каб жи-
выя справы, работа гэтых людзей былі
выразна відны, каб на такім матэрыяле

вучыцца маглі работы і калгаснікі

Тое самае і з выкрываючымі матэрыяламі. Калі вы ўжо крытыкуеце, ла-це чалавека, рабіце гэта так, каб і ён, і ўсе чытачы ведалі, за што вы яго лаеце. У вас жа ў руках мацнейшая і астрэйшая зброя. Трэба ёю ўмець карыстацца. Трэба надзвычай беражліва адносіцца да людзей, самым пілным чынам праглядаць кожную заўважку, перш чым яе надрукаваць. Гэта адносіцца не толькі да рэдактароў, але і да загадчыкаў аддзелаў, інструктароў. Загадчык аддзела райгазеты — вялікая справа. Яму даручан лёс пэўнага ўчастка работы, куды ўваходзіць і вывучэнне і ацэнка людзей, выхаванне іх. Возьмем важнейшы адзел — сельскагаспадарчы. Чыста-ж іменна ад гэтага аддзела ад таго, як ён паставіць пытанне ў газеце, залежыць аўтарытэт, а часта і лёс старшыні сельсавета калгаса, брыгадзіра. Старшыня калгаса ці брыгадзір пасля таго, як вы яго вылаялі ў газеце, прыдзе да вас, будзе спрачацца, даказваць сваю правату і калі вы не зможаце даказаць яму, чым яго памылкі, недахопы, вы страціце аўтарытэт газеты. Вось чаму яшчэ і яшчэ раз трэба дэталёва правяраць матэрыялы, якія вы друкуеце. Але, калі вы ўжо змяшчалі правяраны матэрыял, то трэба біцца за яго да канца, дабіцца рэагавання. І тады газета будзе вострай баявой.

Чым можна вытлумачыць вапну ўсугутчывасць, калі не рэагуюць на заўважку, а вы здаеце пазіцыі, як неведаннем справы, тым, што вы самі шчыра не ўпэўнены ў гэтым матэрыяле. Бо калі-б вы былі пераконаны да канца, вы-б да канца і змагаліся за матэрыял.

Наконт рэагавання. Тут даны мне лічбы, што газетамі атрыманы 183 000 карэспандэнцый па ўсіх раёнах БССР, а рэагаванне атрымана на 24.000. Можна гэтым лічбам верыць і не верыць, але гэтыя лічбы гавораць аб многім. Яны гавораць аб усё яшчэ дрэўнай рабоце з пісьмамі працоўных. Гэта не глядзячы на неаднаразовыя ўказанні партыі, што стрыжнем нашай работы з'яўляюцца пісьмы працоўных. Возьмем арыянскую раённую газету «Ленінскі прызыў». Слалоў рэдактара гэтай газеты, яна атрымала 2.500 пісем, зменшана 1.900, наслана на расследаванне 180 і па-

шло ў архіў 500. Але, калі мы не верым, то выявілася, што весткі гэтыя няправільныя, што зменшана менш больш адпраўлена ў архіў. І такія бюракрытычныя адносіны да пісем і донёсаў не толькі ў Оршы. Вам трэба зрабіць адсюль аднаведныя калітвыныя вывады.

Пісьмы працоўных у рэдакцыю — гэта-ж валаты фонд нашых газет. Вы пільны да яго надзвычай беражліва адносіцца, умець скарыстоўваць.

Тут таварышы гаварылі, што ў іх слаба з пытаннем партработы. Майце на ўвазе, што вялікім недахопам кождага раду арганізацый з'яўляецца іменна слабая партработы. Вашы прамы абавязак — моцна ўзняць за гэты ўчастак работы. Партработа — гэта работа з членам партыі, з партгрупнай, з аддзельнай партгрупай; гэта пытанні партвучобы, пытанні ідэалагічнага росту кожнага члена партыі і т. д. Гэта ўчастак у рабоце арганізацый у нас аднаго. Пытанні партработы, работы кожнамога партыйнага кіруючымства кожнамога павінны быць у цэнтры ўвагі вашай работы.

Асабліва востра стаіць зараз пытанне аб нашай партыйнай пільнасці, аб рэвалюцыйнай пільнасці.

Праводыр нашай партыі тав. **СТАЛІН** не раз падкрэсліваў, што «рэвалюцыйная пільнасць з'яўляецца той самай якасцю, якая асабліва неабходна цяпер большэвікам».

Зараз, калі класавы вораг перада тварам нашых рашаючых пераможцаў ужывае самыя гнусныя, самыя вострыя сродкі барацьбы, калі агентура гэтых ворагаў ішчаецца на любую маю, дурнішніцтва хітраецца і поўнасьць з мэтай ірадыі ў нашы ўстановы, звыць контррэвалюцыйнае гняздо на фабрыцы або ў калгасе, на брэху ўпаўзіці нават у партыю, або скарыстаць правакатараў з партбілетамі ў кішэні, апартаментаў, стаўных стопроцатыхмі зраджанымі і контррэвалюцыйнымі, накіталет Эпоўевых і Каменевых, Залужкіх і інш. ворагаў нашага народа, нам патрэбна пільнасць, пільнасць, пільнасць.

Мы навіны не ўпускаем ні аднаго выпатку варажай дзейнасці, разумець тактыку класавога ворага, ведаем, бо чым усе яго лазейкі, выкрываюць іх перад шырокімі масамі працоўных, трэба штодзённа вучыць гэтаму рабселькору.

Есць у нас мншэ ўсёкая контррэволюцыйная сводач, і нам патрэба быць пахавачай пілынымі.

Трэба быць рэволюцыйна пілынымі на справе, а не на словах. Рэволюцыйна пілынасць заключаецца перш за ўсё ў правярцы людзей. Вылучаць трэба толькі правяраных, да канца адданных справе партыі Леніна - Сталіна. Рэволюцыйная пілынасць патрабуе выкарачвання да канца расхлябанасці, разлісавання, бесклапотнасці і сляпой даверлівасці, якія служыць толькі ворагу і налягваюць яго падрыўную работу.

Каб добра кіраваць, трэба над сабой працаваць. Мне здаецца, вы атрымалі тут і пададу і ў тым, што вы пераканаліся, што вы слабы ў рабоце і слабы таму, што мала працуеце над сабой.

Ленін быў нашай большавіцкай партыяй **Сергей Міронавіч Кіраў** з трыбуны XVII з'езда ВКП(б) гаварыў:

«...Мы ні на адну мінуту не павінны забываць, што мы жывем у такой абстаноўцы, калі тая навука, якая вызначае супраціўленне процістаячых нам класаў унутры краіны і за яе межамі — гэта навука павінна займаць першое месца».

Гэта навука, распрацаваная Леніным і Сталіным, з'яўляецца мажэйшай зброяй у барацьбе за пабудову бяскласавага прамагства. Навукай гэтай трэба асяроднаць вытодзёна.

За 10 дзён ці адзін КіК не можа даць больш, чым можа даць. Ён можа даць толькі зародку, навуцы, як над сабой працаваць. Вам трэба самім пастойліва працаваць над сабой. Чаго варта быць рэдактар, калі ён не чытае мастацкай літаратуры. Скажам, калі гаснік прачытаў «Дрыгвы» Коласа і прыходзіць к рэдактару нагаварыць пра дэда Тазаша. А што скажа яму рэдактар, калі ён сам «Дрыгвы» не чытаў? Неабходна чытаць сучасную мастацкую літаратуру. Мастацкая літаратура — гэта тая ж партыйная літаратура. Мы не друкуем усё, што пішуць, мы друкуем творы, якія адлюстроўваюць нашы сацыялістычную радзіму, адлюстроўваюць нашу пераможную жыццё, якія паказваюць лепшых людзей нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Трэба, каб вы абавязкова чыталі газеты, кнігі, каб вы звязаліся з біблія-

тэкамі. Калі вы не будзеце падрыхтоўваць сябе, вы будзеце адставаць. Зараз нехта таптаецца на месцы, зараз трэба толькі ісці наперад, бо інакш адставеш. Наша-ж адставанне адразу адаб'еца на нас. Пескультуры рэдактар не можа рабіць культурную газету.

Трэба самім вучыцца і рабселькораў вучыцца.

Неабходна паставіць пытанне наконт парад рабселькораў так, каб кожная нарыла ў расне сапраўды з'яўлялася вядучым рабселькораў. Трэба на камарэтных прыкладах вучыць людзей, выходзіць іх. Нядаўна ЦК паслаў нам тэма наконт перавыбараў рэдактарыі. Трэба вызначыць кожнага таварыша, якога вы вызначыце ў рэдактарыі. Трэба, каб у часе гэтых перавыбараў быў яшчэ больш узят аўтарытэт газеты, трэба мабілізаваць масы на кол гэтых выбараў. Я думаю, што калі вы гэту работу разгорнеце як след, то мы і нашаму рабселькому ўскладу прыдзем з лепшымі наладчыкам.

Наконт данамогі партральных газет. Ліны вам дапамагаюць мала. Нельга, зразумела, абмяжоўвацца данамогай толькі на лініі агляду раённай газеты. Наш журпал «**Большэвіцкі друк**» прапраб'ў вялікую работу, каб ўскрыць недахопы раённых газет. Але ён недастаткова паказвае становішчыя бламі, воньт работы. А на добрым-жа ўзоры таксама друкаецца газеты.

«**Большэвіцкі друк**» — гэта фактычна адзіны орган, які дапамагае райгазетам. «Звязна» слаба кіруе нізавым друкам. «Рабочий» сёе-тое робіць па дапамозе фабрычна-заводскім німаттыражкам, але сакама недастаткова. Так што на абавязак «**Большэвіцкага друку**» падае толькі адказнага і аўтарытэтнага памочніка райгазет і ён павінен грунтоўна ўзмацніць сваю работу.

Нарэшце, хачу сказаць, што тыя зацаны, якія стаяць перад нашай партыяй у галіне рэалізацыі гістарычных рашэнняў пленума ЦК партыі, прад'яўляюць велькія патрабаванні да нашых газет. Дазвольце скардавацца, што вы, прыехаўшы на месцы, разгорнеце работу так, што газета ў вашых руках не будзе сапраўды вострай і моцнай зброяй партарганізацыі ў барацьбе за ажыццяўленне рашэнняў нашай слаўнай большэвіцкай партыі, партыі Леніна-Сталіна.

гавно аб сутнасці былой антыпартыйнай контррэвалюцыйнай зіноўеўскай групы. З літаратурных твораў абмёркавалі «Пад нятую даліцу» Шолахава і «Дрыгву» Якуба Коласа. На газетных дысцыплінах прапрацаваны дзве тэмы: «Прынцыпы большэвіцкага друку» і «Мова газеты». Апрача гэтага былі прачытаны заняты і на тэмы афармлення газеты да матэрыялаў газет завочнікаў. На лепілізну прапрацаваны дзве тэмы: на перадаўцы мове паўторапы 2 заданні, распрацаваны новае заданне. З завочнікамі таксама праведзены заняткі на тэму «Як працаваць над кнігай і слоўнікам».

Прапрацоўка матэрыялаў і ганадаўскага пленума (прапрацоўкай кіравала дырэктар КІЖ'а тав. Чыжова) пазначыла ў поўнай меры здаральнячую арыентаўку таварышоў у важнейшых задках якія ставяцца цалер партыяй у ранішніх апеніята пленума ЦК ВКП(б). Слабей аказалася веда таварышоў у гаворкіх історыі барацьбы партыі з былой антыпартыйнай зіноўеўска-трацкісцкай групай. Прапрацоўка гэтых матэрыялаў і гаворкіх большэвіцкую ілінацыю і ўброіла таварышоў канкрэтнымі ведамі: гісторыі барацьбы партыі з антыпартыйнай зіноўеўскай апазіцыяй, колі, дзе і ў якіх падомы яноі сталі на плях бола марксісцка-лэнінскага тэорыі і вырвалі з вапных радоў дэбюта веіі партыі—т. Кірава.

З ілікай адна ілікай адвелься антыпартыйнай зіноўеўскай групай і двух тэм на ленынскіх—«Марксізм і лэнізм» і «Палітыка і культура».

Выключную зацікаўленасць выклікаў на канферэнцыі разбор «Пад нятую даліцу» Шолахава і «Дрыгву» Коласа. На ма патрэбы даказваць, наколікі важным і ілікай разбор гэтых твораў для работнікаў раённых і палітэдзельскіх газет, якім па прыездзе на месцы прыдзецца прымяць актыўны кіруючы ўзел у правядзенні літаратурнага паходу.

Спынімся цяпер на выніках заняткаў на тэмах «Прынцыпы большэвіцкага друку» і «Мова большэвіцкай газеты». Прапрацоўка гэтых тэм выявіла велікі сур'ёзныя недахопы ў радзе раённых і палітэдзельскіх азет.

Досыць часта асобныя газеты не прыняў іліцыятывы ў пасталоўцы важнейшых палітычных пытанняў, недастаткова палітычна-заострана ставяць пы-

танні, не прыняў іліцыятывы неабходнай большэвіцкай іліцыяты. З нямалай колькасці такіх прыкладаў спынімся толькі на некалькіх фактах.

Пры азнаямленні з сурэўскай райгазетай «Ударнік» (рэдактар завочнік тав. Баранаў) высветлілася, што матэрыялы аб забойстве таварыша Кірава газета амацала толькі 6 снежня, між тым у гэты час вышлі нумары газеты за 1 снежня, і 4 снежня. У нумары за 4 снежня зменчан матэрыял рэспублікаўскага саветаў, але аб гучным забойстве тав. Кірава ні слова. У нумары за 6 снежня дан толькі афіцыйны матэрыял, а водгукі раённых арганізацый, рабочых, калтаснікаў па забойстве тав. Кірава—ні ў гэтым нумары, ні ў некалькіх наступных нумарах няма.

Быхаўская райгазета ў перадоўцы ад 16-ХІ 1934 г. мімаходам паведамляла аб такіх фактах:

«У Барналабаўскім сельсавеце... умудрыліся рэкамендаваць у новы склад сельсавета Пакатовіча Пятра, псіхічна хворага, і Барсукова Фядота, які 15 год таму назад памёр».

Факт наглай класана-варожай спробы дыскрэдытаваць выбары ў пізаты арганы савецкай ўлады газета не сутнасці змагла, не здолела завястрыць увагу мас чытачоў на барацьбе супроць гэтых наглых кулацкіх махіпацый, абмежаваныя ўсёго толькі некалькімі радкамі аб гэтых абуральных фактах.

Другі велікі напыраны пеліхон газет: велікі мала паказу дадатнага вопыта ў іліцыяты людзей палітычна-соцыялістычнага будаўніцтва.

Іліцыяты навукальнай аяўляецца гучна і іліцыяты аяўляецца ў культпропе ЦК ВКП(б) наміж таварышам Конікам і рэдактарам лэнінскай газеты тав. Скуррат-Анісовічам.

Ці давалі вы.—занятаў т. Конік матэрыял з паказам лепшага вопыта патных людзей калтасаў?

Даваці, — аяўляецца тав. Скуррат-Анісовічам.

У якіх нумарах?

У нумары за 7 лістапада.

Гэта значыць, у святочным нумары? А ў будзённым дні паказвалі лепшых людзей у газеце?

Не. У будзённым дні іліцыяты прызнаецца рэдактар.—мы аяўляем людзей не паказвалі. Гэты адказ...

кай смех ва ўсіх прысутных на гутарцы. Але-ж так робіць не толькі лелічыцкая газета, а і рад іншых газет

Весьма обмелела тема: кола питанияў, якя закрапаюцца ў газетах Раді, але не прыцвяняць та ўдзелу ў газеце значных калятурных сіл якя ёсць у раённых цэнтры (, пінскіх, актыў, аграномаў, урачоў, выкладчыкаў). Не ўсе гэтыя рэаліза дзяць зместную інфармацыю інфармацыю аб рэальных падзеях на СМР, ВМР. Паміж іншым, што ў старонках газет б'юцца аб вынах аб вынаставах, а ў 1970-х гаках ж патрабае зарыз на нашым сацыялістыч, які калятуры падрабачае ўдзел, апацыя і тд.

Уже много слыхаю, что выхаживают
отца и родильниц. Тогда другим ме-
ня тлумачить нечего, а так, фига,
каждому по маю, а вы, как вы
адресовывали газету и 28-го жд. ма-
я, а так, фига, как вы
«Калужь», «Губерния», «Суд», «Ча-
сть», «Суд», «Суд», «Суд», «Суд»,
людей не видать на старом газете

Молва привнесла память флота в
Литературу и в печать флотского материале-
ла в газетах.

У дрысенскай палітадэцкай газеце
у адрывах «Вольнага слова» Новага
свабоднага слова, у дрысенскай «Свабоднага
слова».

«Кожны сядомы калгаснін, які хва-
рае за калгасную справу, які лічыць
згупьна калгасную справу вышэй сваіх
асабістых шкурніцкіх інтарэсаў абавя-
зан змагацца...».

Безумству придала, что драма, что
иногда бывшая, тащ. вливая асво-
тух, это мы шире того, как асабистыя
ишары, сальдену, гостя кт тфизмало
як пркуринья. Треба было сказаць, што
самі і я ішары, асвоуны спаду-
чаць з асвоуны, і ішары, асвоуны, і ішары.

При читанні газет, де працюють за-
вичини, відоміші міміт "лихих фактів"
о їхній діяльності, старіші і новіші, мо-
афімніші газет "Азов", "Юбілей", "Ю-
вості", і з'являються мої газет

Некоторые газеты, публикуя переписку, в этот момент совершенно забыли о том, что в то время в СССР не было еще ни одного человека, который бы знал, что такое «переписка».

Вось, наприклад, заголовок у чашці:

«Затаняюць у бутылку фонд оцімуні-
равання».

Дрысенская палітадзельская газета
выпускала такі словы «залупаюцца»,
«слюні распуцілі». Расонская райгазета
ішла «Зыграў чыныны большыя» (за-
мест слов «ула большыя») («устравава-
на» і «ладо» неімагчымыя для тако-
вых фразы

1. В различных языковых семьях (таких как славянская, индоевропейская, семитская и др.) существуют устойчивые фразеологизмы, имеющие сходное значение. Например, в славянских языках распространены фразеологизмы, связанные с животными: «как рыба», «как птица», «как зверь» и др. В индоевропейских языках встречаются фразеологизмы, связанные с природными явлениями: «как ветер», «как огонь» и др. В семитских языках распространены фразеологизмы, связанные с растениями: «как дерево», «как трава» и др.

Мундак гүт не сыяарма! На мундак
таалаа даяа сундуу! Ю саман аа
монганаан дугаратик! Газет аа
мундак бугаратик! Намыскаа аа
сундуу! Сундуу газетнаа аа

Уже сотни факты газетниц, абы нам
шлю листовцы растить пивовар, унтербу-
чышна, каб быць зюльным рабцы па і-
тычна-завястрацую і іх з тым куль-
турную, граматную газета.

Сьогоднішній вечір був для мене дуже цікавий. Я бачила на конференції з'явилися культурологи і театри і кіно на постійній основі. Мені сподобалося і кіно і фільми і музика. Вечірній вечір був дуже цікавий. Я бачила на конференції з'явилися культурологи і театри і кіно на постійній основі. Мені сподобалося і кіно і фільми і музика.

У гэтым з'яўляўся адным з вядомых і прафесійнага ЦК КПСБ таго Ко
нікам (з удзелам прадстаўнікоў прэ-
с-трыльнага друку) заключылі атрымалі рад
выключна важных указанняў прынцы-
пова павялічылі хуткасць для гэтага
далейшай газетнай работы і вучобы.

Уже в 1940 г. з-д "Комсомолец" на су-
хостроении в г. Одессе выпускал "Большую
плотную книгу" — особым образом скле-
енную. Чему не давал ходу на мест-
ном заводе. Густым тиражированым листом про-
вильная адгезия при явочном давлении
и патентована не только на заводах "Слав-
янский", но и на многих других у жур-
налов. Это — а также и другие издава-
ны в ряде заводов на всех материалах,
звонящихся у журнале.

Але німаа было зусім прхвыльных за-
ўваг і прапапоў адносна работы журнала
«Большэвіцкі друк».

Вось што гаварылі таварышы.

Журнал павінен быць поўна, кан-
крэтна, нястомна вучыць, як трэба ра-
біць партыйную, палітычна-заастрожную
большэвіцка-прышчыную газету.

Даваць больш часта разгорнуты паве-
шчанага вопыта работы газет.

Журнал звычайна крытыкуе толькі рэ-
дактароў, часта забывае пра сяроднае
звяно работнікаў газет—сакратароў, за-
пачыскаў адпаведных работнікаў. А
аб іх рабоце трэба ставіць пытанне на
старонках журнала. Трэба вывучаць ко-
пыт правільнай расстаноўкі сіл і арга-
нізацыі работы рэдакцый рэальных га-
зет.

Журнал павінен своєчасова змяняць
на сваіх старонках інтэрэты, парадзі-
ж лепш арганізаваць у газеце паста-
ноўку пытанняў, якія вынікаюць з па-
станоў партыйных пленумаў, канферэн-
цый, кіруючых органаў партыі, а
лепш арганізаваць вылучэнне нумара газе-
ты да лепшых дэб, гаданіны Чырвонай
арміі, да 1 мая, Окцябрскай рэвалюцыі.

Ачысленне гэтых пытанняў кожная
газета праводзіць як уздучаецца рэдак-
тару (так было ў асобных газетах з
асвятленнем XVII з'езда партыі). На
палетах левых роніта адных газет
журнал павінен вучыць ўсе астатнія га-
зеты.

Увогуле, ўсе таварышы амадуша
падкрэслівалі неабходнасць ўзмацнення
адзела «Вучоба рэдактара», усталяван-
ня большай сувязі паміж завочным
КІЖ'ам і рэдакцыйным журналом, даваць на
старонках журнала вучэбны матэрыял
кажучытаны, паказваць ход снаборніцт-
ва на левую завочную вучобу і т. д.

Вельмі інтэлігентна і свесна адзед біблія-
тэкі («кнжыная паліца»), дзе даваць
вочку на кнігі, якія могуць быць ска-
рысаны для вучобы газетных работні-
каў.

Іншыя, із паднодалі вынікі кан-
ферэнцыі, завочнікі адзначалі, што кан-
ферэнцыя дала ім надзвычай многа для
далейшай самастойнай вучобы. «Мы ўба-
чылі самі сябе, як мы яшчэ адстаем ад
сучасных патрабаванняў партыі на
газет і газетных работнікаў, як мы ас-
стаем, асабліва на ўчастку мовы». Гэта

канферэнцыя з'явілася добрай праверкай
ведаў завочнікаў. Вядома значэнне кан-
ферэнцыі як трыбуны для абмену вопы-
гам работы. «Мы на канферэнцыі дзе-
чаліся, у чым нашы галоўныя недахопы,
якім чынам трэба палепшыць змест
сваёй газеты і арганізаваць работу ў раб-
селько дзі».

Усе завочнікі добра сабе ўяўляюць,
што канферэнцыя — гэта вельмі штур-
шок, але толькі штуршок для далейшай
наглядаванай самастойнай работы. Завоч-
нікі заключылі паміж сабой сацыял'стыч-
ны дэкавары, узялі на сябе рад кан-
крэтных абавязанняў па ўвядзенню
сваго ідэяна-палітычнага ўзроўню.

У святле вынікаў канферэнцыі больш
трэба вырысваюцца чарговыя задачы
завочнага сектара КІЖ'а.

Трэба арганізаваць вярбоўку завочні-
каў у раёнах, якія дагэтуль не ахопле-
ны завочным навучаннем. А такіх раё-
наў яшчэ даволі многа. Трэба пашырыць
праграму завочнага навучання і ўключы-
ць у яе такія дысцыпліны, як дыялек-
тычны матэрыялізм, гісторыя партыі, па-
літэканомія, эканамічная і палітычная
геаграфія. Аб неабходнасці такога пашы-
рэння праграмы настойліва паставілі
пытанне самі завочнікі.

Прыдзецца значна ўзяць вучэбную
дысцыпліну па выкананню заданняў, арга-
нізаваць жывы кантроль і праверку
работ завочнікаў шляхам перыядычных
аглядаў газет завочнікаў, групавых вы-
яўкаў і рэгулярнага скаркавання палаткуль-
ваючых канферэнцый (раз у паўгода).

Для палепшэння сувязі завочнікаў з
КІЖ'ам трэба прыступіць да выдання
спецыяльнай газеты завочнікаў КІЖ'а
на першых парах адзін раз у месяц.
Вельмі важна таксама, каб завочнікі ўз-
мацнілі сувязь з журналом «Большэ-
віцкі друк», ставячы перад ім і завочным
КІЖ'ам ўсе пытанні, якія ўзнікаюць у
х у працесе практычнай работы.

Вынай ўзяць большэвіцкую піль-
насць ва ўсёй рабоце, ставіць у газеце
пытання больш палітычна-заастрожна,
паказваць лепш, удумлівей, культурней
рабіць газету—вось тэ, прыехаўшы на
месцы, павіны разгарнуць сваю работу
завочнікі КІЖ'а імя К'ава.

З новымі сіламі за работу, за боль-
шэвіцкую вучобу!

сяўбы — засынку насенных фондаў.

Не лепш газета займаецца і дзінні галінамі падрыхтоўкі да вясняной сяўбы.

У Гавцаўскім сельсавеце быў паслан работнік рэдакцыі тав. **Клімовіч**, каб пасканала абслэдаваць, як калгасы рыхтуюцца да вясняной сяўбы. 29 снежня ў газеце даецца яго матэрыял на трох калонках. І ўсё-ж у такім шырокім матэрыяле матэрыялу на ўсебаковае агляненне сельсавіта падрыхтоўкі да вясняной сяўбы калгасаў Гавцаўскага сельсавета няма. Якая «дробязь»! Як падрыхтоўка павя да сяўбы. Калі б рэдакцыя разумела ролю газет у правядзенні вясняной сяўбы, яна-б надала лепшых канкрэтных правераў, правяраў-б, чаму ў радзе калгасаў даручан даглядаць і гэта тым злучай было зрабодзіць. Рэдакцыя паслала на месца свайго работніка.

І яшчэ адну заўвагу мы павінны зрабіць аб гэтай карэспандэнцыі. Праверка падрыхтоўкі да вясняной сяўбы тав. Клімовіч павінен, усебаковай, калі ў не злучаюцца шырокія масы. Трэба было і ў

Гавцаўскім сельсавеце арганізаваць рэйд праверкі, уцягнуць у яго лепшых калгаснікаў-ўдзельнікаў, тады-б не былі ўгнупчаны такіх «дробязі», як конь, земляробства, калгасаў у сувязі з новым прылігам і т. д. Але гэта не было зроблена. Матэрыял быў напісаны толькі т. Клімовічам.

Калі рэдакцыя забывае пра каля, то можна яна займаецца рэмонтам інвентару? Не! Пра ремонт трактароў «Баранцы» і за калектывізацыю» факсама не дае ні слова, хоць план ремонту выканані ўсяго на 52,3 процанта.

Ілешчаніцкі раён адставаў у вясняную сяўбу мнулага года. Ён не павінен адставаць у бягучым годзе. «Баранцы» і за калектывізацыю», ўлічыўшы і сваё ўсёго раёна ўрокі мнулага года, разлічыты канкрэтным іх на сваіх сельсавітах, разлічыўшы данушчаныя паводле, павінен дабіцца, каб Ілешчаніцкі раён з адстаючых вышаў за гэту зіму і вясню перадаваць.

У гэтага можна дабіцца толькі арганізаваўшы своєчасовую падрыхтоўку і правядзенне вясняной сяўбы.

НЕ ТОЙ МОВАЙ

«ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ»

Орган Сіроцінскага РК КПСР, РВК і РНС

Гутарка будзе пра сіроцінскую раённую газету «Ленінскі шлях».

Пачынаючы з першага студзенскага нумара, у сіроцінскай газеце друкуюцца матэрыялы, у якіх асвятляецца культурнае жыццё раёна, ставіцца рад важных пытанняў культурна-бытавога і службовання працоўных.

Што можна сказаць сённяшні гэтага пачыслання газеты? Безумоўна, вельмі добрая, карысная справа. Трэба толькі ітаць ініцыятыву газеты, тым больш, што да гэтага часу пытаннямі культуры і быту газета «Ленінскі шлях» не займаецца.

Але і тады пачаецеся і тады, а тады са збудам артыкулаў «Ленінскага шляху».

Пачнем з артыкула «Куды пайсці?», падпісанага, да рэчы, часова выконваючым абавязкі рэдактара т. **Галаўнёвым**. Трэба прымусяць сябе да канца прачытаць гэты бяэграматы артыкул. Пас

перпі за ўсё цікавіць яго змест. Артыкул прысвечан стану работы культурна-масавых устаноў раёна. Аўтар, выкрываючы вельмі дрэнную работу гэтых устаноў, робіць правільны вывад, што рабочаму, калгасніку, служачаму пасля работы няма куды пайсці, няма дзе культурна правесці свой вольны час. Не хочучы быць голаслоўным, т. Галаўнёў далей адразу прыступіў да канкрэтных рэкамендацый. Гэты свой выконваючым абавязкі рэдактара «Ленінскага шляху» пачынае на настаўнікаў і спецыялістаў раёна.

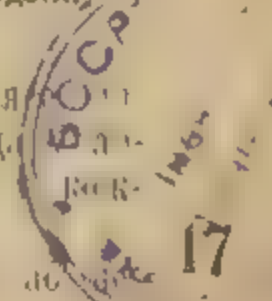
Вось радкі з артыкула, якімі аўтар, ітаць, хацеў пасарочіць спецыялістаў і зацікавіць іх грамадскай работай:

«Нам здаецца, што ў ветфельчара ці сан. урача жыёт не забалеў-бы, калі-б яны перыядычна праводзілі калгасах гутаркі».

Падобныя радкі, ад якіх вясельнай пошласцю, св. тракаюцца, артыкул «Куды пайсці?» амаль ніякім аб'ядаць.

Кому чужога аўтар не ведае, а

1983. 54 372

паторых раённых работніках так:

«Загедчым раёна Васнебавіч, загедчым райза Бабноў... да запатрабаванняў калгаснікаў зрабіліся глухаватымі (маецца і такая хвароба)... І як толькі не сорамна ім паказвацца на вочы мас?»

Некалькі радкоў у артыкуле прысвечана і жыхарам мястэчка Шуміліца. Тут аўтар уваходзіць у асаблівы смак:

«Вось, к прыкладу скажам, Вы, адзін з 1000 жыхароў мястэчка з'явіліся з работы ў 6-7 гадзін вечара, першай справай вы пасля абёда адпускаеце поўтадзіны на тое, каб гэта самае роўнамерна абцякло скажам сёла».

Далей у такім-жа тоне аўтар падае нейкую бязглуздыцу пра машыніста электрастанцыі Станіслава, які заснуў каля машыны «на выпадку перапытку «градусаў». Гэты «фігуры» вобраз, мусіць, азначае, што машыніст прышоў на работу п'яным. Але ў артыкуле не прыводзіцца ніякіх фактаў, якімі-б даказвалася гэта абвінавачанне.

У нумары за 11 студзеня надрукаван чарговы артыкул на куцтву да «...» таму пад назвай «Дзеянне...»». У артыкуле аўтар і Ганчаров імкнуўся выкрыць недахопы шумеўскай амбулаторыі. Артыкул адначасеца надзвычайна бязграмацнасцю. Напісан ён, так сказаць, з прэтэнзіяй на фелье-

тэд. Але гэта форма газетнага матэрыялу аказалася яўна не на плячү т. Ганчарову. Аўтар у пагоні за «фельетонным стылем» данусціў у артыкуле многа незразумелых і нават не маючых ніякага сэнсу месц. Вось адно з іх:

«За некалькі гадоўую сваю прантыну ў пазасобных з гэтых людзей выработаўся звычай у рабоце, як гэта ёсць пагаворна: «з точнасцю, як у вптацы». Карацей кажучы тут такая точнасць адсутнічае, але раз тут адсутнічае, дык у другіх выпадках гэта прадугледжана з поўнай точнасцю.. Разыходжанне можа і бывае на некалькі мінут».

Да сэнсу гэтай вытрымкі так і нельга дабрацца. У такім тоне напісан і ўвесь артыкул.

Гэтакое можна паўтарыць і пра некалькі другіх артыкулаў з першых стуженьскіх нумароў газеты «Шуміліцкіх» («Неадкладна лічыцца сталюку») і інш.

Рэдакцыя сіроцінскай газеты зусім не асцямае ўвагі на гэтыя сталюкі і пачыткі і грамацнасць матэрыялаў. Рэдакцыя не змагаецца за зразумеласць, за прастату і завістранасць мовы газеты. У выніку газета часта збіваецца на пенартыблы, мяшчанска-пошлы тры-

ПРА ШКОДНІКАЎ НА СВІНАФЕРМЕ І ДАЛІКАТНАГА РЭДАКТАРА

УДАРНІК СОЎГАСА

Мы атрымалі нумар за 19 снежня газеты «Ударнік соўгаса» (соўгас «Кухцічы», Уздзенскага раёна). Мяркуючы па матэрыялах, надрукаваных у гэтым нумары, становіцца спраўна соўгаснай свінаферме вельмі дрэннае: другі месяц ідзе масавы адыход парасят і д... свіней. Пазіцыя-ж, якую заняла... ў гэтым пытанні, выклікае больш чым простае здзіўленне.

Вось што піша «Ударнік соўгаса» пра работу брыгад Даманеўскай і Францкевіча:

«У лістападзе брыгада Даманеўскай угробила 40 парасят. Здавалася-б, што такая незадавальняючая работа другой брыгады павінна была прымусіць Даманеўскую пераклучыцца і пачаць лепш працаваць. Але не. Яна, бачыцца, супакоілася тым, што першая брыгада Францкевіча работала яшчэ горш. Там пела за лістапад 78 парасят».

Так было ў лістападзе. У снежні становіцца яшчэ пагоршылася: толькі за 10 дзён снежня ў брыгадзе Даманеўскай... да 38 парасят.

Ф... гавораць самі за сябе. У бры... Даманеўскай і Францкевіча шкоднікі знішчаюць маладняк. Толькі шкод-

в'їства магло прывесці да такога вяліка
га адыходу парасят у гэтых брыгадах

Рэдактар-жа «Ударніка соўгаса» тая
Кацман мае іа гэта некалькі іншы пог-
ляд. На яго думцы, тое, што парасят
юхнуць дасяткамі на працягу дэдадзі,
толькі рэзультат... неадавальняючай ра-
боты брыгад. Вось які вывад робіць газе-
та пасля панешалення аб масавым ады-
ходзе парасят

«Мы патрабуем ад брыгадзіра Даманеўскай сапраўднай работы, каб знішчыць адыход».

Школьнікі са свіафэрмы соўгаса «Кухічы» не могуць паскардзіцца на соўгасную газету. Наадварот, яны вельмі ёю задаволены. Яны звычайна маладзнык, а газета ад іх патрабуе толькі «сапраўднай работы». Няма чаго сказаць, вельмі напекатна яносіцца рэдактар Кацман да школьнікаў

Сіць у соўгасе «Кухічы» і салатар і заразна-хвораі жыўёлы. Гэты салатар не ізаліюе хворую жыўёлу ад здаровай, а распаўсюджвае хворобу: хворыя і здаровыя свінні стаяць у ізалітары разам. У адным з папярэдніх нумароў «Ударніка соўгаса» была надрукавана записка, выкрываючая школьніцтва вета-

рынарнага персанажа ізалітара. У разглядаемым нумары газеты таксама ёсць матэрыял пра ізалітар. «Ізалітар, як быў магільшчыкам свінней, так і застаўся» — вымуніла заяваць газета

Далей з матэрыялу гэтага-ж нумара дивідаем, што станам ізалітара запалася спецыяльная камісія. Назначана і пастаюва гэтаі камісія. Камісія пачала правільнай крытыку работы ізалітара і парашыла справу аб ветурачу Грэнтаву перадаць на разгляд... секцыі інжынерна-тэхнічных работнікаў для ўвешчання арганізацыйных ўзыхаваных

Гэты факт пралівае святло на ўсю с'стэму барацьбы са школьніцтвам у соўгасе «Кухічы». Замест неадкладнага прынягнення школьнікаў да судовай адпаласці галаваным з кіраўніцтва соўгаса ствараюць камісію, камісія перадае справу ў секцыю інжынерна-тэхнічных работнікаў, секцыя ІТР, відаць, перадаець справу яшчэ куды-неоудзі

Гэты ж «Ударнік соўгаса» не знае, а і б'е такіх моцных слоў для школьнікаў, чым даакаці іа акаама «ленін працікаваць», «дабінца сапраўднай работы

Памятнік Чапаеву ў Самары.

Н. С Ы Р Э Ц

НЕ АСЛАБЛЯЦЬ ПАДРЫХТОЎКІ К З'ЕЗДУ РАБСЕЛЬКОРАЎ

Падрыхтоўка к 3-му ўсебеларускаму з'езду рабселькораў пачалася ў раёнах з другой паловы ліпеня, пасля апублікавання пастановы бюро ЦК КН(б)Б аб скліканні з'езда.

За гэты перыяд у пераважнай большасці раёнаў у рабселькорах і рэдакцыях насценгазет праведзена вялікая работа. У выніку гэтай работы значна павялічылася актыўнасць рабселькораў і іхнаго друку ў барацьбе за выкананне гістарычных рашэнняў XV з'езда ВКП(б). За паспяховае правядзенне раду выключна адказных гаспадарчых і палітычных мерапрыемстваў у прамысловасці і сельскай гаспадарцы — мерапрыемстваў па паспяховым завяршэнню 1934 гаспадарчага года.

Справа падрыхтоўкі к рабселькорскаму з'езду частка партарганізацый і рэдакцый газет надалі выключна вялікую ўвагу. Возьмем хоць-бы фабрыку «Сцяг індустрыялізацыі» ў Віцебску. Дзякуючы штодзённай увазе парткома, усеі партарганізацыі фабрыкі, падрыхтоўка к рабселькорскаму з'езду пачала на фабрыцы справай не толькі ўсіх рабкораў, але і ўсіх рабочых. Аб гэтым сведчыць з'ездзе ведае і рыхтуецца к яму ўвесь рабочы калектыў. За час падрыхтоўкі к з'езду непараўнальна павялічылася работа цэхавых і брыгадных насценгазет, створалі новыя насценгазеты, павялічыўся лік рабкораў, павялічылася дучоба рабкораў і членаў рэдакцый насценгазет. Цяпер партыйны камітэт фабрыкі рашыў стварыць на фабрыцы пастаянную выхадную школу для рабкораў.

Многа прыкладаў узмацнення работы рабселькораў і насценгазет у сувязі з падрыхтоўкай к з'езду ёсць і ў калгасах. Адзін з прыкладаў — работа сельскораў калгаса «Чырвоны сцяг», Чэрвеньскага раёна. Тут усе сельскоры з'яў-

ляюцца лепшымі ўдарнікамі, наказваюць усім калгаснікам прыклад высказаных адносін да работы ў калгасе, прыклад сацыяльна-палітычных адносін да грамадскай маёмасці.

Також мерапрыемстваў, як «Сцяг індустрыялізацыі» і такіх калгасаў, як «Чырвоны сцяг» можна налічыць сотні.

ЦК КН(б)Б у сваёй агульнай рэзалюцыі адзначае, што «ў большасці раёнаў БССР значна павялічылася актыўнасць і масавая работа з рабселькораў, значна ўзрастае палітычная актыўнасць рабселькораў у барацьбе за паспяховае завяршэнне 1934 гаспадарчага года».

Гэта, аднак, не для партарганізацый і рэдакцый газет ліняе працаваць з рабселькораў, бо гэта з'яўляецца яшчэ адной з задач партарганізацыі ЦК КН(б)Б вельмі сур'ёзна і правільна адзначае, што «сур'ёзна штодзённая вучоба рабселькораў у гуртах і семінарах, вылучэнне рабселькораў на адказную ковенную дзелавую і іншую работу, свечаснае рэагаванне на пільны і карэспандэнцыйны рабселькорскі і штодзённае жывое кіраўніцтва на гэтых участках у разе раёнаў пастаўлена на пераважнае месца».

Штодзённая і глыбокая вучоба рабселькораў, лепшых праведаных рабселькорскіх семінараў вылучэнне на адказную работу ў рэдакцыі газет, шчаснае рэагаванне на кожнае рабселькорскае пісьмо, зрабіць кіраўніцтва рабселькорамі жывым, дзейным, канкрэтным, прыстасаваным да кожнага асобнага прадпрыемства, калгаса — вось задачы, якія ЦК паставіў перад кожнай партарганізацыяй, перад кожнай газетай.

Но трэба добра ведаць фактаў, якія пацвярджаюць, як дрэнна яшчэ больш

насець наших партарганізацый і асабліва рэдакцый газет выконваюць гэтыя задачы. Не будзем услахваляць тых рэдакцый газет, факты аб надзвычай дрэннай рабоце якіх з рабселькораўмі апублікоўваліся ў «Большэвільскім друку» (уважавіцкі «Калектывіст», «За пролетарскія кадры» і інш.). Возьмем газеты Уздзенскага, Мсціслаўскага, Суражскага раёнаў.

У гэтых раёнах не праводзіцца амаль ніякай работы з рабселькораўмі. Зусім блізкай ічаюць у гэтай важнейшай справе і рэдакцыі раённых газет.

Рэдактар мсціслаўскай раённай газеты т. Барыскін і суражскай — т. Баранаў прабуюць апраўдаць сваю бяздзейнасць тым, што «заняты друкімі, не менш важнымі работамі». Ніхто не адмаўляе, што рэдакцыі раённых газет загрузлены многімі важнымі і адказнымі справамі. Але ці можна прыняць у разлік паданнія словы рэдактароў мсціслаўскай і суражскай раённых газет? Ні ў якім разе. **Падрыхтоўка к рабселькоруўскаму з'езду не ёсць нешта адарванае ад чарговых задач партыі, яе трэба праводзіць, цесна ўвязваючы з гэтымі задачамі, уздымаючы актыўнасць рабселькоруў на выкананне гэтых задач.**

Таму нежаданне рэдактароў мсціслаўскай і суражскай газет весці падрыхтоўку к з'езду рабселькоруў ёсць простае ігнараванне імі важнейшых указанняў партыі. Толькі так трэба ацаніць наводзіны т.т. Барыскіна і Баранава.

Аслабленне падрыхтоўкі к з'езду рабселькоруў мае месца не толькі ва ўказаных раёнах, а і ў радзе іншых. Трэба напамінаць рэдактарам газет гэтых раёнаў аб тым, што ЦК КП(б)Б у той-жа паставе ад 15 снежня патрабуе «яшчэ больш мабілізаваць рабселькоруў і шматлікіх друк на паспяховае працягненне ўсёга надарна-палітычных мерапрыемстваў 1935 года». Гэта значыць, што ніякага аслаблення работы з рабселькораўмі прымаць нельга, што трэба з дня ў дзень узмацняць гэту работу, узмацняць працы рабселькоруў за велізарнейшымі задачамі, якія стаяць перад намі ў бягучым годзе.

З 15 студзеня па 15 лютага па ўсёй БССР праводзіцца перавыбары рэдакцый нацценгазет. Перавыбары рэдакцый з'яўляюцца цалкам адным з важнейшых

мерапрыемстваў у падрыхтоўцы к в'есці рабселькоруў. Не глядзячы на гэта, ужо ёсць сігналы з раду раёнаў аб слабай увазе гэтай справе з боку райкомаў партыі і рэдакцый раённых газет. З дня атрымання дырэктывы аддзела культуры і прапаганды левілізма ЦК КП(б)Б ужо прайшло больш 10 дзён, а рэдактары мсціслаўскай, бялыніцкай і іншых раённых газет яшчэ і не пачалі прыступіць да справы.

Аддзел культуры і прапаганды левілізма ЦК КП(б)Б у сваім дырэктывным лісьце аб перавыбарках рэдакцый ясна выразае ўказаў, што неабходна «забяспечыць кіраванне гэтай работай і практычна ўдзел у ёй кожнай пазавой партарганізацыі і кожнага «комуніста».

Гэта неабходна імяна таму, каб забяспечыць шырокую масавасць справы і перавыбараў рэдакцый, каб забяспечыць выбары ў рэдакцыі і сапраўды правяральных на практычнай рабоце рабселькоруў-ударнікаў, каб забяспечыць добрую настаўку вучобы рабселькоруў і членаў рэдакцый нацценгазет.

Перавыбары рэдакцый павінны ўзяць вышэй бяздольнасць нашага пазавога друку ў выкананні ўсёх задач нацценных партыяй. Яны павінны сапраўды забяспечыць хуткую і выцарнальную дзейнасць кожнага рабселькоруўскага лісьма, кожнага сігнала нацценгазет.

Вось чаму трэба цяпер-жа рашуча напярэдзіць усю рэдакцый газет аб тым, што ні ў якім разе нельга звесці кампанію перавыбараў рэдакцый к фармальным перавыбарам без шырокай масавай работы, без арганізацыі вучобы рабселькоруў.

Перавыбары рэдакцый павінны прайсці пры высокай актыўнасці рабселькоруў і пры ўдзеле самых шырокіх мас працоўных горада і вёскі.

Аддзел культуры і прапаганды левілізма ЦК КП(б)Б, выходзячы з гэтага, прымае яшчэ да перавыбарных сходаў стварыць **самаправяральныя брыгады** на правярцы работы кожнай нацценгазеты. У брыгады трэба ўцягнуць не толькі лепшых рабселькоруў, але і лепшых рабочых, калгаснікаў, профсаюзны і прамадскі асобы.

Да перавыбарчых схода брыгада па-

лішня ўсебакова правярніц, вылучыць работу насценгазеты, выврыць падахоны. На самым перавыбарным сходзе члены самаправорачнай брыгады павінны выступіць з адзікладам, расказаць аб выяўленых недахопах у рабоце насценгазеты і гэтым самым вучыць рэдкалегію, як лепш паставіць работу.

Такая адказная задача самаправорачных брыгад. Таму асабліва ўвага павінна быць звернута на склад брыгад, на надбор моцлага кіраўніка брыгады.

Выключна важная задача камітэту перавыбараў рэдкалегій заключаецца яшчэ і ў тым, каб дабіцца павелічання ліку насценгазет, каб арганізаваць насценгазеты ў кожным цэху, калгасе, у сельскай брыгадзе, у якіх насценгазеты дасюль яшчэ не выходзілі, і забяспечыць болейшую, палітычна-завоўраўнаўчую іх работу.

На гэтых перавыбарах рэдкалегій павінна быць памятаць аб тым, што астатні і гэтых класава-варожых элементаў імкнучыся пралезці ў рэдкалегію насценгазет для таго, каб прытуліць гэту магутнейшую зброю партыі, скарністаць насценны друк у сваіх інтарэсах. Задача гэта заключаецца ў тым, каб мабілізаваць партарганізацыі, масы сельскараў і ўсіх працоўных на ўзмацненне рэвалюцыйнай класавай пільнасці.

Ю. Р. БЕЛЬКО

МАГУТНЫ СРОДАК ВЫХАВАННЯ ЛЮДЗЕЙ

Кожны дзень прыносіць усё новыя і новыя весткі аб разгортванні паходу калгаснікаў Савецкай Беларусі за аўладанне лепшымі твораў мастацкай літаратуры. Звыш 500 гурткоў калектывага чытання мастацкіх твораў працуюць у нашых калгасах. Ліч гурткоў расце з кожным днём.

Некаторыя раённыя і палітцэнтрыскія газеты друкуюць зазямкі аб зиятках гурткоў, даюць выступленні калгаснікаў аб прачытаных кнігах, выступленні кіраўнікоў гурткоў. Не звычайна, часта яшчэ надрукаваны ў газетах гэтыя матэрыялы, усё-ж яны ярка сведчаць аб адным — аб велізарным

ўзросте рэвалюцыйнага паважання да газет н. в. і з-за гэтаго толькі лепш рабсельжоры-ўдарнікі, камуністы, комсомольцы і бэспартыйныя, якія дастаткова і ўсебакова правяралі на практычнай рабоце.

У заключэнне трэба спыніцца на асветленні ў расенных газетах ходу перавыбараў рэдкалегій. У рудзе раёнаў ужо пачаўся перавыбар перавыбараў работы насценгазеты перавыбараў. Газеты-ж яшчэ голымі дрэўца асветляюць ход перавыбараў. Гэты буйнейшы падахоп трэба раз-жа выправіць.

Газеты павінны ў кожным цэху і ў кожнай брыгадзе перавыбараў рэдкалегій, паказаць лепшыя рэдкалегіі, лепшыя рэдактары, рабсельжоры, лепшыя партарганізацыі, лепшыя партаргаў, якія зорна з'яўляюць пільным друкам. Разам з тым нельга замоўчваць недахопы і з усёй сілай трэба бічаваць усё тое, што яшчэ ёсць у рабоце насценгазет. Язлітасна выкрываць і рабсельжораў, жорстка крытыкаваць тыя партарганізацыі, якія не забяспечваюць кіраўніцтва насценгазетаў і рабсельжораў.

Шматтысячная армія рабсельжор Савецкай Беларусі падыходзіць к свайму трэціму з'езду з велізарнымі дасягненнямі. Час, што застаўся да з'езду, трэба поўнасцю выкарыстаць для таго, каб у немыт раз памножыць гэтыя дасягненні.

культурным росце калгаснага сялянства, аб велізарнай зацікаўленасці калгаснікаў творамі савецкай мастацкай літаратуры.

Аб якіх яркіх, цікавейшых фактах паведамляю нашы друкі. Газеты пішуць, як часта калгаснікі, сабраўшыся з вечара, слухаюць шалахаўскую «Паднятую цаліну» або «Дрыгву» Я. Коласа аж да рання. На чыткі мастацкіх твораў прыходзяць дзесяткі калгаснікаў і калгасніц, што і не запісаліся ў гуртоў. Часта ў такіх выпадках гурток ператвараецца ў многапоўны сход, які пры поўнай цішыні з напружанай увагай слухае чытчыка.

Літаратурны поход стаў выдатнейшай падзеяй вялікага культурна-палітычнага значэння. Гэта велізарнае значэнне походу адзначана ў настанове ЦК КП(б)Б і Мянгаркома КП(б)Б, а сама ў публічных выступленнях у «Звяздзе» раду вядомых рускіх савецкіх пісьмніцкаў.

Як-жа прыходзіць поход у разрэзе раёнаў? Тут мы маем досыць стратныя звесткі. Побач з такімі раёнамі, як Крычаўскі, Ашмянск, Мазырэскі, Барысаўскі і інш., дзе ўжо арацуюць дзесяткі гурткоў, ёсць раёны, у якіх не створалі яшчэ ні адзін гурток. Така Глукі, Парыцкі, Ельскі, Быхаўскі, Ч. Ляхавіцкі, Крулеўскі, Лагойскі і рад іншых раёнаў.

Асабліва шчыра са становішчам бліжэй, не трудна адказаць на пытанне чаму ў значнай частцы раёнаў літаратурны поход разгортваецца зусім малярна, або зусім яшчэ не пачаты. Справа ў тым, што партыйнае кіраўніцтва некаторых раёнаў не ўзялося за гэту важнейшую справу, дзяцць яе другачуждай. Тое-ж самае трэба сказаць і пра газеты гэтых раёнаў.

Поспех літаратурнага походу ў кожным раёне залежыць ад таго, наколькі раённая партарганізацыя, партыйны друк забяспечаць кіраўніцтва походам.

У разгортванні літаратурнага походу газеты могуць і навіны пачаць зрабіць, бадай, больш, чым другія рэчы арганізацыі. Справа-ж дагэтушчы чытачоў, перадачы чытачоў рабсольжораў, лешных людзей нашых калгасаў, якія дагучаюцца да вялікага асяцання іспраўна, іспраўна больш культурнымі, больш палітычна развітымі.

Асабліва газеты павінны добра ўсведамілі задачы, якія перад імі стаяць у літаратурным походе. Да ліку такіх задач трэба аднесці крычаўскі «Соцыялістычны шлях».

Перш за ўсё трэба адзначыць ўсё-законасць асвятлення ў газеце літаратурнага походу. Газета многа месца адводзіць у сваёй асноўнай частцы ў першых студзеніскіх нумарах надрукавалі артыкулы аб «Ніжнятай паліцы» і «Дрыгве». Побач з гэтым знаходзім у газеце кароткія звесткі, якія асвятляюць чытача з жыццём пісьмніцкаў Шалахава і Коласа. На пытанне літаратурнага походу ў газеце надрукавалі кароткія кампарты артыкул намесніка начальніка палітдзелу МТО тав. Мацюка: «Зіму ёсць стаем для культурнага і палітычнага развіцця калгаснікаў». Апрача таго ў газеце з нумара ў нумар друкуюцца магарыяны з калгасаў аб літаратурным походе і тут газета ўзяла правільны напрамак.

Разгледзім нумар «Соцыялістычнага шляха» за 12 студзеня. У нумары надрукавалі надвычай цікавая заметка «Чытай далей» кіраўніцтва гуртка ў калгасе «Чырвоны пахар» тав. Сапанкевіча.

«Я чытаю калгаснікам аповесць Якуба Коласа «Дрыгва», — піша т. Сапанкевіч. Мы ўжо прачыталі большую частку твору і зараз слухачы калгаснікі ўжо маюць дастатковае ўяўленне аб партызанскай барацьбе працоўнага сялянства з бандамі акупантаў-белапаліцаў.

Уся ўвага слухачоў прыкавана да старога партызана дзеда Талаша і яго сэрцінаў Марціна Рыля і ўзводнага Купрэя.

Калі мы дайшлі да таго месца ў творы, як «прысяга папцю», — калгаснікі з захваленнем смяюцца, выяўляючы свае сімпатыі да герояў-партызан выгукамі: «Во, няхай ведаюць паны, чаго варты панаць працоўнага селяніна».

... Калі мы канчаем чытку, то ніхто не паднімаецца з месца, калгаснікі пачынаюць прасіць мяне: «чытай далей».

Нягледзячы на тое, такая заметка ў раёнай газеце? Яна яшчэ перадае ўражанні калгаснікаў ад прачытанага твору Коласа, яна адначасова трыкоўна цікавае да аповесці з боку тых кал

гаопіскаў, якія гэтай кнігі яшчэ не читалі. Заслуга рэдакцыі ў тым, што яна магла гэтакова падаць нігілісцкім кіраўніцтвам гуртка. Падобных-жа выступленняў у газеце ўжо натраўкавана больш дзесяці.

Газета займаецца і іншымі пытаннямі, звязанымі з паходам. Яна жорстка крытыкавала работу раёнскай бібліятэкі, друкуе заўважкі аб рабоце калгасных бібліятэк. Некалькі заўважак прысвечана памыслом для правільнага чытання. Газета займаецца і тым, як забяспечаны гурткі газай, і робіць вельмі правільна, бо газа далёка не дробнаўжываецца пастаноўцы вяртэпіх чытак.

Нельга абмінуць і добрую работу газеты «За большэвіцкія калгасы» (Літэратура Даманавіцкай МТС (Мазыр-пачына). Газета выходзіць неаднаразова фарматам, але яна эдак-та накіравана паставіць вяртэпіх літэратуры, а паходу, дзякуючы выключнай увазе да апрацоўкі матэрыялаў.

29 снежня газета прысвяціла літэратурнаму паходу адну старонку. На гэтай старонцы рэдакцыя змяшчае невялічкую рэдакцыйную заўважку аб ходзе паходу ў калгасах МТС, вытлумачаючы свае кіраўніцкія гурткі і матэрыялы. За гэтымі калгаснікаў.

Матэрыял падае падвышанай умеласці і разам з тым сцісла. Асабліва дэкарава на сабе ўвагу заўважка «Так было і ў нашым калгасе», якую падаюць без скарачэнняў.

«Чытка кнігі «Паднятая цаліна» нас усеіх захапіла», — пішуць калгаснікі калгаса «Рухавік рэвалюцыі». Чытаем і часта кажам: «Дык гэта-ж так было і ў нашым калгасе». Вельмі праўдзіва паказані камуніст Дзавыдаў, які змагаўся за большэвіцкі калгас. Верна паказаны і мунікі, якія «ціхай сапай» імкнуліся шкодзіць калгасу «Грэмячы лог».

Не мала было іх і ў нас. Вось, напрыклад, Зміцер Лалацін таксама дзейнічаў і ў нашым калгасе. Ён сам «за калгас» і сам-жа ўгаварвае беднякоў выйсці з калгаса. Мы гэтага кулацкага агента выкінулі з калгаса».

Вельмі добрая, вельмі карысная заўважка.

У ёй змяшчаецца, як праўдзівы мастацкі твор дапамагае калгаснікам распазнаваць ворагаў, забяспечвае рэвалюцыйную ідэю ідэяў калгаснікаў.

Кіраўніцкі чытак дэляцыя на старонках газеты сваім вопытам, метадам правядзення чытання. Кіраўніцкі гурткі газ. Ягур, напрыклад, і іншы:

«Работу праводзім такім чынам: чытаем раздзел, абгаварваем. Чытка праходзіць весела. Зацікаўленасць велізарная. Чытаем 2 разы ў тыдзень па 2-3 гадзіны».

А вось урывак з выступлення чытацкага Кав. Каронка:

«Я так працую: калі прыступаем да чытання, я і некаторыя калгаснікі кожную раздзелку перадаем змест папярэдніх раздзелаў. Да гэтага часу мы мала абгаварвалі прачытаны матэрыялы. Зараз я больш увагі ўдзяляю абгаворэнню прачытанага».

Такія заўважкі чытацкіх карысныя, што перадаюць вопыт паставы і работы гурткі. Гэта вельмі важны асабліва для тых, якіх з кніжамі днёў і калгасных ствараюцца ў гэтых і новых гурткі.

Газета Даманавіцкай МТС разам з паходам паказвае на ўзор і арганізаванай работы па паходзе. 29-га снежня газета, напрыклад, наведвае аб прыняцці злёта калгаснікаў, працягваючы ці працягваючы «Паднятую цаліну». У гэтым калгасе, калі канчаны чытаць, праводзяцца канферэнцыі па «Паднятай цаліне».

Напрыклад, газет «Соцыялістычны шлях» і «За большэвіцкія калгасы» гавораць аб тым, што можа зрабіць газета ў справе літэратурнага паходу і яна на-спраўдзіма ўзялася за справу.

Некалькі слоў аб недахопах у асветленні паходу нашымі газетамі.

Дякують також не надіяли як пазр-
жувць питання аб розгортванні медь-
валомъ читання въ д. казасп'ка-
ми, не зважаючи тымъ што " " "
читаю дома, дзе ён дастае кнігі, а мо-
жа дастаць потрібную кнігу

Трэба памітаць, што гурскі калектыўнага чытання не ёсць самазэта, а толькі магутны сродак прасоўвання мастацкай літаратуры ў гушчы калгаснікаў. Аб добрай ці дрэўнай рабоце гуртка, і не размыццё тое, як калгаснікі і калгасы самастойна будуць чытаць літаратуру. Аляксандр калгаснікаў і неспатэрымі дашчымі творамі мастацкай літаратуры, і гэтым чынам іх самастойным чытаннем не толькі сучаснай, але і класічнай літаратуры таксама задача гуртка.

Гэта талюбная зааааа лїтаратурнага паходу вонча валамї дравна адбываааца напым дэуам

Газеты не знают еще о вышедшем удельном указе о бачтинь канкрэтных калгаснікаў. Но, на основании болшиаго тѣмъ, какое удѣльное арабѣе прачытаны твор на ус-тупочоу, але мала забываюцца асобины

[illegible]

Газеты выкупаюць з-над увагі і яшчэ некаторыя пытанні мязнаны з літара турнам паходам. Ні адна газета, за чым выключэннем адзінак, не запылася яшчэ, напрыклад, тым, як імясловацца ў раённы і непасрэдна ў адміністрацыйныя («Маці» і «Надзвіг» і іншыя) і гэтыя яшчэ ў літара турнам мінімумам. Гэтай вельмі суровай павінна неадкладна заняцца ўсе раённыя і намітацыйскія газеты.

Вольні малая колькасць газет і жа-
вцяца работай хат-чыталень, дамоў со-
цыялістычнай культуры, яшчэ менш ра-
ботай і станам калгасных і расных бі-
ўлітак. А гэта-ж зразумела, што без
насладжання работы гэтых устаноў пе-
льга дабіцца колькі-небудзь значных по-
лучаў літаратурнага паходу.

Нарештє, нєлєга абыйсцї мїна тыя
лаўныя і палітэцэзельскія газеты, ямы
на гэтага часу нічэ дасїм нє ўжываю-
ць і паход. і абмежаваліся толькї на
выдаваннє 1-2 артыкулаў з цэнтэральных
газет. Да дасїу такіх газет трэба адвє-
сці «Налгаснік Талачыншчыны» (рэда-
ктар тав. Байначоў), глускі «Сцяг нален-
тыфізацыі» (рэдактар Рагінскі), быльскі
«Маяк комуны» (рэдактар Левін), кру-
жковы газету «Комуністычны шлях»
(рэдактар Лявоненна), лагойскую, нарыц-
кую і некаторыя іншыя дробныя га-
зеты.

З усієї ролісцїю тріама зайвїць, аби поу-
чим перауученїї пам'ятїєними ролїсцїа-
рїмї велїзарнейшаго культурна-наїтїа-
кїаа значення нахоуу.

Не гавііма быць у БССР ні адной ра-
бінкай і палітадзельскай газеты, якая-б
стала ў бачу ад магчымых нахоў кал-
гаснікаў за аўтадаіне мастацкай літэ-
ратурай. Месца газет — у першых ка-
лянах, на чале гэтага нахоў.

Трэба напаміць таварышам наступныя вытанчаныя словы з цяжкай гу-
 ласі тав. **СТАЛІНА** з металургамі: «Лю-
 дзі трэба кланатліва і ўважліва ве-
 рончыць, як садочнык вырошчвае аб-
 лыбанае іладовае дрэа».

На рідше прикладаю ми кожен день бачення, яким загубленим сродкам і захвалення людей з'являється мастацтва література. Вось чому всяка газета повинна великі кланятися, з невідаренішай увагою і любов'ю нещій літератури знаход.

Дзіцячаму друку БССР пяць год

У чэрвені 1929 года піонеры Савецкай Беларусі з'ехалі ў Менск на першы ўсебеларускі злет піонераў.

Гэты злет абмеркаваў важнейшыя пытанні пюнерскага руху. У цэнтры увагі злет наставіў задану шырацуюкі соцыялістычных адносін піонераў да вучобы, працы і грамадска-карыснай працы не толькі сярод піонераў, але і сярод усіх працоўных дзяцей Беларусі. Гэта значыць дасягнуць такога становішча каб кожны піонер уключыўся — у школе, на вуліцы, піонерпасту, у лагеры па дысцыплінаванасці быў сапраўды ўсім дзецім прыклад. Дарэма, гэтым, вяртаецца гэта справай павялічы дзіцячы друк. Але яно ў той час не было. І першы ўсебеларускі злет прасіць ЦК КП(б)Б і ўрад БССР пачаць выданне дзіцячых піонерскіх газет. Піонеры перапрабумелі, што ўсе важнейшыя пытанні ім дапаможа вырашыць газета.

ЦК КП(б)Б і ўрад БССР заўсёды чула адносіліся да запатрабаванняў пралетарскіх дзяцей. І вялікая была радасць піонераў і вучняў Беларусі, калі ў кастрычніку яны атрымалі першы нумар газеты на беларускай мове «Піонер Беларусі» і на яўрэйскай мове «Юнгер лэнец». Вялікая была радасць і школьнікаў, калі ім прынеслі першы нумар журналу для малодшых дзяцей — «Іскры Ільіча».

1930 год. Калгасныя піонерскія атрады значна астаюць у сваёй рабоце ад гарадскіх. «Піонер Беларусі» заклякае гарадскіх піонераў і вучняў: «Дапаможам дзецям калгасаў наладзіць сваю работу. Вышлем лепшыя ўдарныя брыгады піонераў гарадоў у калгасы».

Кожны год газета ўжо друкуе першыя водгукі: «Сёння летнія піонеры Менска выязджаюць у калгасы. Аліп тэстай Беларускай раён Менска выслаў у вёску 4 піонерскіх брыгад. Брыгада Менскага фармацэўтычнага завода разам з піонерамі калгаса дапамагла ачысціць калгаснае насенне, арганізаваць яслі для дзяцей калгаснікаў, пабудавалі навадзены куратнік».

...У апрадзе брыгада арганізавала шукавы аркестр, які зацікавіў не толькі

дзяцей, але і дарослых калгаснікаў. Паведамляе «Піонер Беларусі» дзятвор Барэнік з калгаса «Чырвоная змена» Менскага раёна.

Па прыкладу менскіх піонераў і вучняў шмат такіх брыгад з падарункамі калгасным дзецям высылаюць усе гарады Беларусі.

Па гэтай газеце «Піонер Беларусі» на

Група дэлегатаў 2-га ўсебеларускага злета дзятвор.

працягу доўгага часу праводзіць зноўны мітынг аб рабоце нацыянальна-рэдкалегій і дзятвор, у шмат прымаюць удзел вялікая армія старшын рэдкалегій і дзятвор Беларусі. Гэта значна палепшыла якасць мізавога піонерскага і школьнага друку.

1931 год. «Піонер Беларусі» друкуе шмат сваіх дзятвор. Рэзультаты прапануюць заключыць соцыялістычны дагавор з піонерамі Заходняй вобласці і Азербайджана. ЦК камсамола Беларусі падтрымлівае гэту прапанову. Ухвалілі яе і піонерскія арганізацыі Заходняй вобласці і Азербайджана. І 20 мая ў Менску збіраюцца лепшыя прадстаўнікі піонеры Беларусі, Заходняй вобласці і Азербайджана, абмяркоўваюць прапанову дзятвор і заключыць соцыялістычны дагавор. З гэтага часу завязавецца моцная сувязь паміж піонерамі і вучнямі гэтых трох арганізацый.

Люты, 1932 год. «Піонер Беларусі»

і «Юнгер ленинец» друкуюць першы 25 вучыцель бірабіджанскай школы. Рэбяты пішуць: «Мы — дзедз перасяленцы з Украіны і Беларусі. Напмы бацькі прыехалі ў Бірабіджан, каб займацца прадакцыйнай працай. Клім мы прыехалі сюды, тут было пуста. Быў толькі адзін хляў, у якім жылі людзі разам з жывёлай. Але ўмовы жыцця перасяленцаў палепшаюцца з года ў год. Зараз сярэднямоў знаходзіцца школа, у якой навучаецца 60 дзяцей. У нас ёсць мінш шмат педахогаў. Мы не можам узяцца тэорыю з практыкай. Нам не хапае вучэбных падручнікаў. У нас няма фізічнага табілета. Мы жадаем трымаць з вамі сувязь».

Газеты друкуюць гэтае пismo і заклікаюць: «На пismo бірабіджанскіх вучняў адкажам арганізацыяй культгана». Атрады, школы, прамадзены арганізацыі адкажваюцца на гэта пismo і распачынаюць збор кніжак, сшыткаў, глобусу, політэхнічных абсталявання для школ Бірабіджана.

Пра некастры час «Піонер Беларусі» паведамляе: «Вагон вырастае ў эпілог». І хутка пачае гэтага Сярэднямоўскія піонеры атрымалі ад піонераў Беларусі каштоўны падарунак.

На гэтым работа не заканчваецца. Газеты заклікаюць арганізацыі друтых культганаў Бірабіджану і ў хуткім часе з Менска пачаюцца ў Бірабіджан друці вагон.

І зараз мы не забываем аб сваіх патэфічных гаварынах. За добрую сувязь і Бірабіджанам бабруйскай піонеры атрымліваюць пераходны чырвоны сцяг бірабіджанскіх піонераў, за які змагаюцца многія піонеры арганізацыі Беларусі.

Студзень, 1933 год. Краіна падрупаецца вышэй першай пяцігодкі.

«Выходзьце ў незвычайнае падарожжа па гігантах першай пяцігодкі» — заклікаюць сваіх чытачоў — піонераў і вучняў газеты «Піонер Беларусі» і «Юнгер ленинец».

Тысячы дзяцей «падарожнічаюць» па вялікай будучай сацыялістычнай краіне.

Напмы дзеці пачалі больш чытаць ішла пры падручэнні вышэйшай падарожжа ў рэдакцыю «Піонер Беларусі» рабочы гомельскага завода імя Лявонічава гаварыць Гуцін.

«Мы атрымалі многа цікавых ведаў» — гавораць дзеці падарожнічкі па Беларусі піонеры **Дзяржынскі і Малахоўскі**.

10 тысяч піонераў і школьнікаў Беларусі прымаюць ўдзел у цікавым мерапрыемстве, правядзеным «Піонерам Беларусі» ў другім туры незвычайнага падарожжа па капіталістычных краінах.

«Я падарожнічаў па Германіі, — піша менскі піонер **Левін**. — Я прачытаў па гэтай пытанню 10 кніг з вялікай цікавасцю. І яны дапамагалі мне ў вучобе. Я стаў лепш вучыцца па геаграфіі».

Верасень, 1933 год. Піонерская арганізацыя праводзіць перавыбары піонерскага актыва. «Піонер Беларусі» і «Юнгер ленинец» друкуюць зварот чатырох важатых звенняў Гомеля: **Пётр Гельман, Ізі Каплана, Асі Пісьман і Рахель Полінай** аб арганізацыі ўсебеларускага спаборніцтва важатых звенняў.

Газеты прагортваюць па закліку гэтых важатых ўсебеларускае спаборніцтва, у якое ўключаюцца сотні важатых звенняў. У выніку сотні звенняў пачалі лепш працаваць. А 30 лепшых пераможцаў у спаборніцтве былі праміраваны ЦК комсомолу Беларусі пасылкай на экскурсію Масква—Ленінград.

Люты, 1934 год. 15 год Чырвонай арміі.

«Разгортвайце паход у гісторыю грамадзянскай вайны» — заклікаюць газеты «Піонер Беларусі» і «Юнгер ленинец» сваіх чытачоў. Сотні дзяцей вышлі ў паход па выяўчэнню гісторыі грамадзянскай вайны па маршрутах — «Уставае рэвалюцыі», «Заходні фронт», «Заходні фронт», «Паўднёвы фронт», і «Паўночны фронт».

Газеты заклікаюць дзяцей мацней трымаць сувязь з чырвонаармейскай кадрамі.

Дзяцюк **Сакалоўскі (Менск)** піша:

Мы і раней дзіліся шэфамі чырвонаармейскай часці, але шэфства было драбным. А зараз зусім ішлае. Мы быаем у казарме. Там выступае наші струны гурток, дапамагалі чырвонаармейцам абсталяваць жывячый куток. Чырвонаармейцы ў сваю чаргу пачалі ў атрадах абарончую работу. Зараз у нас працуе стралявы гурток, хімічная каманда, у якой займаюцца 97 піонераў.

У заваршніне паходу ў многіх сардах і рэінах Беларусі праводзіцца зя-

Вл. МЯТЛА

Редактор газети «Большевiк Барысаўшчыны».

1.000 НУМАРОЎ

Юбілей «Большевiка
Барысаўшчыны»

Чатыры гады таму назад — 1 снежня 1930 года — выйшаў першы нумар газеты «Большевiк Барысаўшчыны». А зараз працоўныя Барысаўскага раёна адзначаюць выліковую назваю — выхад тысячнага нумара раённай газеты.

Перагортваем камілекты газеты за чатыры гады, і перад вачыма ўстае ўвесь шлях, пройдзены газетай, шлях ад першага да тысячнага нумара. Газета мал

1930 г., дзе было ясна напісана: «адной з асноўных крыніц фармавання кадраў газетных работнікаў павінны быць рабкоры і селькоры — ударнікі».

На гэтым шляху мы і пайшлі. Пачынаючы з першага і да тысячнага нумара, асноўную частку работнікаў рэдакцыі «Большевiка Барысаўшчыны» складаюць рабкоры-ўдарнікі, вылучаныя на работу ў газету з барысаўскіх прац

ЛЕПШЫЯ РАБСЕЛЬКОРЫ «БОЛЬШЕВІКА БАРЫСАЎШЧЫНЫ». (Злева направа) т. т.: Бушман—рэдактар насценгазеты завода імя Домбаля; Рабіновіч—актыўны рабкор газеты; Раскін—рэдактар насценгазеты камбіната «Комінтэрн»; Мазоль Лукаш — актыўны селькор газеты.

на і паліпшалася разам з ростам ўсёй нашай краіны, разам з ростам культуры насці і запатрабаванняў працоўных мас раёна.

Першы час газета выходзіла раз у пяціднеўку. Такая малая перыядычнасць ніяк не здавальняла запатрабаванняў тысяч працоўных горада і раёна. І ўжо ў 1931 годзе газета павялічыла перыядычнасць да пяці раз у дэкаду. Але і гэтага было мала і з 1932 года газета выходзіць штодзённа. У аднавіснасці і перыядычнасцю рэс і фармат газеты. Зараз «Большевiк Барысаўшчыны» выходзіць фарматам рэспубліканскіх газет.

З паліграфічнай базай труднасцей у 1930-х не было. Барысаў і да арганізацыі газеты меў добра абсталяваную друкарню. Галоўная задача заключалася ў людзях, у аўладанні рэдакцыйнымі работнікамі і рабочымі друкарні тэхнікай газетнай справы.

У першыя дні выхаду газеты паўстала пытанне: адкуль узяць людзей у апарат рэдакцыі? Адказ мы знайшлі ў настанове ЦК ВКП(б) ад 11 лістапада

прыёмстваў. У рэдакцыі рабкоры праходзяць добрую школу газетнай справы, і кожны з нас мае права гаварыцца тым, што два рабкоры — былыя работнікі «Большевiка Барысаўшчыны» працуюць у мастовыя рэдактары фабрычна-заводскіх газет.

Галоўная задача рэдакцыі была ў тым, каб згрупаваць вакол газеты моцны асятыў рабселькораў, каб яны маглі цесней звязацца з масамі, каб прасунуць газету ва ўсё кутка раёна. Пачынаць гэтаму прышлася, маючы невялікую калекцыю рабселькораў, якія раней пісалі ў цэнт лішнія газеты. Гэта быў наш першы асятыў. Далей лік рабселькораў пачаў расці літаральна з кожным днём. На гадах лік рабселькораў «Большевiка Барысаўшчыны» рос так: у 1931 г. газета мела 218 рабселькораў, у 1932 годзе — ужо 825, павелічэнне амаль у і разы, і ў 1934 г. лік рабселькораў дасягнуў 944.

Такіе моманты прэт рабселькораў Але рабселькоры выраслі і ідэя. Значна ўзраста роля рабселькораў і як

удзельнічаў нашай газеты і як лепшых ударніках прадпрыемстваў і калгасаў Цэнтральнай фігурай рабселькораў «Большэвіка Барысаўшчыны» пяпер з'яўляецца лепшы ударнік.

Калі нараўнаць, аб чым пісалі нашы рабселькоры ў 1930 годзе, з тым, што лічы пішуць зараз, то і тут мы маем в. д. зарнейшую розніцу. Рабселькоры адгукваюцца на кожную важную падзею якая адбываецца ў нашай краіне і ў раёне. Тэматыка рабселькораўскіх пісем значна шырайшая, чым раней. Пытанні ставяцца значна глыбей і сур'ёзней. Тут мы маем прамую залежнасць ад узроўня запатрабаванняў працоўных, ад велічыней пага ўздыму эканомікі раёна ў выніку правядзення калектывізацыі, разгортвання соцнаборніцтва на прадпрыемствах і ў калгасах, у выніку рэзкага паліпшэння добрабыту працоўных горада і вёскі.

Ліч пісем, што атрымлівае рэдакцыя, таксама расце з кожным годам. Расце і шэраг змяшчэння пісем на старонках газеты. Возьмем хоць-бы апошнія два гады.

У 1933 годзе мы атрымалі 5.243 пісем. Надрукавалі 4.154 пісьмы і 543 паслалі на расследванне. Адрасы атрымалі на 374 пісьмы.

У 1934 годзе значна ўзрос ліч атрымліваемых пісем. Мы атрымалі за мінулы год 7.250 пісем. З іх у газеце змяшчана 5.870. З пасланных на расследванне і для прыняцця мер 714 пісем к 1-му студзеня 1935 года мы атрымалі адрасы на 687 пісем. Многія пісьмы, пасланыя ў канцы года, з'яўляюцца яшчэ ў працэсе расследвання.

Вынікі расследвання пісем і паведамлення аб прынятых па нашых выступленнях мерах рэгулярна друкуюцца ў газеце.

Паданыя лічбы і факты гавораць аб узмацненні барацьбы рэдакцыі «Большэвіка Барысаўшчыны» за дзейнасць рабселькораўскіх пісем, аб узмацненні работы рэдакцыі над пісьмамі працоўных. У парадку самакрытыкі ўсё-ж трэба сказаць, што ў гэтай галіне зроблена яшчэ шэ. ўсё. У далейшым цэнтральнай задачай рэдакцыі астаецца неаслабная барацьба за дзейнасць кожнага пісьма рабочага і калгасніка.

30

За мінулы год значна ўзмацніліся масавая работа газеты. На працягу міну-

лага года некалькі выязных рэдакцый «Большэвіка Барысаўшчыны» працавалі ў сельсоветах, якія найбольш адставалі ў правядзенні гаспадарча-палітычных кампаній. Газета выдала дзесяткі лістовак па розных пытаннях. Выязныя рэдакцыі выдавалі спецыяльныя бюлетэні.

Вялікую ўвагу аддала газета рабоце чыгуны, станцыям, якія знаходзяцца на тэрыторыі раёна. Газета паставіла перад чыгуначнікамі і грамадзянскімі арганізацыямі горада задачу — арабіць станцыі культурнымі, ўзорнымі, добра абслугоўваць пасажыраў. Рэдакцыя прыцягнула да гэтай работы рабкораў, саюшні і профсаюны актыву. Некалькі раз рабкораўскія брыгады правяралі станцыі, работу розных служб чыгуны. Трэба сказаць, што тут мы ўжо маем калібрныя дасягненні. Аб тым, што станцыя Барысаў становіцца адной з ўзорных станцый у Саюзе, нядаўна пісала газета «Известия» і адзначыла нарада старшын горсоветаў пры ЦВК СССР.

Нягледзячы на змяшчэнне газеты і за выкананне раёнам фінансаванага плана. Работа газеты ў гэтым напрамку ацэненая «Большэвік Барысаўшчыны» вельмі ўжо на працягу п'яці кварталаў трымае чырвоны пераходны сцяг, які перадаваў на ўсесаюзным фінансавым конкурсе газет.

Возьмем апошнія падзеі. Напрададзі разгортвутага гандлю хлебам без картак рэдакцыя тразам з брыгадамі рабочага кантролю правяла рэйд па праверцы падрыхтаванасці магазінаў і гандлюючых арганізацый. У рэйдзе прынялі ўдзел звыш 50 рабкораў. Пасля рэйду рэдакцыя мела поўны малюнак таго, як гандлюючая сетка горада падрыхтавана к разгортвутаму гандлю хлебам. Гэта дало нам магчымасць своєчасова выявіць слабыя месцы і прымусяць каго належыць падцягнуцца.

1.000 нумароў... Разам з рэдакцыяй і з раённымі арганізацыямі гэту падзею адзначаюць сотні нашых рабселькораў, тысячы чытачоў, дзесяткі тысяч працоўных раёна. І імята таму мы ёсць пашышны асабліва рэзка заявіць аб нашых недахопах, тым больш, што недахопаў у нас яшчэ многа, і пазбегчы шляхі для іх знішчэння.

Слаба мы працавалі з нашымі раб-

долькерані, з рэдакцыяй нізавых на-
сценгазет. У гэтым адна з прычын та-
го, што нізавы друк на гарадскіх прад-
прыемствах працаваў дрэнна. Толькі ў
апошні час рэдакцыя «Большавіка Ба-
рысаўшчыны» пачынае ўзмацняць гэ-
ты ўчастак сваёй работы.

Мы дапамагай партыганізацыі фаб-
рыкі «Пролетарская перамога» ўмаца-
ваць работу насценгазет. Стварылі на
фабрыцы семінар рабкораў і рэдактароў
насценгазет. Выкладаюць у семінары
нашы работнікі.

Таксама з нашай дапамогай створаны
семінары на заводах імя Дзямбя, імя
Молатава і на камбінаце «Комінтэрн».
На камбінаце «Комінтэрн» і дэсаво-
дзе імя Молатава семінары працуюць на
яўрэйскай мове. Рабкоры з энтузіязмам
сустраля адкрыццё семінараў і звычайна
іх наведваюць.

Аднак, гэта толькі нашы першыя
крокі на наладжванню работы нізавога
друку на прадпрыемствах.

Горшая справа з нізавым друкам у
калгасах. Тут, праба адкрыта сказаць,
мы амаль яшчэ не пачыналі работы. Та-
кім чынам, наша першачарговая задача
— **ўзмацніць кіраўніцтва нізавым дру-
кам, асабліва калгасным, і рабселькора-
мі, ўзмацніць дапамогу ім**

Другая наша задача — **пашыраць тэ-
матыку газеты**. У гэтай галіне, праўда,
мы ўжо сёе-тое зрабілі. Пачалі асвят-
ляць некаторыя пытанні, якіх раней не
асвятлялі. У далейшым ставім задачу
зрабіць газету болей разнастайнай па
тэматыцы, ахапіць больш пытанняў
гаспадарчата і культурнага жыцця раё-
на. Звернем асаблівую ўвагу на добрабыт
горада і калгасаў, зоймемся пытаннем
культурнага абслугоўвання працоўных.

Усё гэта вельмі неабходныя справы.
Мы самі цяпер адчулі, што займанца імі
газета павінна сістэматычна, бо гэтага
патрабуе рост культурнасці працоўных
мас, рост жыццёвага ўзроўню працоў-
ных.

3 м. С Н Е Ж Н А

КОМУНІСТЫЧНЫ ДРУК ЗА МЯЖОЙ

Друк кітайскай чырвонай арміі

(Па матэрыялах, атрыманых з Кітая на мове эсперанто).

Друк кітайскай Чырвонай арміі ўзнік
раўна з узнікненнем самой Чырвонай
арміі Кітая. Ён быў і з'яўляецца ма-
гутнай і найбольш у руках партыі і ўра-
да, якая дзялямае абавязнасць пера-
могі Чырвонай арміі Кітая.

З'яўляючыся зброй партыі, ён у
Чырвонай арміі мае тую асаблівасць,
што ён не толькі абслугоўвае армію,
але і з'яўляецца магутным сродкам у
бараньбе партыі, ўрада і арміі за масы.
У часе паходаў Чырвонай арміі яе друк
працікае глыбока ў тыл праціўніка і ро-
біць вялікую справу — арганізуе масы
на выступленне за саветы, на арганіза-
ваную сустрэчу часцей Чырвонай арміі.

Таму асабліва ў чырвонаармейскім
друку Совецкага Кітая шмат месца
удзяляецца раз'ясненню асноўных за-
дач савецкай ўлады і таго, што нягэ

Чырвонай арміі рабочым, сялянам і
ўсім працоўным.

Чырвонаармейскі друк карыстаецца
вельмі шырокай любоўю працоўных мас не
толькі Совецкага Кітая, але і па-за яго
межамі, у раёнах дзеяння чырвонаар-
мейскіх часцей, на другім бязу. — у га-
міданаўскім Кітаі.

Чырвоная кітайская армія мае вель-
мі шырокую сетку нізавых газет. У кожным
падраздзяленні выходзіць сваё газеты з
малюшкамі і карыкатурамі. На паходзе
у лясармах, у часе стаянак, у шпіталах
усюды ёсць газета, якая зробле-
ная сапраўды чырвонаармейскай.

«Кожная такая газета — імя шав-
хайскай бюлетэнь ПЭК цэнтры — мабілі-
зуе перш за ўсё масы на барацьбу з
броднымі ворагамі, за Совецкі Кітай і
вываленне ўсіх раёнаў Кітая ад гамі-
данаўскага панавання. Яна мабілізуе

масы па ўзмацненне класавай шчыльнасці, на барацьбу з астаўшымся ўнутраным ворагам, яна змагаецца за поўнае забеспячэнне бяздольнасці Чырвонай арміі.

Кожная газета змагаецца за вымацаванне ўлады саветаў, за ўзмацненне дыктатуры пролетарыята, за выкананне гарадна-рэвалюцыйных заданняў (нацысты, ўхорка, шэфства, пазьмі і т. д.).

Гэтыя газеты робяцца сапраўды чырвонаармейскімі. У асобных раёнах, Хунань-Хубейскім, Аньхоўскім і інш., палітпрадзелы арміі выпускаюць свае газеты, у большасці друкаваныя на ротах, палкпрэфах і інш.

У Аньхоўскім раёне — гэта той жа бюлетэнь — палітпрадзел арміі выпускае газету «**Чырвоны боец**» і яшчэ дзве газеты: «**Жыццё Чырвонай арміі**» і «**Партыйнае жыццё Чырвонай арміі**».

Паліткіраўніцтва кітайскай Чырвонай арміі выдае цэнтральную чырвонаармейскую газету «**Хун-Сін**» («**Чырвоная зямля**») тыражам у 20 тысяч экзэмпляраў. Газета вые па ўсіх часах Чырвонай арміі і на вайсковым, якія актыўна арганізуюць жыццё ў сваіх падраздзяленнях і робяць правадзімую саюдамі і партыяй.

«Чырвоная армія» — гэта ў бюлетэні кітайскага ПЭК цэнтра ваенскіх «**Хун-Сін**» з'яўляецца барацьбітом не толькі за Саветы, яна таксама ахвотна б'ецца змагаюцца за новае культурнае жыццё. Чырвоная армія першая ў Кітаі ўзначаліла і прыводзіць кароткую барацьбу з бескультур'ем і антысавітаўшчынай — бічом старога буржуазнага Кітая. Чырвонаармейцы тады жадаюць апытымі пёсамі або горад, калі яны з'яўляюцца іх не толькі ад варожых элементаў, але і ад бруду, нечыстот і інш. Чырвоная армія паказвае ўзор таго, як трэба змагацца за пролетарскую культуру, за здаровую і радасную працу. Прыход чырвоных часцей мяняе адрагу выгляд горада і вёскі. Газеты вы-

ходзяць з заклікамі: «Быць чыстым да ўнутранага ворага». Дзе вораг паказваецца не толькі ў выглядзе астаўшыхся кулакоў і інш. контррэвалюцыйных элементаў, але і ў выглядзе бруду, нечыстот, эпідэміі.

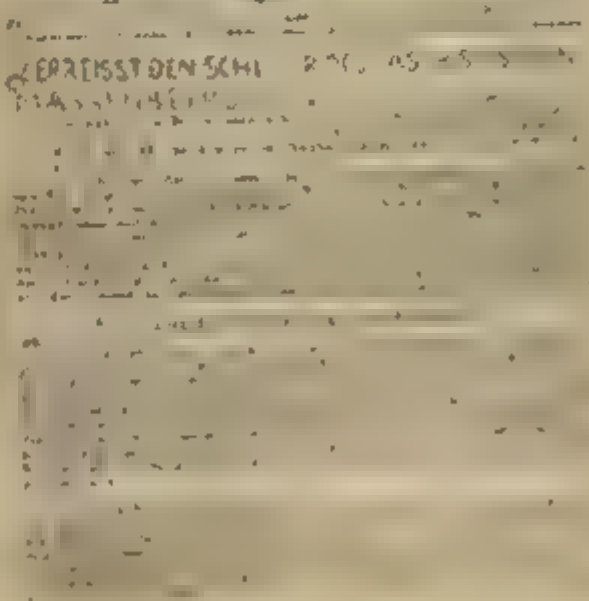
Гэтыя газеты чырвонаармейскі друк узялі на значную ўвагу. Савітарнае кіраўніцтва Чырвонай арміі выдае праз друк вялікую савітарную прапаганду, і гэта асабліва важна ў умовах кітайскай сацыяльна-культурнай брэнды і эпідэміі.

Друк Чырвонай арміі пад кіраваннем гэтага камуністычнай партыі атрымлівае сабе славу месца сярод ужо вядомых Савітскага Кітая, і далейшыя яго ініцыятыўныя — гэта барыяцы за вызваленне ўсяго імпэрыялістычнага Кітая і ўсталяванне ўсюды сацыяльнай улады.

Падобнае час, калі савіт Савітаў будзе рэальна над усім Кітаем. Дзякуючы забеспячэнню гэта — асноўная і пачэсная праца чырвонаармейскага друку ў Кітаі.

■ * *

Neue Zeitung

Падпольны камуністычны друк Германіі.

АБ ТЭМАТЫЦЫ РАЁННАЙ ГАЗЕТЫ

★ ★ ★

М. СЯНАЛОЎСКИ

ПРЫСЛУХОЎВАЦА ДА ГОЛАСУ ЧЫТАЧА

«Чырвоная Полаччына» знаходзіцца ў рэдах лепшых газет БССР.

Займаючы ў рэдакцыю полацкай газеты і вы там не знайдзеце таго паніраванага хаоса, у якім літаральна топіцца многія рэдакцыі раённых газет.

У пакоях чыстата. На сталах няма нагромаджэння камплектаў, як гэта назіраецца ў большасці газет. Камплекты газет тут акуратна падвешаны ля сцяны ў адным пакоі і мі дружна карыстаюцца.

Значна палепшылася работа рэдакцыі з пісьмамі і донісамі працоўных. Пісьмы і донісы ў рэдакцыі не залежваюцца больш 3-5 дзён, ім без затрымання даецца належны ход. Добра наладжаны ўлік. Кожнае пісьмо і доніс знаходзяцца пад кантролем рэдакцыі. Значна палепшылася размова на зменчаныя і павялічаны на расследаванне матэрыялы.

Палепшылася афармленне газеты. Чытальнікі адзначылі найбольш калі тэмы новых прыфтоў, і зараз газету прымаюць у рукі — яна дружэеца чытацкай. Няцвёрпа і вярстаецца газета.

Але, як і ў пераважнай большасці раённых газет, у «Чырвонай Полаччыне» вельмі звужаная тэматыка, зусім невялікі кроў асветляемых пытанняў. А гэта вельмі недахоп, асабліва ў прыстаўшчыні да «Чырвонай Полаччыны», якая выходзіць штодзённа і мае магчымасць асветляць усё, што робіцца ў раёне і горадзе.

У тэматыцы літаратураўскага плейма ЦК ВКП(б) «Аб палітычнай і культурнай гаспадарцы» скажана: «... для кіраўніцтва ўсёй работай у калгаснай вёсцы — палітычнай, гаспадарчай, культурна-бытавой (школы, больницы і т. д.) патрабуецца ўмацаванне нармальна-партыйных і савецкіх органаў, ахапляючых усю работу адміністрацыйную, гаспадарчую, культурна-бытавую, фінансавую і т. д.».

У прыстаўшчыні да газет гэта значыць, што мала займацца толькі пастав-

камі і маралізацыяй сярод нас (адразу і з-за трэба жадаць лепшага і ў асветленні гэтых пытанняў), а трэба займацца і работай школ, клубаў, дамоў сацыялістычнай культуры, ўрачэбных устаноў і т. д.

Гэтага яшчэ не робіць «Чырвоная Полаччына». Яна не ўлічвае таго, што праца сямейнай гаспадаркі ў Полачкы і раёне ёсць пінат прадпрыемстваў, прамысловых арцелей, ёсць чыгуначны вузел, школы, клубы і т. д., работу якіх трэба асветляць на старонках газеты, праводзіць па гэтых прадпрыемствах і ўстановах масавую работу. Наколькі гэта неабходна — сведчыць наступны факт.

Підаўша ў «Чырвоную Полаччыну» прышла група піонераў, якая працавала рэдактару тав. Зельманаву:

Мы хочам, каб вы асветлялі, як працуюць асобныя школы, піонербатрацы. Мы хочам чытаць на старонках газеты аб лепшым вопыце камуністычнага выхавання дзяцей.

Піонеры ў сваю чаргу абавязаліся арганізоўваць матэрыял для газеты, быць у гонар і г. д.

Гэта яшчэ раз гаворыць аб тым, што газета выпускае рад важнейшых пытанняў. Асабліва ярка аб гэтым гаворыць змяшчаемы ў гэтым нумары выступленні чытачоў «Чырвонай Полаччыны».

«Чырвоная Полаччына» амаль не займаецца пытаннямі культурнага абслугоўвання калгаснікаў. А між тым сельскія вельмі многа пісалі ў газету аб рабоце дамоў сацыялістычнай культуры. На пытанне — чаму не змяшчаюцца гэтыя донісы, выконваючы абавязкі г. кратора рэдакцыі тав. Эрдман адказаў:

Дымы сацыялістычнай культуры і праца, не працуюць, дык навошта аб іх пісаць. Лепш адсылаць гэтыя донісы на расследаванне.

Такім чынам амаль усе карэспандэн-

п'ялі аб рабоце ДСК адсылаліся на рас-
следванне. Ці правільна рабіла газета
не змяшчаючы такіх карэспандэнцый?
Зразумела, не. Калі сапраўды ўсе дамы
соцыялістычнай культуры не працуюць
(а гэта няправільна, бо многія хоць
трэня, але ўсё-ж працуюць), то трэба
было ўзяць пад свой кантроль адзін
іх ДСК, дзявіць, чаму яны не працу-
юць, дабіцца, каб яны працавалі, па-
казаць, якім чынам гэтыя дамы соц-
культуры паладзілі работу. Калі таж бу-
дзецца выкарыстоўвацца допісы селькораў
на культурна бытавых пытаннях, тады
таж. Зельманаву не прыдзецца скардзіць
на тое, што «і настаўнікі пішуць
толькі аб пастаўках і мабілізацыі срод-
каў, а не аб школах і культурна-маса-
вай рабоце».

Рабселькоры сочаць за газетай. І
яны, раўняючыся па газеце, даслаюць
карэспандэнцыі на такія тэмы, якія ў
большасці асвятляюцца ў газеце. Хіба
яны будучы пісаць на тэмы культуры
быту, калі такія матэрыялы не змяш-
чаюцца, калі ім не даецца ўстаноўка пі-
саць аб гэтым? Аб недахопах редак-
цыі гэтых пытанняў сведчыць і той
факт што работнікі редакцыі, будучы на-
раене не заходзяць у школы, дамы со-
цыялістычнай культуры, не інкавэнта іх
работай.

«Чырвоная Полаччына» многа заі-
маецца калгасным будаўніцтвам. Гэта
добра. Але яна імала не паказвае
ных калгаснікаў, рост іх заможнасці,
чым жыве калгаснік і т. д. Імала ўсе
матэрыялы на калгаснаму будаўніцтву
і іншых чытаных асноўнага характару.
Гэта таксама рэзкі недахоп у рабоце
рэдакцыі. Тут забываюць аб тым, што
побач з выкрыццём недахопаў трэба па-
казваць вопыт перадавікоў, што такія
матэрыялы не менш, а часта і больш
мабілізуюць масы на выкананне задан-
няў пастаўленых партыяй і ўрадам, чым ма-
тэрыялы выкрываючага парадку. Маляў-
ніча паказаць перадавікоў соцыялістыч-
нага будаўніцтва — гэта значыць лік-
відаваць аднабаковасць у рабоце газе-
ты, папырыць яе тэматыку.

Зразумела, даваць адмоўны матэрыял
— «перыцягнуць да адмазнасці», «адаць
пад суд», «ударыць» і т. д. лясчэй, чым
паказаць, якімі шляхамі ажыццёўлены
тыя ці іншыя мерапрыемствы. Змя-
шчаючы матэрыялы толькі адмоўнага

парадку. «Чырвоная Полаччына» ідзе ва-
жні пайменнага супраціву. У
гэтых прызнах на парадзе работнікаў
рэдакцыі з уласным чытачоў газет
таж, Эрдман, які заявіў

Нам часта пішуць, аб дадатным
але я німат заметак адпраўляю ў арх. У
бо там няма паказу таго, які дабіліся
дадатнага

Гэта грубая памылка, бо не кожны
рабселькор можа перадаць вопыт, і за-
чала рэдакцыі дапоўніць карэспандэн-
цыю патрэбнымі фактамі, вучыць раб-
селькора, як трэба пісаць, а не класць
яго допісы ў архіў. А гэта ва ўмовах
Полацкага раёна, дзе ўсе сельсоветы
і калгасы пачынаюць тэлефанізава-
ны, лёгка зрабіць нават і тады, калі
няма магчымасці выехаць на месца.

Шырока паказваючы дадатнае, вы-
крываючы канкрэтных вынаватых у дрэ-
най рабоце, газета павінна быць магуч-
ным пагаром большэвіцкай агітацыі за
выкананне дырэктыв партыі і ўрада.
«Раённыя-ж газеты, — піша «ПРАВ-
ДА» у перадавым артыкуле за 9 студне-
ня — **белмі слаба вядуць агітацыю і
столькі-ж мала даюць канкрэтнага ма-
тэрыяла для вуснай агітацыі**». Гэта
даўна павінна ўлічыць не толькі
«Чырвоная Полаччына», але і ўсе ра-
ённыя газеты і нуматтыражкі. Дадць кан-
крэты матэрыял для агітацыі гэта
значыць паказаць, чым жыве калгас-
сельсовет, раён, прадпрыемства, устано-
ва, паказаць жывага чалавека, да-
лізінь пачатку справу да канца, папо-
ўніць канкрэтнымі вынікамі работы.

Чаму такія недахопы ў «Чырвонай
Полаччыне»? Таму, у першую чаргу
што тут не прыслухоўваюцца да голасу
чытача, не ўлічваюць яго запатрабаван-
няў. Рэдакцыя не практыкуе правядзен-
ня парад чытачоў, парад свайго актыва

Зараз «Чырвоная Полаччына» тое-сёе
пачала рабіць у напрамку папярэня
тэматыкі. Пачала яна з таго, што зра-
ку дзе хроніку «па Полацку». Паказ-
ваецца работа новавыбраных сельсаве-
таў і асобных членаў сельсавета. Пры-
слухоўваючыся да голасу чытача, ўлі-
чышы ўсе яго запросы, газета павінна
не спыняцца на пачатку, а раінуца па-
шырыць сваю тэматыку. Тады газета
стане больш чытабельнай, больш ціка-
вай.

ЧЫТАЧЫ АБ ГАЗЕЦЕ „ЧЫРВОНАЯ ПОЛАЧЧЫНА“

Чаму не паказваеце знатных людзей нашага вузла?

ГУНЬКО—парторг 11-й дыстанцыі шляху.

Я ў крэдэ на сваю раённую газету. Яна зусім не займаецца пытаннямі транспарту, пытаннямі работы Палаччыны, супачынага вузла.

Могучы запытаць: а чаму вы, Гунько, самі не наладзіце сувязі з газетай чаму не пішаце?

Мы рабілі такія спробы. Я, напрыклад, устаў пішу ў «Чырвоную Палаччыну», але рэдакцыя нават не змяшчае і тых карэспандэнцый, якія «я» дасылалі, не гаворачы ўжо аб тым, што сама яна не арганізавала рабкораў чыгуначнага вузла.

Возьмем такое пытанне, як барацьба са снежнымі заносамі. Тут раённая газета магла аказаць вельмі вялікую дапамогу, арганізуючы на гэту важнейшую справу калгасчы. Аднак, яна гэтага не зробіла. Бо быў таго, калі я напісаў заметку, у якой і ў, што напярэкор жаданню калгасчыкаў старшыня праўлення калгаса «Чырвоная горка», Булаўскі і с. сельсовета, і т.п. Жук арымае барацьбу са снежнымі заносамі на чыгуны, гэта заметка была амаральна.

Можа ў нас на вузеле няма цікавата для раённай газеты, для не чытачоў. Няпраўда, боць Чаму-б не пісаць, напрыклад, аб тым, што рабочыя і служачыя талы 11-й дыстанцыі шляху сабралі на дапамогу іспіскаму пратэсту дзе і паловай тысячы рублёў?

Або чаму-б не паказаць знатных людзей нашага вузла, як, напрыклад, абхотчыка другога акалоджа, ударніка Курылёнка Андрэя. У мінулым годзе ён перадаў тры крушэнні. Зусім нядаўна быў выпадак, калі з сярэдняга вагона таварнага поезда спаўзла берамяно. На яго напіраў наступны вагон. Берамяно канцом уарывала шпалы, крушэнне было немінуча. Гэта вельміважы Курылёнак, спыніў поезд і напярэдзіў крушэнне. Або другі выпадок. Здарыўся разрыв таварнага састава. Гэта таксама нагрэжата кру-

шэннем. Але Курылёнак вельміважы гэта і разрыв быў ліквідаван.

Такія факты цікавы не толькі чыгуначніку, але і калгасніку і кожнаму працоўнаму. Яны сведчаць аб высокай спадобнасці, самаадданай рабоце многіх чыгуначнікаў. На такіх фактах друк выходзіла мільёны працоўных. А «Чырвоная Палаччына» праходзіць міма іх.

Няма чаго ўжо гаварыць аб тым, што прамы абавязак газеты змяшчаць і прастойныя вагоны. Бо ў нас яны яшчэ не зжыты. І прастойваюць вагоны часта па не кліентуры, якая несвоечасова разгружае і нагружае вагоны. А газета і аб гэтым маўчыць.

Я ўжо не гавару аб тым, што газета павінна змяшчаць за паліпшэнне быту чыгуначнікаў, і лепшае культурнае абслугоўванне.

І калі яна займаецца ўсім гэтым пытаннем, сістэматычна будзе іх ставіць на сваіх старонках, тады не будзе спрэчкі, што чыгуначны слаба націскаюцца на «Чырвоную Палаччыну».

Я хачу ведаць як пра- цуюць іншыя парторгі

БОРТУНІКАЎ — парторг калгаса «Новыя Гараны», Шацілаўскага сельсовета.

Ад таго, як арганізавана культурна-масавая работа на вёсцы, залежыць і поспех правядзення гаспадарча-палітычных кампаній. «Чырвоная Палаччына» займаецца правядзеннем кампаній, але не ўважвае гэтага з неадэкватным культурна-масавай работы ў калгасе і сярод аднаасобнікаў.

А гэтай справай трэба газеце заахоча. Грэба таксама паказаць рост заможнасці калгасніка, яго быт, паравнаўшы ўсе гэтыя з мінулым. Што было раней у нашай вёсцы Гаранях? Галечка, бруд, некультурнасць. Усяго гэтага няма ў калгасе «Новыя Гараны». Калгаснікі поўнасьцю забяспечаны прадуктамі, сталі жыць культурна. Масальскі Кузьма да калгаса быў

Адыяк, жыў у брудзе. Зараз не паапаць хаты Мясальскага. Там чыстата, надлога мынца, сцены вымыты, на сцяне — галейнік. Вонны заветныя фіранкамі

Большасць калгаснікаў маюць галейнік, наведваюць аграгатурок

Усё гэта трэба паказаць на старонках газеты, параўноўваючы цяперашняе жыццё калгасніка з мінулым

Н, як парторг, неадамолен газетай. Партучобу яна перыядычна асвятляе. А вось воньта работы прычынны партаргасцы воньта работы партаргаў і перадае.

Я хацеў-бы таксама, каб «Чырвоная Полаччына» больш давала аглядаў насценгазет, паказвала, як працуюць лепшыя з іх, бо я, як парторг, кірую насценгазетай і хачу навучыцца, як лепш арганізаваць яе работу.

★ ★ ★

Мы не знаходзім у газеце таго, што нас цікавіць

ШЛЯХТУНОЎ П. Ф. — настаўнік 2-й паліцыйскай гарадской школы, КАРЖАНЕУ-СКІ В. І. — дырэктар лютэўскай НСШ, Сестронскага сельсавета.

Як «Чырвоная Полаччына» асвятляе работу школ, работу настаўнікаў, дамоў сацыялістычнай культуры? Трэба сказаць, што вельмі і вельмі дрэнна. Калі зрэдку яна і гаворыць аб рабоце школ, то якасць імёнаваных матэрыялаў нізкая. Возьмем 180 нумар «Ч. П.». Палова старонкі ў ім была прысвечана склікаемай раённай настаўніцкай канферэнцыі. Мы чакалі, што хоць у гэтым нумары газета павінна ставіць асобных школ, работу асобных настаўнікаў. Але нашы спадзяванні не апраўдаліся.

Вось зазначым пад загалоўкам «Нік я думаю работаць у новым навучальным годзе». Хапаем за яе, прачытаем і... не знаходзім у гэтай заметцы, як-жа дырэктар школы т. Гляхман будзе працаваць, няпрача сказаць, «патрэбна будзе практыкаваць паказальныя лекцыі для паднаёмных школ і наадварот». А газета-ж павінна паказваць воньта перадавых школ, асобных настаўнікаў

Далей зменшана записка з 20 радкоў «Школы Чунілікоўшчыны поўнасьцю падрыхтаваны», дзе пералічваецца, якія школы гатовы да новага навучальнага года.

І записка «У Семніцах сарыана падрыхтоўка», дзе пералічаны школы, якія не гатовы да навучальнага года. Вось і ўсё, што было ў газеце аб падрыхтоўцы да навучальнага года. А можна было шырока паказаць перадавыя школы, бо тааго і. коммунистическое просвещение» значыла добрую падрыхтоўку школ Полацкага раёна да навучальнага года.

Пасля гэтага нумара «Чырвоная Полаччына» амаль нічога не пісала аб школах.

Мы не зацэвалены такім «асвятленнем» работы школ. На асвету, выдатковую вялікія сумы грошай. Гэтыя грошы павінны да адной капейкі выкарыстоўвацца метаагодна. І задача газеты глыбока ўскрыць прычыны дрэннай работы школ, шырока паказаць воньта работы тых, якія добра працуюць, напрыклад ветрынская ўзорная поўная сярадняя школа, у якой ёсць чаму навучыцца.

Ужо прайшлі палова навучальнага года, а газета ні слова не дзе, як працуюць школы.

Трэба адзначыць няправільную тэматыку «Чырвонай Полаччыны» даваць на сваіх старонках матэрыял толькі адмоўнага характару. Калі рэдактару тав. Зельманаву далі спіс лепшых і горшых школ, каб змясціць у памянёным вышэй нумары газеты, ён спіс горшых школ змясціў, а лепшыя выкрасіў.

Пытанні культуры, работы Дамоў сацыялістычнай культуры, ясляў, дзіцячых дамоў, пляцовак мы сустракаем на старонках «Чырвонай Полаччыны» ў большай частцы толькі пад рубрыкай «Пісьмы ў рэдакцыю». Даць-жа разгорнуты пачынальніца культурнага будаўніцтва ў мяёне газета не хоча.

Калі не асноўнай, то, прынамсі, вельмі важнай культурнай сілай на вёсцы з'яўляецца настаўнік. Там, дзе правільна ім кіруюць, уцягваюць у грамадскую работу, ён праводзіць вялікую культурную работу. Настаўнікі нашага раёна праводзяць культурную работу ў калгасах, уключаюцца ў пошук за асваенне мастацкай літаратуры калгаснікамі. У раёне арганізавана сіламі школ 45 гурткоў па чытаннях мастацкай літаратуры. Некаторыя з іх распачалі работу, прапрацоўвалі «Пісьмы да дачкі» Шалахава і іншыя кнігі. Але даражана вы будзеце шукаць на старонках «Чырвонай Полаччыны» паказу культурнай работы настаўніка.

Есть у нас такіх наетаўнікі, грамадскія работнікі, як т. Брусеў, які праводзяць ініцыятыўу ў калгасе «Ісрасавік», як т. Дамжонак, актыўны член сельсавета, яго ўчастак заўсёды наперадзе, пры яго ініцыяватая дапамога арганізаванай новай калгасе і інш. Воньт іх работы трэба празгрух перадаваць другім. Гэта павінна быць у далейшай сваёй работе «Чырвоная Полаччына», шырока паказваць культурнае будаўніцтва на вёсцы і работу асобных актывістаў на культурным фронце.

Газета праходзіць міма важнейшых спраў

ГУРЭВІЧ М. Б. — урач полацкай гарадской больніцы.

Замагаюць за лепшае культурнае абслугоўванне працоўных, за ахову іх здароўя і палепшэнне матэрыяльна-бытовых умоў — справа гонару большавіцкай газеты.

Аднак, газета не хоча змяшчаць нашай рэальнай газеты «Чырвоная Полаччына». Гэтым пытаннем яна аддае вельмі мала увагі.

Пытаннімі аховы здароўя газета амаль зусім не займаецца. А імі трэба заняцца, бо іх не ігноруюць у Полацкім раёне. «Знада» ў нумары за 5 студзеня паведавала, як у Полацку адносіцца да есці і піцьця. Можна прад'юстраваць гэта яшчэ радзім фактаў. Восенню «мэтага года» 7 урачоў (Левін, Мацкевіч і інш.) выехалі з г. Полацка толькі таму, што іх не абслугоўвалі кватэрамі. І такое становішча, калі не клянопацца аб урачэбным персанале, прывяло да таго, што ў раёне за раз 28 урачоў апапрабавалі 60. А «Чырвоная Полаччына» ўпарта маўчыць, не замагаюць за палепшэнне бытовых умоў урачоў і іншых спецыялістаў.

Не займаецца яна і работай ясляў, не разумеючы, што клопаты аб спецыялістах, аб яе іх ёсць клопаты аб палепшэнні матэрыяльна-бытовых умоў усіх працоўных. Чым больш у раёне будзе урачоў, тым больш будзе арганізавана

ісляў, тым лепш будзе абслужан калгаснік і калгасніца, рабочыя і другія працоўныя.

У рабоце полацкай больніцы ёсць многа дадатнага, якое варта таго, каб быць паказаным на старонках газеты. Гэта больніца арганізавала нядрэпную гаспадарку на 28 га зямлі: мае 22 дойных кароў, 33 свінні, мае пчол, сад. Больніца атрымала трэціе месца ў БССР па конкурсу на лепшую больніцу і атрымала прэмію 5.000 руб. Але «Чырвоная Полаччына» ні гэта не дало аб гэтым.

Або хіба не цікава для кожнага ідэя працы полацкага фільяла па пераліванню крыві? А газета маўчыць аб гэтай рабоце, хоць фільял існуе ўжо два гады.

Гэтыя пытанні газеце трэба ўважліва ставіць на сваіх старонках. Зараз арганізавана ў г. Полацку навуковае таварыства ўрачоў. Іх работу таксама трэба паказваць на старонках газеты. Бо гэта гэта і для ўрачэбнаму персаналу, і студэнтам і для нашаму працоўнаму расі.

Што робіцца на леса-заводзе, на цагельні?

ЛАПУЦЭВІЧ ІВАН — рабочы леса-заводе.

Кожны нумар сваёй раённай газеты павінен уважліва прачытваць, у кожным нумары шукаць пра прамысловісць г. Полацка і амаль нічога не знаходжу. Зразумела, што асноўнае ў нашым раёне — сельская гаспадарка. І правільна робіць «Чырвоная Полаччына», што многа ўвагі аддае ёй. Але не трэба забываць і пра прамысловісць, якія ёсць у нас.

Я, як рабочы, хачу ведаць, што робіцца, напрыклад, на шпапарэзачным заводзе, на леса-заводзе горсавета, на цагельні, хлеба-заводзе і т. д. Я хачу ведаць, як там выкопваюцца прамфінансы.

Я хацеў-бы, каб «Чырвоная Полаччына» пачыла і пра леса-завод, на яким я працую. Чаму-б не паказаць і ботаніку-тэарэтыка Леонаву (прам. раб. на), якая павіна сочыць за варыянтам палепшэння раз укажана на перагледу ідэяў і ініцыятыў, хоць пераважна да іх ідэяў і ініцыятыў яна не адкажвае. Або чаму-б не

наказав, як наш завод, як у 1933 і д. виконав промфінплан тільки на 30.40 проц., дабівся стоцпроцентного виконання промфінплану у 1934-годоє при рісництв на 10 проц.

Треба часцей і больш показувать, што робіцца на горяду і раёну, даваць цікавыя адарэнкі, тады газета стане больш жывой і цікавай.

* * *

Пра мясцовую прамысловасць газета забыла

ГРЫНБЛАТ САВЕЛІ — рабочы картузнага цэха папайнай швейнай прамысловы-кааператыўнай арцелі.

Павінен адзначыць, што газета «Чырвоная Полаччына» надражня асветляе рат пытанні. Шмат зроблена ёю на арганізацый культурнага гандлю, гандлю хлебам і т. д.

Аднак, сёння мы хочам указав, на некаторыя недахопы ў рабоце рэдакцыі. Першае, што я хачу заўважыць, гэта слабае асветленне работы прамыслова-кааператыўных арцелі.

На ўмовах Полачча і расна вымакую ролю ў снабжэнні працоўных прамтаварамі шырокага ўжытку адпавядаюць прамыслова-кааператыўныя арцелі. Каб пацвердзіць гэта, даволі прывесці адну лічбу. Толькі на швейнай арцелі, у якой я працую, у мінулым годзе выпушчана прадукцыі на суму 1.000.350 руб., на 1933 год запраектавана выпусціць прадукцыі на суму звыш двух мільянаў рублёў. Рэальная ж газета вельмі радзі займаецца работай арцелі. Даўно я ўжо нічога не бачыў на старонках «Чырвонай Полаччыны» аб іх рабоце. Толькі ў нумары за 1 студзеня змяшчаю невялікія заметкі аб тым, што арцель «Чырвоны пачынок» выканала сваё заданне на пеработках на 1934 год.

У швейнай арцелі надражня працу маладзёжнай брыгады. Навучальна-культурна-маславая работа арганізаваны і праводзіцца іўрэйскі літаратурны гурток, іўрэйскі трамгурток. Аб гэтым трэба пісаць у газеце, бо такі матэрыял будзін у арцелях чытаць з задаваленнем.

Я з'яўляюся рэдактарам цахавай насценгазеты. Але мне «Чырвоная Полаччы-

на» слаба дапамагае. Ні разу рэдактар не асцентае не выклікалі ў рэдакцыю для інструктажу. А гэта трэба рабіць, каб рэдакцыя будзе інструктаваць нас, мы будзем і самі выпускаць насценгазеты і будзем ведаць, які матэрыял трэба даваць «Чырвонай Полаччыне» аб прамыслова-кааператыўных арцелях.

І апошняе. У арцелях многа працую рабочых-іўрэяў, якія могуць чытаць толькі на іўрэйску. Газеце гэта трэба ўлічваць і часцей выпуская іўрэйскія старонкі.

* * *

Аб жыцці Чырвонай арміі пішуць толькі ў свята

КАНАВАЛАУ А. А. — адназны сакратар бюро партарганізацыі Н-скага палка.

Чырвоная армія праводзіць асветлярную выхавальную работу. У Чырвонай арміі ёсць чаму навучацца і як праводзіць палітработу, і як асцентаваць і т. д.

Аднак «Чырвоная Полаччына» ўсім нас аб Чырвонай арміі толькі адзін раз у год — у дзень Чырвонай арміі. Яна не ўлічвае таго, што чырвонаармейцы са здавальненнем прычыталі-б нарыс пра байца, карэспандэнцыю пра быт у Чырвонай арміі.

У нас ёсць такія баяны, як тав. Сафронаў, які прышоў з самага першага года ў Чырвонай арміі, і вучобай дабіўся таго, што стаў камандзірам аўтамабіля. Яго ўдзяленне на працягу года трымае пачынае ў імя к. Кімаў і ўзводзіць тав. Белаусаў дабіўся шэравай пастапоўны работы на заводзе. У дзень Чырвонай арміі к нам прыязджаюць лешныя удзельнікі прадпрыемстваў і калгасаў. Мы хочам, каб усе гэта было паказана на старонках рэальнай газеты.

Надзяўчы мы дапамагалі прывесці на калгасах наладзець.

Для гэтага было вылучана 30 чалавек. Гэта мы будзем практыкаваць і надалей. Але трэба, каб аб усім гэтым пісалі ў газеце.

Нельга сказаць, каб у нас усе было зроблена ў галіне лешнага культурна-

Більшого, щоб тиражували її в інших місцях. Треба багато янче зрабіць у гэтым календарыку. І газета павінна нам дапамагчы.

І нарэшце, апошняе. Я не бачу на старонках «Чырвонай Полаччыны» ні адной разгорнутай нарэспандэнцыі, аб асабіста-хімаўскай, абарончай рабоце.

★ ★ ★

Наша газета аднабокая

ГАЛАВАЧ — нам, сакратара РН ЛКСМБ

Наша рашыная газета аднабокая. У яе адлюстраваны толькі вытворчымі пытаннямі ў калгасах, ушукваючы рад лінных палітэмаў, асабліва культурных. У нас амаль нічога не кажуць пра работу комсомольскіх, професійных, грамадскіх арганізацый. А работа гэтых арганізацый таксама вельмі важна для арганізацыйна-гаспадарча-эканамічнага калгасаў, і трэба гэту пазначыць на старонках газеты.

Полачская комсомольская газета вельмі добра і больш за ўсё ў БССР. Аднак, за 1931 год у «Чырвонай Полаччыне» амаль нічога ні добрага, ні дрэннага не было аб яе рабоце. Больш таго, газета не пазначыла нашу ініцыятыву. Надаўна мы правялі рэйд груп «лёгкай кінатэрыі» па агляду работ у культурна-бытавых уста-

вах асабліва іх сацыяльнага становішча і культурна-агледжаны 23 аб'екты. Мы прагалі, каб гэтай важнейшай справе адзілі хоць нейкую ў «Чырвонай Полаччыне», але ніяк змясціла толькі невялічкую заметку радкоў на 30 у нумары за 27 снежня. Зразумела, у такой заметцы пельга было шырока пазначыць агляднай антысепіцы ў больніцах і друпх установах, каб забяспечыць масы на знішчэнне гэтых пеліхонаў.

Газета не займаецца пытаннямі культуры-выхавальнай работы. На гэтым фронце ў нас многа недыхонаў, недаацэнкі культурна-адукацыйнай работы з боку кіруючых работнікаў. Напрыклад, клуб імя Максіма Горкага адзіна ў усіх клубаў праводзіў некаторую работу. А вось старшыня горкаветы тав. Несін дае загад зьявіць у клубе тэлефон (гэта дзіўная думка — калі б), адмовіўся адпусціць клубу фронты, у той час, калі ў гэтым клубе працуюць некалькі снайпераў, фізкультурная секцыя ТРАМ.

★ ★ ★

Не толькі выкрываць, але і вучыць трэба

КАЗЛОЎСКІ — раённы ветэрынарны ўрач.

«Чырвоная Полаччына» — выдатная выдзяленне недыхонаў на жыўзатрадаўчых фармах. На яе сігналах нямае шкодліва-сольна-штырнай жыўзатрадаўчых зняты і работчы і адданы над суд.

Але каласнік у прыме пазначыць ад рэакцыі даўне рэагента, як унікаць ад хосты, як пазначыць цыяб, пазначыць, жароб, як пазначыць амартанне кабыл і т. д.

Госьць гэтага і не робіць «Чырвоная Полаччына». А робіць гэта трэба. Я першы абавязваўся пазначыць артыкулы на гэтых гэмы. Не адмовіцца гэта робіць і друпіх секцыя-пеліх. Трэба толькі, каб газета змяшчала такія артыкулы.

На віцебскай акулярнай фабрыцы.
Працэс штампоўкі.

ЧЫТАЧ ПЕРАРОС СВАЮ ГАЗЕТУ

Старонкі газеты запоўнены матэрыяламі аб бракаробах, аб рабоце «ЗОТ», аб тым, што неабходна працаваць на тых прамысловых, — змешчаны самаабавязальныя многія брыгады і т. д. Усё гэта неабходна, гэтымі пытаннямі газета абавязана штодзённа займацца. Але ж «Кімавец» вядзе гэтыя пытанні неарга-

И редактор материалът е със своя ауг-

Приблизно да мене работник речав:
ний з блякнотам у руках і просіть: ра-
хайны, тав. Карынава, аб рамонце ква-
гэ? М. адружаная работніцтві, якія
приходзяць да мене на розных пытан-
нях, адрываюся і на пачыць расказваю

то тым, што робіцца на рамонту. Работнікі рэдакцыі зазначаюць. Назаўтра я чытаю ў «Кімаўцы» «Грамавы» артыкул «Рамонт зрываецца, замест 175 кватэр адрамантавалі 36 і т. д. Гэта ў той час калі мы на плане абавязаны адрамантаваць 66 кватэр. Былі адпаведныя сродкі, матэрыял і, нарэшце, план рамонту перавыкананы. Замест таго, каб глыбока ўлікнуць у справу, наша рэдакцыя палігла, паскарэла арганізаванне матэрыялаў».

Гэты расказ тав. Барынавай адназначна «спраўдзілі». «Кімавец» назаўтра дабівае тое, што пісаў учора. У № 101 «Кімаўца» зменчан артыкул «Падрыхтавана сусветнае з'яду». У артыкуле расказваецца, што на фабрыцы ўжо адрамантавалі 30 рабочых кватэр, што прызначылі аднуцца на рамонт 30.000 рублёў, што пасабным рабочым выдана па 650 рублёў і матэрыялы для рамонту, што заключаны дагаворы з жэктам і т. д. Змяняюцца пісьмы рабочых, якія іхкуюць дырэкцыю і прамадзін аргаві ініцыятыўна за канкрэтную дапамогу ў рамонце кватэр.

Але ў наступных 102 і 103 нумарах «Кімаўца» мы ўжо чытаем, што адрамантавалі ўсяго 20 кватэр, што рамонт зрываецца, што фабком «у ролі чэснага балбатуна», што справы з рамонтам больш чым дражняны.

Работнікі рэдакцыі не лічаць патрэбным дэталёва высвятляць справу, добра вывучыць сутнасць і потым пісаць. Тав. Барынава і зараз яшчэ не ведае, што адказаць рэдакцыі на гэты выступленне газеты.

Прыводзем другі факт.

У нумары 111 «Кімаўца» была зменчана заметка «Пад акомпаніентам чорных глаз». У заметцы пясалася, што работніцы Ажжаная, Стэркін, Наваскоўская і інш. у часе работы пайшлі ў лешкуткі і пываць «Чорныя галазы». Сневы так захапілі работніц, што яны кінулі работу, сарвалі выкананне плана змены.

Для правяркі матэрыялу газеты была прызначана камісія. Начальнік цэха тав. Каган паслаў у рэдакцыю вышні прававеркі. Каяклетна было выяўлена, што ніякіх сневаў не было, што работніцы Ажжанай не было нават у лешкутку, што ўвесь матэрыял выдуман, што, нарэшце, брычыва зрываў план і пывахадзе 15 работніц на работу. Але, не жадаючы

падрываць гонар свайго мундзіра, газета друкуе ў атным з наступных нумароў:

«Па заметцы «Пад акомпаніентам чорных глаз» «Кімавец» № 65 (111) ад 30 лістапада мною за парушэнне правілаў унутранага распарадку як гапоўнаму віноўніку механіку Стэркіну пастаўлена нагада».

Начальнік швейна-кецельнага цэха
КАГАН».

Гэта прамое ашуканства рабочых. Гэта не метады работы партыйнай газеты і арганізацыйна-агентацыйнага метаду.

На фабрыцы—37 пасцельных і 17 швейна-кецельна-ж ракоўраў рэдакцыя «Кімаўца» не мае ніякага ўяўлення.

Аб рабоце лізавых газет, кіраўніцтвамі з боку шматтыражкі расказваюць самі рэдактары газет.

Тав. Марчэўская Вера — рэдактар пасцельнага «Ударніца», брыгады Вагінскай, швейна-кецельнага цэха. У 34 рабочых брыгады — рэдакцыя тав. Марчэўскай—у газету пішучы ўсяго 8, а сістэматычна—толькі 4 чалавекі. У большасці нішам аб бракаробах, дысцыпліне, аб грамадскай рабоце. Ніякай дапамогі з боку рэдакцыі «Кімаўца» не атрымліваю. Работнікі «Кімаўца» вельмі рэзка б'юцца ў цэху, рэдка чытаюць нашы газеты. Можна было-б спыніць выпуск газеты і ніхто слова не сказаў-бы. Бо ніхто не цікавіцца работай штодзёнак. За разгаворы на зменчаных доп-сы змагаемся самі. Кожную заметку абмяркоўваем па сходах брыгады і тут-жа прымаем меры».

Аб адсутнасці ўсялякага кіраўніцтва лізавым друкам расказваюць і іншыя рэдактары: тав. Падскоцьнева з брыгады Масаловіч, швейна-кецельнага цэха, тав. Гуткіна з брыгады Гурвіч, вязальнага цэха і інш.

«Ніхто не цікавіцца нашай работай, ніхто не правярае нашых газет, ніхто не вучыць як працаваць»—вось аб чым гавораць, па што скардзяцца рэдактары лізавых газет.

Адсутнасць кіраўніцтва лізавымі газетамі прыводзіць да палітычных памылак у пасцельках. У пасцельнага брыгады Масаловіч аб забойстве тав. Кірава напісана так:

«Таварышы! Ад рукі тэрарыстычнага забойцы быўшага члена Зіноўеўскай арганізацыі Нікалаева, які потым працаваў у Ленінградскім РСІ забіт тав. Кіраў».

Ніхто не заўважыў, ніхто не скар-
жыў пачыскі газеты бо ніхто з работ-
нікаў «Кімаўца» і кіраўнікоў партгана-
лізацыі не чытаў не

Уногія рэдактары скаржыцца на тое,
што ніхто не піша ў штодзёнку, прыхо-
дзіцца самім членам рэдкалегіі пісаць

На фабрыцы мелі месца выступленні
супроць насценната друку. Работніца
Русіх сарвала насценгазету за тое,
што пра яе змясцілі матэрыял. **Паліцан**,
Трам, **Беладзеецкая** эзэкаваліся пад чле-
нам рэдкалегіі **Ткачовай** за тое, што яна
пакрытыкавала іх у газеце. Ёсць яшчэ
рад фактаў праследвання рабочаў, за-
ямым самакрытыкі.

Многія рабочыя. — заняўне тав.
Падскотчэва, — у сувязі з гэтым не
хочуць пісаць, баяцца. А «Кімавец» аб-
ходзіць усё гэта моўчкі. Гэта сведчыць
аб палітычнай слабе, прыступленні
класавай нільнасці

Аб колькасці рабочаў у рэдакцыі не
ведаюць. Няма ўліку і наступваючых ра-
бочых пісем. Шмат рабочаўскіх допіс-
каў ляжыць на сталах, ніхто не звяртае
на гэта ўвагі.

Рабочы тав. **Жахаў** раскажае «На-
даеш допіс у газету, цэлы месяц ён ля-
жыць у рэдакцыі. А калі ўжо змяшчаен-
ца, то пасля таго, калі прыняты меры

Рэагаванне на матэрыялы газеты на-
стаўлена дрэмна. У апошні час, калі
ўжываліся газеты «Віцебскі пролета-

рый» і «Легкая индустрия», парткомам
была прынята пастанова аб паліпшэн-
ні рэагавання. Але яшчэ з зараз дзясят-
кі рабочых пісьмаў, патрабуючых рэа-
гавання, ляжыць над шклом на сталах
фабкома, начальнікаў цэхаў і аддзелаў
і лават парткома.

Слаба пастаўлена пугыльнае кіраўніц-
тва півавым друкам. Парторгі **Вайштэйн**,
Мірына, **Багачова** не цікавяцца работай
сваіх штодзёнак. Сходы рабочаў, нара-
ды рэдактараў не праводзяцца. Партком
інсталлямі работы фабрычнай газеты і
штодзёнак не займаўся. Месяц таму на-
зад парткомам была прынята пастанова
аб рэагаванні на заметкі і разгорнутыя
матэрыялы работы з рабочымі і рэдактар-
ам штодзёнак. Але гэта засталася толь-
кі пастановай.

Рэдактар «Кімаўца» тав. **Магергут** не
патрабаваў ад парткома паліпшэння кі-
раўніцтва півавымі газетамі і рабоча-
мі, не дабіваўся і рэагавання на допісы
рабочых і работніц.

Увагу партыйнага камітэта на гэтую
газету характарызуе яшчэ наступны
факт. З трох работнікаў рэдакцыі адзін
п'яніца, другі — сын былога буйнага
гандляра, брат яго п'яніца выслан і асу-
джан на 10 год.

Партком фабрыкі «КІМ» у першым
чаргу нясе адказнасць за дрэмнае стано-
вішча сваёй іматэрыялі і півавымі фа-
брычнай друку

И Т У Р Ы К

Рэдактар штодзёнкі брыгады Норкінай фабрыкі «КІМ»

ВУЧЫЦЕ НАС ПРАЦАВАЦЬ

Брыгада
НОРКІНАЙ
лічыцца
лепшай на
фабрыцы
«КІМ». На-
ша брыгада
сталінская,
трымае, пе-
раходны
сцяг Віцеб-
скага гарко-
ма комсамо-
ла. За пас-
пяховы

тае, Н. ТУРЫК.

выкананне планаў 1934 года па ўсіх
наказальніках наша брыгада дабілася го-
нару падпісаць рэзультат XI усебеларуска-
му з'езду саветаў. Наш брыгадзір тав.
Норкіна — дэлегат з'езда саветаў. Бры-
гада супольна зотаўская. Гэта заваява-
на брыгадай упартай барацьбой, адданай
работай усіх кампых работніц.

Штодзёнка «За якасць» у заваяванні
пералічаных дасягненняў займае асяляе
месца.

Штодзёнка «За якасць» выхад дзю-
сотиного пугару якой мы святкавалі на-
раўна, з'яўлялася тым калектыўным ар-
ганізатарам брыгады, яким павяла
быць большавіцкая газета.

Як наша штодзенка дабівалася поспехаў? У сакавіку 1934 года вышаў першы нумар штодзенкі «За якасць». Тады наша брыгада не была перадавой. Многія работніцы рабілі брак, бо не аўдалі тэхнічай. Дысцыпліна была таксама дрэнная.

З першага нумара мы ў штодзенцы «За якасць» выступілі па пытаннях аўпадання тэхнічай. Мы жэцна крытыкавалі бракаробаў. Узялі пад аголь крытыкі камсамольскага арганізатара тав. Гінзбург, якая нічога не рабіла па аўпаданню работ брыгады. На нашай ініцыятыве быў арганізаваны гурток па вывучэнню тэхнікі.

Потым газета паставіла пытанне перад брыгадай аб ператварэнні брыгады Нерэтай у суцэльна лютэцкую.

Усё тое, чаго мы дабіліся зараз, ялося не лёгка. На асобных работніц, Давыдава, Несцерава, Кісялёва, не рабілі ўплыву нашы прызымы, яны не працавалі і зрыналі выкананне ўзятых абавязанстваў. Мы пасля неаднаразовай крытыкі перадалі іх у таварыства суд. Пасля гэтага яны напавіліся на лі тэхэкзамен, атрымалі значкі «ХУГ» і зараз працуюць выдэрна.

Штудзенка «За якасць» перадавала газетат сятрод работніц брыгады. А ў прыманісе ўзялі 15—17 работніц. Зацікаўленасць газетай павялічваецца і тым, што мы кожную заметку абмярнуваем на сходах брыгады, дабіваемся прыняцця мер па змяшчаемых матэрыялах.

Займаемся мы амаль выключна першымі пытаннямі. Вельмі рэдка змяшчаем матэрыял аб рабоце прамацкіх арганізацый.

В. МАРЧЭЎСКАЯ

Рэдактар газеты брыгады Васільевай, шэяна-кецельнага цэха

АКТЫЎНАСЦЬ РАБОЧЫХ ВЫШЭЙ АКТЫЎНАСЦІ ШМАТТЫРАЖКІ

Работніцы нашай брыгады вельмі цікавяцца фізкультурай, мастацкай літаратурай, добрай кінакарцінай, тэатра і мастацтвам. Але на заўсёды тыя жэ арганізацыі, што ідзе ў асноў або таварыства. А наша шматтыражка «Кімавец» гэтымі пытаннямі не цікавіцца, не арганізоўвае рабочых на правільнае і кучу

Тэматыка ў нас вельмі абмежаваная.

У гэтым ва многім відавата рэдакцыя газеты «Кімавец». Вельмі рэдка «Кімавец» збірае рэдактароў штудзенка. Хоць калі работнік рэдакцыі і прыходзіць праглядзець газету, але канкрэтных указанняў ад яго мы не атрымліваем. Імча вельмі цэнім у нас з афармленнем штудзенка. Не заўсёды газета прывабна, праматна, а з тым, што выдзяляюцца, не мы разбярэмся, яны жэ зметкі. Ісквідаваць гэтыя надахоты наш першы абавязок.

Трэба, каб рэдакцыя «Кімаўца» больш цікавілася нашай работай і дапамагала нам, вучыла нас. Вось чаго мы патрабуем.

Таксама і партарганізацыя фабрыкі. Больш увагі трэба аздаваць пазавым газетам, а то нашы парторгі ў цэхах зусім не цікавіцца штудзенкамі. Партком павінен гэта ўважыць.

Ударніцы-работніцы віцебскай панчошна-трыкатажнай фабрыкі «КІМ». Злева — тав. Логаш, брыгадзір сталінскай брыгады; справа — тав. Марчэўская Вера — рэдактар штудзенкі брыгады Васільевай.

турнае выкарыстоўванне вольнага ад работ часу.

На фабрыцы сёння саток, але ніхто не цікавіцца. Гэтыя кніжковыя і літаратурныя кніжкі сёння, але ніхто не цікавіцца гэтым. Я думаю, што «Кімавец» павінен ўдзяляць увагу і гэтым пытанням.

Наш «Кімавец» вельмі мала піша аб рабоце групораў, брыгадзіраў і начальнікаў цэхаў. Не цікавіцца «Кімавец» і работай ОРСа, сталовай. Ёсць факты, калі там часта рабочых абважваюць і даюць нядобрыякасныя прадукты, а на старонках газеты ні слова аб гэтым.

Я сама працую рэдактарам нацыянальнай газеты. Ніводнага разу да мяне не прышлі з рэдакцыі «Кімаўца», каб патэтарыць наоконт работы, праверыць газету. Яны зусім не цікавяцца майёй работай.

Атрымаеш газету «Кімавец», паглядзіш і чытаць не хочашца. Вельмі слабая аднастайная і ўсё пра адно і тое ж піша. Бываюць няасобныя выпадкі, калі і вершы зьяўляюцца ў газеце, як напрыклад, пасля забойства тав. Кірава. Тады газета цікавейшая становіцца.

Рабочыя напіс чытаюць злігі. Вельмі

было б добра, каб арганізаваць аймак іумаў аб працытаным на старонках газеты «Кімавец».

Трэба сказаць, што «Кімавец» адстаў ад рабочых і яму зараз патрэбна іх даганяць.

Адзін з пакояў новазбудаваных дзіцячых ясляў пры фабрыцы «КІМ».

НОВАЖЭНЕЦ

Ударнік-рабкор трыкутаннага цэха «КІМ»

ЗАГЛЯНІЦЕ У ІНТЭРНАТ

Заглядзе ў інтэрнат пры нашай фабрыцы. Побач з чыстымі, узорнымі пакоямі дзючат многа пячэтых, некультурных пакояў, асабліва ў якіх жывуць хлопцы. Там кураць, усюды акуры папалдаюць, ёсць нават выпадкі дзітанства (напрыклад, у пакоі 4 і 3). Ніяк пельгі пра-кесны культуруна час пасля работы, а дзень адпачываю.

А наша газета «Кімавец» гэтым зусім не цікавіцца. Я лічу гэта вялікім негаваньнем.

нам рэдакцыя, дае ёсць тры вызвалення работнікі.

Незаступленні факты, а нас рэагуюць на гэтыя.

Вось, прыкладна, пасля мяне ў аднаго пакоі аб недахваце шпунца ў сэрцы. Князевая П., кароткі тэрмін шпунца ў сэрцы. Пасля аб рамонце ів-серпата — арабілі рамонт.

Але шкада, што газета ўпуснае рад сур'ёзных пытанняў работы і жыцця рабочых фабрыкі.

АФАРМЛЕННЕ ГАЗЕТЫ— СПРАВА НЕ ТОЛЬКІ ДРУКАРКІ, АЛЕ І РЕДАКЦЫІ

Пісьмо тав. Васілеўскаму—рэдактару Чырвонапольскай газ. „Чырвоны сцяг“

Гав. Васілеўскі! Наўрад ці трэба даказваць вам, рэдактару расійскай газеты, абавязнае значэнне ў газеце правільнай граматычнай вёрсткі, культурнага і чотка афармлення ўсяго зместу. Аб гэтым пісалася ўжо ў «Большавіцкім друку», у журнале «Рабочая і політэадыская печать». Урэшце, вы напэўна сабе-то чыталі аб гэтым і ў спецыяльнай літаратуры па пытанню вёрсткі.

У нашым пісьме мы хочам спытацца на кампетэнтных недахопах у афармленні рэдагуемай вам газеты «Чырвоны сцяг», у тым жа адначасова, як-бы мы рэдагавалі матэрыял той ці іншай газеты, таго ці іншага аддзела.

Пачнем з агульнага размернавання матэрыялу ў вашай газеце. Нельга сказаць, каб тут у вас была якая-небудзь сістэма. Праглядаючы камплект гэтых ба-тых, як у радзе нумароў вы раскладзеце па ўсіх старонках звесткі аднаго і таго-ж аддзела, звесткі, прызначаныя ад-таму і таму-ж пытанню. Нічужка зра-дзіцца, што ў такой вёрстцы больш шматлікія праяўляюцца вяртальныя дру-жыні, чым выпускаючы — прыстаў-нік рэдакцыі.

Вазьміце, напрыклад, хоць-бы нумар вашай газеты за 21 снежня. Па-глядаючы, як ляжэла раскладаны ў гэтым нумары звесткі аб імях і мяйсцінах імя. Вы іх знаходзіце на першай і на другой старон-цы. Звесткі — кожнай сама на са-бе. Яны не згрупаваны ў аператыўныя падборкі, не аб'яднаны, як гэта водзіцца ў газеце, «шпакан». Такую вёрстку мож-на тлумачыць толькі поўным паднача-леннем выпускаючага ўказаным мет-ранажам, які выходзіць толькі з ме-раў, а не са зместу. А што ўжо ве-даць, што форма ніяк неплотна ад зме-сту і што выпадковае раскладанне заме-так па ўсіх падасах — вялікая страта ў справе іх утрымання на чытача, іх дзей-насці.

Умела зробленая падборка, добрая ар-хітэктура і прыгожа паданы аддзел-чатая «шпакан» — неабходныя эле-менты ў будове кожнай газеты. Пад-борка куды лепш улічвае на чытача, чым асобныя раскладаныя звесткі.

Праглядаючы «Правду», мы зна-ходзілі кожны свой аддзел, кожную падборку. Праглядаючы, як «Правда» боль-шасць сваіх аддзелаў заўсёды ўмя-шчае на адным і тым-жа месцы. У гэтым спрыяе чытачу ў лепшым усваенні ўсяго зместу. Апрама-таму хутчэй знаходзіць матэрыял, пача-ток і канец момант.

Праглядаем нумар вашай газеты за 28 лістапада. На другой лаясе нбы «комсамольская старонка». Так, ва ўся-кім вымаўку, вы інакш у правым кут-ку, пад лінейкай. А паглядаючы на-мест, асабліва апошніх двух калонаў, нбы складаюць 50 процантаў гэтай ста-ронкі. Зверху ідзе заметка «Разгарну-лі палітвучобу». І радзім за ёю пад-звестка: «Японія прыступае к захвату Чахара». Якая тут сувязь? А далей ідзе заметка агульнага зместу, накітаат.

Пам пішучы: «Захаваць належным чынам с.-г. інвентар зімой» і «Дзе пра-верыць аблігацыі?». Вы ўзялі ў зман чытача, надаючы яму такую нібы «ком-самольскую старонку».

Возьмем вапны славутыя «пераносы-наўражэнні», «спрацігі ў чарговым нума-ры». Ад іх проста жудасць бяжэ. У ну-мары 118 у першых двух калонах першай старонкі ў вас быў змяшчаны пе-радавы аргумент. Дзве другія калонкі за-няты «Пісьмо калгаснікаў калгаса «У-ходня зорка» — Козбускага сельсаве-ра. Чытаем пісьмо. Аказваецца ў ім ня-ма пачатку. Пісьмо пачынаецца т.а.

«советы. Каб папярэдзіць гэта, на-шым калгаснікам цяпер як ніколі трэба быць класавым ПЫЛЬНЫМІ» і т. д. Не гаворым ужо пра агіднае скажэн-

ЧЫРВОНЫ СЦЯГ

Сустрэнь Днябурская сьвята поўным
взмахам зануны злава і шчыста
гэтка. Змыць пляма ганьбы
ваставанні з рама

Пісьмо калгаснікаў
„Усходняй Зорні“

СУСТРАЦЬ
ОКІЯВР.
вытворчым
перамогамі

Проя. ўсіх краін, злучайцеся!

ЧЫРВОНЫ СЦЯГ

Орг. красной Р. К. П. С. Б. Р. К. Р. С. С.

Пісьмо калгаснікаў
„Усходняй Зорні“

Злева на здымку няправільна зварстаная пер-
шая паласа чырвонапольскай раённай газеты
„Чырвоны Сцяг“. Справа ўзор нашага макета
з такіх-ж матэрыяламі

на слова «шчыста» і «ганьба» вы пера-
рабілі ў «шчыста» і «ганьба». Нас у даным вы-
падку цікавіць, дзе-ж пачатак пісьма
калгаснікаў. Аказваецца, пачатак пісьма
вы дасціпна замацавалі ў канцы пера-
давога артыкула. Вы завярталі гэты
пачатак пісьма ў адну калонку над-
нялічкі 12-пунктовага загаловка
ўзяті яго, на невідомых нам ме-
раўнях, у дужкі.

(ПАЧАТАК ПІСЬМА)

І вы лічыце, што такую паласу мо-
жа падаваць чытачу. Хлопа можна, та-
ва Васілеўскага гэтак блытаць чытача? Хто-
ж калгаснікаў чытачоў звычай газет,
аказваецца, што якіх-небудзь 40
радкоў пачытаць пісьма вы завярталі ў
канцы перадавога артыкула? І наогул,
дзе вы бачылі, каб у перадаво-
суджы не канец артыкула, а пача-
так?

І вы лічыце, што такую паласу мо-
жа падаваць чытачу. Хлопа можна, та-
ва Васілеўскага гэтак блытаць чытача? Хто-
ж калгаснікаў чытачоў звычай газет,
аказваецца, што якіх-небудзь 40
радкоў пачытаць пісьма вы завярталі ў
канцы перадавога артыкула? І наогул,
дзе вы бачылі, каб у перадаво-
суджы не канец артыкула, а пача-
так?

больш выдзеліўся-б. прыкаваў-бы да
гэтка ўвагу чытача. Загалюмак газет
мы перапрацулі-б у тры звычайныя калонкі
і пад ім развірталі-б пісьмо калгасні-
каў. Папрабуйце, тав. Васілеўска,
узяць гэты нумар, склеіць такі макет і
вы ўбачыце, як ад гэтага выйграе па-
дава.

На вольных перадаво-
наглядках пачаць, як вы часам зусім
напрама багачы і скараціць зачатку або
артыкул на 10 радкоў. Пры ўмелым
скарачэнні пяці радкоў змест артыкула
ніколі не парушыцца. А наглядзеце
жы вы ў № 118 зварталі артыкул «Як
праводзіць сельгараўскі рэйд». У воль-
нарым артыкуле не ўвайшло ў другую
калонку літаральна тры радкі. І вы іх
перапісціце ў трэцюю калонку, папра-
баеце. Усё гэта гаворыць аб адсутнасці
ў работнікаў рэдакцыі элементарных ве-
даў і жадання правільна афармляць
сваю газету.

Зноўжываеце вы і рознымі зводкамі,
табліцамі. У вас ёсць рад нумароў, дзе
на 2 чатырохкалонныя старонкі вы
ўмудраецеся даць аж 3 зводкі-табліцы.

вашаго тексту (№ 75). Але, наадвирот загаловак займае каля паловы ўсяго артыкула (перадавы № 107). Загаломак перадавога артыкула ў № 124 займае 5 радкоў. Набран ён буйным тлустым шрыфтом. На гэтай плошчы ўмяшчалася б 26 радкоў тексту. У перадавы 127-га нумара вы «плоскую» над адойгольмі заглавак: павялічваюцца ўжо да размераў, ды смеля ўмяшчацца заместка на 30 радкоў. Хіба гэта — заглавак перадавога артыкула.

«Да раённага з'езда советаў заста-лося 3 дні. Усе сілы і сродкі на поўнае выкананне паставак, хлеба, бульбы, мяса, заготовак, тэхкультур, заку-пак хлеба, бульбы, да з'езда. Зняць раён з чырнай дошкі».

Пасля такога загаловка чытачу не астанецца чаго чытаць у перадавы ар-тыкуле. На граматынасць-жа гэтага за-галовка могуць навісьці крытыку нават вучні пачатковай школы.

За граматынасць газеты адказвае ка-нарэктар. Якасцю работы вашага ка-рэктара вы павінны пацікавіцца. Ці ведае ён беларускую мову, ці знаём з новым правапісам? Чаму ў газеце замест «ВКП(б)» ўжываецца «УсеКП(б)», ча-му замест слова «класавая тэматыка» ка-рэктар прапускае «класавы тэма-тыка»? Пастаўце, урэшце, справу так, каб за бязграматынасць газетнай паласы канкрэтныя вінаватыя адказвалі не толькі перад чытачамі, але і перад рэ-дакцыяй.

У барацьбе за культурную, чотка навукова-навуковую газету вялікую ролю адыгрывае і друкар. А памыдзіце, што ў вас робіцца на другой старонцы 82 нумара. Як раз'ехалася ўся паласа, як парасоўваліся лінейкі. Дзе быў друкар ка-лі друкаваў такую паласу? Не ду-майце, што чытач-калгаснік не заўва-жыць гэтага браку.

Такога браку шмат пельга дапускаць ідзе. Яго можна пазбавіцца. Збярэце г. Васілеўскі, унесь свой калектыў уключаччы і вырэталішчыкаў, і набор-шчыкаў, і нават друкара і правіцель, і мішокальні гутарак аб палітычнай якасці выпуску газеты. Дабіцеся таго, каб работнік, які адказвае за афармлен-не газеты, прачытаў хоць пару кніжак па гэтаму пытанню, ачытаў хоць гня матэрыялы, якія друкаваліся на старонках «Большэвіцкага друку».

Адказны за афармленне газеты работ-нік рэдакцыі павінен ведаць, што фор-ма пільна неадлучна ад зместу і што ў кожнай друкарні ёсць тыя ці іншыя сродкі для таго, каб выдзеліць, вылуч-ліць перад чытачом той матэрыял, які мае найбольш актуальнае палітычнае значэнне. Падчас чытання ў добра арганізаваных набоўках, выдзяленні пры дапамозе шрыфтоў і набору розных фарматаў, малюнкаў, карыкатуры, адпа-вядна развёрстка матэрыялу, ініцыя-тыўная, правільная і граматыная падача «шапак» і загаловкаў і, урэшце, нават звычайная друкарская лінейка — ўсё гэта магутныя сродкі паліграфічнага афармлення газеты. Іх вы павінны ве-даць і выкарыстоўваць.

Добра афармленая, правільная афар-мленая газета — паказальнік таго, што рэдакцыя змяшчае за даходчываецца са чытача ўсяго зместу. Дык пастаўце, г. Васілеўскі, справу так, каб чытач не пытаў у вас — хто так бязграма-тна афармляе гэтую газету. Пыхай для работніка вашага газеты будзе го-нарам арганізоўваць чытача-калгасніка не толькі зместам, але і афармленнем вёрсткай газетнай паласы.

З таварыскім прывітаннем выпускаю-чы журналы «Большэвіцкі друк»

А. МАТУСЕВІЧ.

СВОЕЧАСОВА І ПРАВИЛЬНА УСКРЫЛІ НАШЫ НЕДАХОПЫ

Адказ на адкрытае пісьмо тав. Паўлоўскага

Уважліва прачыталі ўсе работнікі «Комунара» адкрытае пісьмо т. Паўлоўскага ў 23 нумары «Большэвіцкага друку». У той-жа дзень, як быў атрыман нумар журналу, я сабраў парад работнікаў рэдакцыі і пункт за пунктам мы разабралі пісьмо.

«Большэвіцкі друк» праз пісьмо т. Паўлоўскага зусім правільна і своечасова ўскрыў недахопы нашай работы — такава аднадушная думка ўсіх работнікаў газеты.

На рэдакцыйнай нарадзе мы нарышылі лічаць сістэматычна паказ на старонках газеты лепшых ударнікаў — жывых арганізатараў сацыялістычнага будаўніцтва і знатных людзей прамысловасці (лесазавода імя Халтурніна, картошняй фабрыкі імя Сталіна, гарнакога камбіната, леспрамгаса, саматужных арцелей), сельскай гаспадаркі фронту культурнага будаўніцтва (нікот. педтэхнікума, Турскай навукова-даследчай станцыі і т. д.). Гэту работу мыключаем у агульны план рэдакцыі і ў план кожнага аддзела. Зразумела, гэтых ударнікаў мы пакажам на фойе пачаўшы працы, калгаса і ўстаноў.

Акрамя таго мы арганізуюем у цэнтры горада **вітрину знатных людзей** Рагачоўскага раёна. Там на хадайніцтва агульных сходаў і на пастаянны рэдакцыйнай нарады будуць выстаўлены партрэты лепшых ударнікаў.

Выправілі мы ўжо і ўказаны ў пісьме т. Паўлоўскага істотны недахоп газеты — і ўкаванне пераважна выкрываючых заматак — «крывінальнай хронікі», як назваў гэта т. Паўлоўскі. З апошніх нумароў нашай газеты вы можаце ўбачыць, што больш гэтага няма.

Зусім правільна абвінавачвае нас т. Паўлоўскі ў адсутнасці ў газеце ін-

фармацыі. Правільна і тое, што нашы работнікі яшчэ не ўмеюць пісаць інфармацыйных заматак.

Пытанне аб вучобе кожнага работніка рэдакцыі мы сур'ёзна абмеркавалі на сваёй рэдакцыйнай нарадзе.

Якія-ж мы маем вынікі ў гэтай галіне?

У нас акуратна працуе пачатковая камсамольская літшкола (большэвіцка нашых работнікаў — камсамольцы). Арганізавалі мы літаратурны гурток, якім і якога будзем праводзіць раз у дзень. (Першыя заняткі ўжо адбыліся і праішлі вясёльна).

Практыкуем мы ў сябе і рэдакцыйныя нарады, на якіх крытыкуем асобныя нумары сваёй газеты, даем ўказанні работнікам, які ім выправіць памылкі, недахопы. Праўда, за апошні час гэтыя нарады ў нас неяк спыніліся, але зараз мы зноў будзем іх рэгулярна праводзіць.

На 1935 год усе работнікі рэдакцыі забяспечаны журналамі «Большэвіцкі друк» і «Рабоче-крэстьянскі коррэспондент», якія вельмі дапамагаюць нам у рабоце.

Вядома, гэтым мы не абмяжоўваемся, большасць работнікаў рэдакцыі чытаюць мастацкую літаратуру, працуюць над творамі Леніна і Сталіна.

Спадываюся, што ўсе намечаныя намі мерапрыемствы значна падымуць наш узровень, дапамогуць нам лепш аўдаць тэхнічай сваёй справы, а значыць і палепшыць газету.

Чакаю ў бліжэйшы час ўказання і заўваг аб якасці апошніх нумароў «Комунара». Думаю, што «Большэвіцкі друк» увагу да рагачоўскага «Комунара» не аслабіць і ў далейшым.

З камуністычным прывітаннем
рэдактар «Комунара» А. ЛЕВІН. 49

АБ ПЛАНЕ І ПЛАНУВАННІ ГАЗЕТНАЙ РАБОТЫ*)

Також газети павінен виходити з необхідності задоволює потреби зацікавлених своєю читача.

Рабочы, калгаснык прымаюць актыўны ўдзел у палітычным, вытворчым і культурным жыцці нашай краіны. Яны цікавяцца не толькі тым, што робіцца на заводзе, у калгасе, але і тым, што робіцца ў краіне ў цэлым, за граніцай. Яны цікавяцца пытаннямі культурнага будаўніцтва, тэатрам, спортам і т. д.

[illegible]

План газеты наперед складацца па
натурным, дакладна акрэсленым тэрмінам.

Мы лічым мэтазгодным распрацоўваць ітаны дваікага роду.

1. Плани, якія ахапляюць працяжны перыяд работы (у сельскай гаспадарцы гэта планш, якія ахапляюць вяткі мысл работы — веснавы, асенні, зімовы; у прамысловасці — гэта квартал). У гэтым плане павінны быць памечаны пэўныя пытанні, форма іх пастапоўкі ў газеце і г. д. Ім асабліва важна, сістэма мерапрыемстваў па арганізацыі мас (работа з рабочымі, з сельскімі, з рэдактарамі насценных газет, з лепшымі вытворцамі і т. д.), звязаныя з гэтымі мерапрыемствамі з канкрэтнымі задачамі плана.

2. Асноўваючыся на гэтым пераліку
ным патаіе, належыць склаці план я
больш-кароткі тэрмін (месяц, 15 дзён

дэкада — у залежнасці ад абстаноўкі). Гэты план павінен быць ужо больш дэталізаваным. У ім павінны быць дэтална ўстаноўлены тэмы выступленняў, канкрэтныя пытанні, метады арганізацыі і т. д.

Складаючи місячні або декадні план. необхідно загодзя прадумать основны змест кожного нумера, загодзя повинна быць устаноўлена, якія пытанні будуць стрыжнявымі, рашаючымі ў тым ці іншым нумары, вызначыць яго твар.

Пры складанні павыш п'яці тысяч
на выхадзе ўраўнілаўскі да ўсіх п'ятні-
цаў. Сіла большавіцкага друку ў тым,
што ў кожны даны момант мы маем
усям масе выдатны асноўны, рашаючы
галоўныя задачы. Выгукленне асноўных
задач дазваляе адначасова бачыць і за-
дачы дэталізаваныя, дазваляе адначасов-
на імаць тое жэсца, якое яны заслугоў-
ваюць.

ПЛАН І ЯГО ВИКАНАННЯ

Складатимем плана справа, натуральн.
не закінчаючися. Тав. **Сталін** не раз під-
креслював, що справедливе планованню
гольмі пачинається після того, як план
складено. План газети має справу з жи-
вими людьми. Готувати людей треба кі-
рагичь. Сутність кірауніцтва заключа-
є у тьм, каб айтиўна змагацца ая ви-
кананне плана газети, на хаді ўпосиць
неабходныя змены ў адпаведнасці з тьм
зменамі, якія адбываюцца ў акружаючых
умовах.

Сейчас директоры, якія думалі, што
яконті склаці план, каб далей усе па-
шло ў парадку самацёку. Гэта нікоды,
не большавіцкі падыход. Толькі тады га-
зета будзе выконваць сваю ролю калек-
тыўнага арганізатара, калі план стане
штодзёнкай сапраўднай дырэктывай
і ініцыятыўай, прычым такой, каб адзіноч-
ка правільнаець якой кожна дзень праця-
гала па вопыце асобных мерапрыем-
стваў, правадзімых газетай.

Чым рашаецца "паслех гэтай газеты?"

На-першае, чоткай расстаноўкай
Звычайна рэдактары шматтыражак спа

сильно, на нехватку правильных размеров сил, поскольку людей у газете мало, необходима постоянная раз'яс-тка и т. д.

Размерность сил треба не только та-ды, коли их много, але и асаблівасці та-ды, коли их мало.

Што значыць правильная расстановка сил? Гэта значыць — кожнай справе дань конкретнага выканаўцы.

Па-другое, необходима докладная установка конкретных терминов реализации ко-наго плана.

• Па-третье, загадая продумать конкретные формы реализации кожнаго пла-на.

Редактор палітэдзельскай газеты «На большевистские колхозы» склаў изданный план, аднак, план гэты не быў рэалізо-ван. У Вяцка-Палыскай МТС у райне не было значной колекцыі адна-асобиш. Газета правильно высунула ло-зунг: «Допомогите рабочим аднаособи-кам успушчить у колхозе», але лозунг ас-таўся только лозунгом. У самой газете не атрахивания по значимости. Між тым га-зета могла все магчымыя гэты лозунг рэалізаваць, аглядаўшы яго выканання в правядзеннем вытворчата паходу імх XVII партыйнага і года.

Ці можна арганізаваць размеркаван-ня работ у палітэдзельскай газете? Мож-на і треба. Возьмем найбільш цыжкі ви-падок. У газете працює один работник. Ці значыць Гэта, што газету робіць адзін чалавек? Не, ні у якім разе. Палітэд-зельская газета, як і газета заводская робіцца цэлым калектывам. Правильная арганізаваць работу газеты — гэта зна-чыць прыцягнуць к газетнай работе увесь актыв, які ёсць у даным палітэд-зеле, скарыстаць кіруючыя кадры паліт-эдзела, скарыстаць спецыялістаў, ска-рыстаць у парадку прамадскай работы тешных селькораў, настаўнікаў, паліт-вработнікаў і т. д.

Задача редактора у том і заключаецца, каб забяспечыць такое становішча, пры якім кожны нумар газеты робіцца магчы-ма большай колекцыяй людзей. Не гна-ца за павелічэннем штата, не ператва-раць редакцыю ў дэпартамент, а буда-ваць газету на аснове максімальнага пры-цягнення добраахвотніцкага актыва, пра-вильна арганізуючы работу гэтых актыва. Только пры гэтай-умове можна забяспе-чыць правільнае скарыстанне рабочых

ишем, справедлиую опору газеты на наи-высшейшие массы рабочих и колхозников.

Выкананне плана не азначаецца вы-пуском нумара газеты. Сіла большеви-ката друку у яго дзейнасці. Патраба-ванні партыі аб усмерным узмацненні правёркі выканання, указанні на тое, што правёрка выканання з'яўляецца су-стаўным элементом кіравання, арганізацыі работы, у поўнай меры адносіцца і да газеты.

Толькі тая газета да канца выконвае сваю функцыю элементнага арганіза-ра, якая кожную справу даводзіць да канца, па кожнаму свайму выступленню дабіваецца рэзультатаў. Іменна дзейнасць выступленняў газеты вызначае яе аўта-рытэт. Газета, якая заявляла сваёй ра-ботай, веданнем справы пэўны аўтары-тэт, лягчай за ўсё дабіваецца рэзультатаў на сваіх выступленнях. Усе шляхі павін-ны быць выкарыстаны для таго, каб кожную справу даводзіць да канца. Пра-вараць рэзультаты можна і з дапамогай спецыяльных брыгад, і праз рабочель-наў, і праз лепшых вытворцаў, і праз нізавыя партыйныя арганізацыі, і праз прауратуру, міліцыю і т. д. Скарыстаць треба іменна ўсе шляхі, памятаючы, што ўсякі метад, усякая форма правёркі вы-канання добрая, калі толькі яна забяс-печвае хуткае знішчэнне недахопаў, па-ляпшэнне работы. У рознай абстаноўцы, у залежнасці ад канкрэтных умоў і прыпадаюцца зварачацца да розных форм уздзеяння.

Рэагаваннем на выступленні газеты треба лічыць не адніскі аб тым, што ме-ры прыняты, а паказ сапраўдных рэзуль-татаў. Газеты абавязаны паказваць свай-му чытацтву рэзультаты па найбільш важ-ных выступленнях. Ва многіх газетах ёсць аддзелы «Па следках выступленняў», «Нам адказаў» і т. д. Такія аддзелы патрабы і карысны пры ўмове, калі яны гавораць аб сапраўдных справах, а не ігнруюцца месцам збору канцэлярскіх адлісаў. Вось, напрыклад, газета СВАРЗ'а «На канавых» надрукавала наступны ад-каз на запытку.

«На запытку «ОПС, падумай аб удар-ніку» дырэктар ОПС тав. Быкаў, адка-вае: «Наведваю, што ОПС думае аб удар-ніку, але ў сучасны момант у многіх аво-існых з завода ёсць на руках ударныя кніжкі, што нават не ўдаецца ўлічыць. Пытанне зараз вырашана: у бліжэйшы

час у цэхах будучы выдаваць новыя ўклады ва ўдарныя кніжкі, і тады будзем снабжаць ударнікаў».

Горшы від канцэлярскай адпіскі. Газета гэту адпіску надрукавала, суірэжыла, доўгай заўвагай ад рэдакцыі на гэму аб тым, што «і ОРСу і заўкому на гэ прыняць канкрэтныя меры для палепшэння снабжэння ўдарнікаў, пры гэтых гэты клопат аб ударніку паводзіцца, а не рыўкам, не штурмоўшчынай».

Гэта не барацьба за дзейнасць. Тут мы маем справу і з заменай барацьбы з дзейнасцю багатым. На жаль, такая барацьба часта сустракаецца на старонках газеты. Людзі часамі радуецца таму, што ім проста адказаці. Тамі падыход — не большавіцкі падыход. Большавіцкая барацьба за дзейнасць — гэта барацьба за сапраўднае палепшэнне работы, за хуткае злучэнне вяртальных недахопаў

Пастаянна памятаць і выконваць ука-

заванні тав. Сталіна на XVII партыйным з'ездзе — важнейшы абавязак кожнага рэдактара

«Можна з упэўненасцю сказаць, што дзесяць дзесятых нашых прарэх і прарываў тлумачацца адсутнасцю пэўна пастаўленай праверкі, выкавання. І можа быць сумнення, што пры наяўнасці такой праверкі выкавання прарэхі і прарывы былі б напэўна паняўдзяны».

Але каб і, верка выкавання дабіцца мэты, неабходны прынамеі даўшчыны: па-першае, каб прапраца выкавання была сістэматычная а не эпизодычная; па-другое, каб на чале справы прарых выкавання на ўсіх звенях партыйна-савецкіх гаспадарчых арганізацый стаяці не другарадныя асобы, а данолі аўтарытэтныя людзі — сапраўды кіраўнікі арганізацыі» (І. Сталін).

(З кнігі «Рэдагаванне і масавая работа большавіцкага друку»).

ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ В РЕДАКЦИИ

АБ РАБОЧЫМ ДНІ РЕДАКТАРА ШМАТТЫРАЖКІ

(У парадку абмеркавання).

Рэдактар газеты менскага хлэбакамбіната тав. Язмір, скардзіцца: «Да двух пачы прыходзіцца быць на заводзе, няма часу нават чытаць газеты, дома бываю рэдка. Не астаецца часу для жучбы, сям'і».

Тав. Язмір часта нават пачуе ў парткоме, дома бывае рэдка. Рэдка чытае газеты, мастацкай літаратуры вусім не чытае.

Вось фатаграфія аднаго рабочага дня рэдактара

Прышла на завод у 9 гадзін радніцы. Пашла ў цэх, гутарыла з брыгадзірам аб рабоце, з бракёрам, на гэта паняло 40—50 мінут. З 10 да 11 з пал. выконвала заданні парткома па афармленню вестак для парткома аб рабочай сіле. З 11 з пал. да 13 з пал. гадзіны правярала матэрыял перад здачай у друкарню. Потым занесла матэрыял у друкарню. Перапынак на абед. Пасля абеду правярала матэрыял аб шавіністычнай вылазцы. З 17 да 24 гадзін прымала ўдзел у пасяджэнні трыкутніка камбіната.

З 24 да 2 з пал. гадзіны ночы пісала перадавую ў газету артыкул аб камбінатнай кампаніі

Гэта маюнак рабочага дня тав. Язмір за 14 снежня 1934 года, за два дні да выхаду чарговага нумара газеты

Такіх дзён шмат

Як бачыце, рабочы дзень цягнуўся 18 гадзін. У гэты дзень тав. Язмір не чытала газет, дамоў прышла не раней 4 гадзін ночы. Хто вінават у гэтым? У чым няправільнасць арганізацыі работы тав. Язмір? Перш за ўсё гэта адсутнасць плана работы. Тав. Язмір прышла на завод і не ведае з чаго пачаць. Яна ўдзе ў цэх, гутарыць з брыгадзірам, рабочымі, бракёрам. Гэта неабходна. Але які толк, калі за 40 мінут яна пагаварыла з дзесяткам людзей ды яшчэ ў часе работы.

Нотым тэхнічная работа па афармленню вестак аб рабочай сіле. Ці гэта справа рэдактара? Або гэта пасяджэнне з 17 да 24 гадзін.

А пасля ўжо 24 гадзін тав. Язмір п.

ша передали артыкул для газети. Аб якасць гэтага матэрыялу пасля 7-га змяненых мэтаў на пасяджэнні гаварыць не прыходзіцца.

Бяспланавасць, дрэнная арганізацыя рабочага дня, трата наштоўнага часу ўпустую — гэта хвароба не толькі ў рабоце т. Язмір, але і многіх рэдактароў фабрычна-заводскіх газет.

Рэдакцыя просіць рэдактароў фабрыч-

на-заводскіх інжынераў выкапаць на старонках журнала па сутнасці гэтага пытання.

Раскажыце, як у вас арганізавана работа, ваш рабочы дзень. Колькі адводзіце часу чытанню газет, літаратуры, рабце над сабой. Апішыце ваш рабочы дзень, грамадскую работу. Напішыце напішу думку, як лепш арганізаваць рабочы дзень рэдактара фабрычна-заводскай газет.

У СЕ ЗАСТАЛОСЯ ПА-СТАРОМУ

(Пісьмо работнікаў раённай газеты)

Рэдакцыя нашай газеты «Ленінскі шлях» (Сіроціна) не раз указвала на буйныя педыхолы ў яе рабоце. Аб гэтым дрэннай рабоце газеты з рабселях, імі і пісьмамі працоўных «Большэвскі друк» ісаў яшчэ ў студзені мінулага года.

Цяпер — студзень 1935 года, а скарэй ў рэдакцыі ніколі не пазепазілі. На-ранейшаму амаль нікай работы, рабселях і ў раёне няма.

Характэрны наступны факт. Райком партыі два разы выносіў пастановы аб аблічэнні рабселях злёта рабселях. Першая пастанова была вынесена за косем дзён да дня, у які мскавалі ад зрыць злёта. Нікай падрыхтоўкі правесці не ўдалося. Злёта рашылі адкласці.

Другая пастанова была апублікавана на ніц дзён да злёта. Большасць селькораў не паспелі нават даядзіца аб тым, што скласца злёта. У рэзультате на злёта з усяго раёна прыехала толькі 26 селькораў.

Рэдактар газеты т. Шпелеў вельмі мала цікавіцца работай газеты. Вось у гэтым становішчы апахоціцца зартз наш рэдакцыя. У рэдакцыі работнікаў, апрача рэдактара, толькі два. Апрача арганізацыі матэрыялу, апрацоўкі селькорскіх заматак мы-ж і карактары, і выпускаячыя, і тэхнічныя работнікі аным словам — «універсалы». Вядома, жкая якасць работы можа быць пры такой нагрукцы.

Пашукалі мы для работы ў рэдакцыі тав. Скобава, аднаго з актыўных нашых селькораў. Тав. Шпелеў нават не пагутрыў з ім, не даў ніякіх указанняў парад, а адразу-ж паслаў у сельсовет Па-заданню рэдактара т. Скобаў згры для навінен быў арганізаваць для газеты матэрыял адразу па пяці розных пытаннях. Зразумела, тав. Скобаў не мог сінхронізаваць з даручэннем і пакінуў работу ў рэдакцыі. Так рэдактар Шпелеў адносіцца да селькораў-вылучэнцаў.

Другі факт. Не так даўно на працы нашых дзён наш рэдактар не прышоў у рэдакцыю. Кінуліся мы даведзіца: што здарылася? Зыходзім у райком партыі і загедваемся, што Шпелеў ужо два дні, як пачаў у адпачынак. Ідучы ў адпачынак, Шпелеў не палічыў патрэбным хоць-бы скаваць аб гэтым работнікам рэдакцыі. Мы не гаворым ужо аб тым, што трэба было даць указанні, як нам паводзіцца, што рабіць.

Дзяржава пакінула па сутнасці без ікага кіравніцтва. Ні на рэдакцыі, ні на друкарні яшчэ не складзены нават кнігтарыс на бягучы год.

Просім аддзел культуры і прапаганды ласцізма ЦК КП(б)Б зацікавіцца становішчам нашай газеты і паводзінамі рэдактара.

І. КАЛУНОЎ, Т. ГАНЧАРОЎ — работнікі газеты «Ленінскі шлях».

Калі-ж вы навучыцеся граматына пісаць?

Мы працуем настаўнікамі ў Полацкім раёне і выпісваем ушацкую раённую газету «Прымежны калгаснік». Газета выдаецца так няграматына, што лчыым на-требным дзвесці аб гэтым да ведама гр-мадзянсці

Рэдакцыя «Прымежнага калгасніка» на старонках газеты ўзаконьвае каверкава (беларускай мовы, не лічыцца з граматы-кай, не прытрымліваецца новага беларус-кага правапісу

Згодна новага правапісу словы «ўчот», «участак», пішуцца без «в», а ў «Прымеж-ным калгасніку» ўсюды друкуецца «у-чот», «вучастак» і т. д. Таксама ўвесь тат-рэдакцыя блытае напісанне... канчатка-тоў у родным склоне: калі пішацца «а-кава» і т. д.

Неахайнасць работнікаў рэдакцыі адбі-ваецца і на сэнсе сказаў. Газета, на прыклад, піша: «Калгаснікі абураны та-моу агіднаму фанту», «кіраваць калгасам», «Вольнавіцкі друк» ужо ўказваў рэда-

цыя ушацкай газеты на недапушчальную неахайнасць у падачы загалоўкаў у газе-це. Указанні ў журнале газеты не уліч-та. Вось якія загалоўкі надрукаваны і газеце за 2 студзеня. «Калгас «15 гадаві-на», не падрыхтаваўся да размернавання» (пятнаццатая гадавіна чаго? Да размер-навання чаго калгас не падрыхтаваўся?), «Умовы ёсць, а адставак не пінвадаван-на» (якія ўмовы? чаму ў слове «ліквіда-вана» два «н»?), «Дарашневіч неможа быць у складзе сельсавета» (у слове «неможа» - «не» павінна стаяць асобна).

«Правда» не раа ўказвала рэдакцыям газет на тое, што нельга ўжываць у газе-тах незразумелых скарачэнняў. Роботнікі «Прымежнага калгасніка» лічаць, што ўказанні «Пр., м.» для іх не закон. і прадаўцаў навадзяць газету скарачэн-нямі «ЦК», «СН», «Райан», «Райза» і т. д.

Я. ГЕРЦЫК, М. ВАСІЛЕЎСКІ,
Бабінічы, Полацкі раён.

Прыходзіцца разгадваць рэбусы

Наша раённая газета «Калгаснік на варце» наогул не вызначаецца граматы-ка і культурнасцю мовы

Надходзіць рэдакцыі в'езд саветаў. Мы чытачы, а й перапісваючы чакалі нумара раёнянай газеты, прысвечанага раённаму і'седу. Кожны быў упэўнен, што к такой мялкая у раёне падзеі, як в'езд саветаў рэдакцыя пастараецца даць чытачам доб-ла на якасці нумар

Нашы надзеі аказалася марнымі. Як-тэта, ні дзіўна, в'ездаўскі нумар «Калгас-ніка на варце» атрымаўся вельмі нягра-матыным. Я ўкажу толькі некаторыя ляп-сусы, якія я заўважыў у гэтым нумары раёнянай газеты

У газеце ёсць такі выраз

«... Паасобныя члены прэзідыума яшчэ не працуюць па-новаму. Жывое канкрэтнае кіраўніцтва падмяняе піса-нінай доўгіх разгалюцыяй, якія ў сваёй большасці не ажыццэўляюцца».

Дубовы» стыль і граматычныя памыл-кі гэтай вытрымкі настолькі кідваюцца ў

начы, што наогул іх трэба на іх ўказ-ваць. А вось другая вытрымка

«Зусім не да твару нашаму раёну значынне адставаць у ільназагатоўках, замупка хлеба дзяржаве, у выканенні абавязковых пастаўнах бульбы і нават хлеба, за што мы занасены на чорнай дошцы».

Надобнымі ляпеусамі, граматычнымі і друкацкімі памылкамі, няправільнымі зваротамі стракаціць увесь нумар «Кал-гасніка на варце», прысвечаны раённаму в'езду саветаў. На граматысці нічым не адрозніваюцца ад гэтага і іншыя нумары нашай раёнянай газеты

Я лічу слаба падрыхтаваным чытачом, але і мне вельмі цяжка чытаць «Калгас-нік на варце». Некаторыя артыкулы га-зеты — сапраўдныя рэбусы. Прыходзіцца голякі алагадвацца аб тым, якую думку хацела выказаць рэдакцыя. Што-ж гаво-рыць аб сютнях малаграматыных калгас-нікаў, якія атрымліваюць «Калгаснік на варце»

Настаўнік М. ЛАЎНІКОВІЧ.
в. Грабяні, Лельчыцкага раёна

СТАРЫ ХАЛТУРШЧЫКЗНОЎ ВЫПЛУЎ НА ПАВЕРХНЮ

З некаторага часу ў газеце «Калгаснік Беларусі» пачалі часта з'яўляцца нарысы і артыкулы нейкага М. Марчанкі. Падавітасць гэтага аўтара проста здзіўляе. Як толькі чалавек сцраўляецца. Марчанка піша падвальнымі артыкулы і нарысы з розных месц і па любых пытаннях. Як вынісла, ларчык адчыняецца вельмі проста: Марчанка крадзе чужыя матэрыялы і выдае іх за свае.

Апошнім «нацяпленым» ад плагіятара Марчанкі з'явіўся я.

У бытнасць маю рэдактарам газеты «Калгаснік Уздзеншчыны» я надрукаваў у № 16 журналу «Работніца і калгасніца Беларусі» нарыс «Ізотаўка падсочкі» пра брыгадзіра брыгады падсочніц **Алесью Казей** з Уздзенскага раёна. Дзець паспеў выйсці ў свет нумар журналу з майм нарысам, як у «Калгасніку Беларусі» ў нумары за 10 лістапада з'явіўся нарыс П. Марчанкі «Брыгадзір Алесь». Камі не лічыць некалькіх нязначных змен, гэты нарыс цалкам, слова ў слова бессаромна скопаван з майго нарыса «Ізотаўка падсочкі».

Для пацвярджэння падам некалькі параванняў.

У мяне напісана:

«**Рантам** лес ажывіўся звонкімі дзявочымі галасамі, Гэта ішла брыгада **Казей Алесі**.

— **Алеська**, ты ўжо даўно тут?

— **А як ты думала**, — падхапілася **Жэня**, — яна штодзень то ўсё раней прыходзіць».

А вось адпаведнае месца з нарыса «Брыгадзір Алесь».

«**Рантам** лес ажывіўся звонкімі, ба-дзёрымі галасамі дзяўчат.

— Ты даўно тут, **Алеська**? — пытае таварышча... і т. д.

У другім месцы майго нарыса надрукавана так:

«Падсочны промысел, здабыча жы-цы, з'яўляецца новай справай у нашай краіне. Толькі пяты год, як арганізаваўся гэты промысел у Уздзенскім раёне.

...Ішлі дні напружанай працы. Алесь прывыкла к лесу, прыглядалася, палюбіла работу, старанна вывучала тэхніку

ўздымкі. Сваёй уласнай практыкай яна знайшла лепшы метада здабычы жыцы і заваявала права на званне лепшага ударніка-ізотаўца. Не пачаў раз прэміраваці: грашыма, значком ударніка і граматай. Ужо другі год яна працуе брыгадзірам на участку».

Гэту вытрымку Марчанка таксама цалкам перапісаў у «сваім» нарысе. Але для таго, каб яна хоць крыху адрознівалася ад арыгінала, ён пачаў на адкрытую хлусту, сказіўшы некаторыя факты. У мяне напісана: «Толькі пяты год, як арганізаваўся гэты промысел (падсочка) у Уздзенскім раёне». Марчанка замест слоў «у Уздзенскім раёне» напісаў «у Беларусі». Толькі з-за здзіўляючай неахайнасці рэдактара «Калгасніца Беларусі» гэта сцвярджэнне з'явілася ў друку, бо ўсім вядома, што ў БССР падсочка існуе больш пяці год.

І пісаў, што брыгадзір Алесь Казей прэміравалася пяць раз і працуе брыгадзірам другі год. Марчанка і тут сказіў сапраўднасць, напісаўшы, што Алесь працуе брыгадзірам пяць гадоў і шэсць раз прэміравалася.

П. Марчанка канчае «нарыс» апісаннем злёта ўдарнікаў лесу і сплаву і падае, як быццам, словы Алесі Казей, сказаныя ёю на злёце. Тут справа дайшла ўжо да простых здэкаў над ударніцай Казей, бо Марчанка ніколі не бачыў Алесю Казей, не быў на злёце, як не быў і ў Уздзенскім раёне наогул.

На гэтым можна было-б і скончыць гэту асіднейшую гісторыю з халтуршчыкам Марчанка. Але мяне хвалюе большае, чым асабістыя начупці, звязаныя з гэтым плагіятам.

Марчанка даўно вядомы ў асяродзі газетных работнікаў Беларусі, як плагіятар і безнадзейны халтуршчык. За халтуру яго выгналі з рэдакцыі аршанскай газеты «Ленінскі прызыў».

Тым больш здзіўляе тая лёгкасць, з якою рэдакцыя «Калгасніца Беларусі» ласкава прадастаўляе старонкі газеты для яго халтуры.

Ю. СНЫТКО.

рэдактар газеты «Калгаснік»,
м. Чырвоная Слабада.

КРЫТЫЧНЫЯ ЗАМЕТКИ

„СЦЯГ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ“ УЗВОДЗІЦЬ ПАКЛЁП НА СОВЕЦКАЕ НАСТАЎНІЦТВА

Настаўнік — вялікая культурная сіла на вёсцы. Настаўніка можна ўбачыць і за выпускам калгаснай наценгазеты, і за чыткай калгаснікам мастацкай літаратуры і газет.

Але з гэтым не згодна чачэрская раённая газета «Сцяг калектывізацыі». У перадавым артыкуле «За культурную аіму, за радасны вясёлы адпачынак» газета піша:

«Настаўніцтва, як гэта не / странна (трэба было напісаць дзіўна, але не ў гэтым справа. — РЭД. «Б. Д.») у большасці сваёй апалітычна, не з'яўляюцца арганізатарамі і праваднікамі соцыальнай культуры на вёсцы».

Няправільная, палітычна-шкодная заява, якая супярэчыць сапраўднасці.

Камі паверыць «Сцягу калектывізацыі», то выходзіць, што настаўніцтва Чачэрскага раёна ў большасці сваёй «аполітычна», «не з'яўляецца арганізатарам і правадніком соцыальнай культуры на вёсцы».

Узводзіце паклёп вы, тав. Каппун (адказны рэд. «С. К.») на настаўніцтва Чачэрскага раёна. У Чачэрскім раёне няма аддзялення настаўнікаў, якія добра працуюць на культурным фронце, прымаюць актыўны ўдзел ва ўсёй правадзімай партыйнай палітычна-гаспадарчай рабоце на вёсцы. Аб гэтым трэба было напісаць, паказаць работу лепшых савецкіх настаўнікаў, выкрыць бяздзейнікаў, а не аблінавачваць большасць настаўніцтва раёна ў апалітычнасці і бяздзейнасці.

ЧЫЯ ГЭТА ГАЗЕТА?

Нядаўна, праглядаючы раёныя газеты, атрымліваемыя намі ў парадку абмену, мы знайшлі нумар газеты «Трыбуна калгасніка». У гэтым нумары, датаваным 1 студзеня 1935 г., нідзе не ўказана, чья гэта газета, чый гэта орган.

У канцы нумара пад подпісам рэдактара т. Пецярэнка надрукавана — «Брагін». Гэта слова дае падставу меркаваць, што газета выходзіць у Брагінскім раёне.

Ці так гэта? Просім тав. Пецярэнка вырашыць нашы сумненні.

КУЛІНКОВІЧ, ШЭДАУ — работнікі клімавіцкай «Номуны».

АБ НУМАРАЦЫН ГАЗЕТЫ „ЗА ТОРФ“

Напрабуйце данесціца на камплекту газеты «За торф», які нумар газеты выходзіць. Забытаеся.

14 лістапада «За торф» выходзіць пад нумарам 133 (406), 16 лістапада таксама 133 (406), 20 лістапада — ужо 134 (409) (адразу праз тры нумары пераскочылі), 21 лістапада — 135 (410), 24 лістапада — зноў 135 (410), 30 лістапада — 141 (421) (тут ужо пераскочылі праз цэлыя 11 нумароў), 6 снежня — таксама 141 (421), 9 снежня — 142 (422) і 11 снежня — зноў такі 142 (422).

Гэта не выпадковая тэхнічная памылка, а сістэматычны погляд і неахайнасць работнікаў рэдакцыі, — гэта выпік з адпаведных адносін да выпуску газеты.

Ініцыятыва

СЕЛЬКОРАЎСКІ ЭШАЛОН З АПАЛАМ МЕНСКУ

На ініцыятыве селькораў калгаса «Комсомольская правда» селькоры Глузкага раёна, у адрозненне надыходзячага ўсебеларускага а'езда рабселькораў, арганізавалі пасылку ў Менск спецыяльнага эшалона з апалам. Для дапамогі селькорам у хутчайшай адпрузцы дроў у Бярозаўскім і Азмялянскім сельсавеце працуе выязная рэдакцыя раённай газеты «Сцяг наленты-візацыі».

10-га студзеня ў Менск накіраван першы эшалон ім. III ўсебеларускага а'езда рабселькораў.

РЫХТУЕМ НАНЯ К СЯЎБЕ

Назвам БССР і рэдакцыя газеты «Напгаснік Беларусі» склікалі ў Слуцку нараду конюхаў, ветэрынараў і зоветэхнікаў 10-ці раёнаў БССР. Народа, на якой прысутнічала звыш 50 чал., абмеркавала пытанне аб падрыхтоўцы наня да вясняных работ і папярэджанні абартавання конематак. У сваім лісьме да ўсіх калгаснікаў Беларусі ўдзельнікі нарады пішуць: «Мы былі ўдзельнікамі судовэга працэса ў Слуцку над віноўнікамі абартавання конематак. Як працэс, так і наша нарада паказалі, што абарты кабыл — гэта рэзультат варварскіх, прубых адносін да іх, рэзультат няправільнага кармлення, паення халоднай вадой, голякі і празмернай перагрузкі».

Конюхі і зоветэрынарыяныя работнікі прапануюць абвясціць усебеларускі конкурс-спарніцтва калгасаў і конегадоўчых ферм на лепшую падрыхтоўку наня да сяўбы. У лісьме падзяюцца ўмовы конкурсу.

Практычную работу на конкурсу ўзначальвае газета «Напгаснік Беларусі».

ЗА КУЛЬТУРУ, ЗА ЧЫСТАТУ У КАЛГАСЕ

Лібавіцкая раённая газета «Напгаснік Любаньшчыны» заклікае калгаснікаў усяго раёна падхапіць каштоўны пачып калгаса «Першае жніўня» па ўнараўненню культуры ў калгасны быт, арганізацыі ат-

УДАРНИК—ДЗЕЦЯМ

ПІОНЕРЫ І ВУЧНІ. БУДУЦЕ АКТЫВНЫМІ ДІЕТКОРАМІ СВАЁЙ ГАЗЕТЫ

РЭБАТА

Вітаем выпуск газеты для дзяцей

«УДАРНИК—ДЗЕЦЯМ» — новая друкарная дзіцячая газета. Газету выдае шматтыражна барысаўскага дзявапрацоўчага камбіната «Комінтэрн».

мowych работ у калгасе і ўзмацнення культурна-масавай работы. Калгас «Першае жніўня» адным з першых у раёне пабудоваў лазню, арганізуе краветскую і плавецкую майстэрню абсталяваньне калгасны клуб, чырвоны куток.

На атэльеым сваім сходзе

паставаілі радыфікаваць калгас, дабі-
жа ўзорнай чыстаты ў хатах і дварах
калгаснікаў, прывесці ў культурны вы-
гляд калгасную канцелярыю і ўсе дэмы
грамадскага харчавання.

У першы дзень абвешчанага культпа-
ходу аглядаюць хаты і двары із калгас-
нікаў. У іх адрамантавалі печы і камі-
ны, зашпакілі вокны, падвесілі эпіл.

ВЫЯЗНАЯ АШЧАДКАСА ДЛЯ ПРАВЕР- КІ І АПЛАТЫ ВЫІГРЫШАЎ

Па ініцыятыве пухавіцкай раённай га-
зеты «За калгасы» пухавіцкая ашчадка-
са арганізавала выезд у Ниваселкаўскі
сельсовет для праверкі і аплаты працэ-
ным выігрышаў па дзяржаўных пазы-
ках. За першы дзень правяраюць аб'ек-
ты ў 100 калгаснікаў. Каля 10 чалавек
атрымалі свабодны выігрышы.

Вонкі выезд у сельсоветы работнікаў
пухавіцкай ашчадкасы для арганізаванай
масовай праверкі выігрышаў па пазы-
ках газета прапануе перанесці на ўсе
ашчадкасы раёна.

ШОСТЫ НУМАР ТЭХНІЧНАЙ ГАЗЕТЫ

Шматтыражка віцебскай швейнай фаб-
рыкі «Сцяг індустрыялізацыі» выдала
шосты нумар «Тэхнічнай газеты». Нумар
прысвечаны пытанню асваення новых фа-
сонаў. У газеце побач з такімі артыкула-
мі, як «Апрацоўка жылета» або «Пецель-
ная машына» друкуецца цікавы адзед
«Над чым працуе вынаходніцкая думка
на твух швейных фабрыках». У гэтым
аддзеле газета расказвае аб алямпіх вы-
находствах на буйнейшых швейных фаб-
рыках Саюза.

ЮНКОРЫ ДАПАМАГАЮЦЬ РЫХТАВАЦ- ЦА ДА СЯЎБЫ

Здёт юнкораў і членаў радкалоты
школьных і піонерскіх газет Дзяржын-
скага раёна абмеркаваў адданы юнкораў
у супраце дзяцямоті калгасам у надрыхтоў-
цы да вясны.

Юнкоры піонеры калгаса «Звязда» у ад-

каз на настановы раённага злёта разгар-
нулі збор пошлу ва ўсіх брыгадах калга-
са, дапамагаюць арганізаваць праверку
ўсхожасці насення, сталі актыўнымі па-
мочнікамі ў выпуску брыгадных насен-
газет.

Праа палітадзельскую газету «Больш-
віцкі сцяг» піонеры зварнуліся да паліт-
аддзела МТС і раёна з прапановай ар-
ганізаваць на старонках друку перакліч-
ку піонератрадаў па пытаннях падрых-
тоўкі да вясны і вясні вучобы.

АГРАЗОАТЭХВУЧОБА НА СТАРОНКАХ РАЁННАГА ДРУКУ

Следам за «Калгаснікам Беларусі», на
старонках якога друкуецца дзючыны
курсы па жывёлагадоўлі, асобныя раён-
ныя і палітадзельскія газеты пачалі дру-
каваць лекцыі па агразоатэхвучобе. Ка-
пыльскія палітадзельскія газеты «За
большавіцкі калгас» змясцілі ўжо 4-ю
лекцыю старшага агранома МТС аб
растлінах. Ушлыккая раённая газета
«Прымежны калгаснік» друкуе лекцыі
раённага агранома аб сеназваротах і спе-
сбах павышэння ўраджаю.

КАЛЕКТЫЎНАЯ ПАЕЗДКА СЕЛЬКОРАЎ НА ПРАГЛЯД «ЧАПАЕВА»

Глуцкая раённая газета «Сцяг калекты-
візацыі» арганізавала калектыўную па-
ездку селькораў і былых чырвоных пар-
тызан у торад Вабруйск на прагляд гука-
вога фільма «Чапaeў». 18 і 18-га студзе-
ня газета надрукавала аб гэтым выдат-
ным фільме водгукі селькораў і былых
чырвоных партызан.

«Фільм «Чапaeў» — перамога хвігнею-
чай сацыялістычнай культуры. Я гарача
вітаю ініцыятыву раённай газеты па ар-
ганізацыі калектыўнага прагляду карціны
«Чапaeў» — піша селькор Дудар.

Селькоры ўдаслі прапанову арганіза-
ваць другую калектыўную паездку лев-
ных калгаснікаў-ударнікаў на прагляд
«Чапaeва».

ЦАНА 1 руб.